

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

Liber Undecimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

Liber

Undecimus

dedicatum erit: dignus plane in quo christus
in via habitet per gratiam: ut tandem in eo
in patria habitare dignetur per glorias. **N**on
ipse prestare nobis dignetur: qui viuit et re-
gnat deus per omnia secula seculorum. Amē.

Explícit liber decimus.

Incipit prologus vii decimi libri.

Viis voluminis liber continet ge-
storum et passionum sanctorum
differentias quatuor. **C**ontra
mo illorum sanctorum quorum
dies festi nobis fuerunt penitus ignoti: sed
neque eorum legende potuerunt in aliqua su-
periorum librorum parte comode collocari.
Scripsimus enim fauente domino gesta san-
ctorum: quorum festa per anni circulum occur-
runt. Quibus etiam addidimus quedam alia
sanctorum quorundam: qui vel ex nominis ejus-
ocatione: vel ex alia circa materiam depedē-
tia: vel ex alia rationabili causa: potuerunt ce-
teris sanctorum legendis coniungi: sicut pre-
sentem legentibus catalogum patere potest.
Restabat autem aliquae legende: que nulla occa-
sione poterat certis diebus anni locari: quas
in hoc undecimo libro reseruavimus descri-
bendas. **S**ecundo illorum sanctorum gesta

que per oblivionem aliquā suis inserenda lo-
cis fuerunt omissa: quod diffiteri non possum.
Qui enī adeo prestantis memorie occurrat:
cūctaqz legerit vel andiserit per singula cordi
recondere suoqz recolenda tempore: facile in
promptu ad votum habere. Nemine certe ar-
bitro: tali potiri priuilegio: nisi spiritu prius
fuerit afflatus diuino. **T**ertio illorum san-
ctorum: quorum gesta et passiones post ceptū
opus: mihi de novo apparuisse cōtingisset: aut
in posterum mihi vel posteris apparereret: qd
ppr̄e sanctoz infinitatē et librorum numero
sitatē accidere: de facili satis cēt. **Q**uarto
etiam illorum sanctorum qui per futurum
temporum successiones ab ecclesiā militante
canonizandi: et in sanctorum numero conscri-
bendi forent: quod usqz ad presentis seculi fi-
nem credimus affuturum. **L**uz non sit abbrevi-
uiata man' domini: que et in terris homines
de novo sacrificare: et in celis multiplicare
potest. **H**ocum igitur etiam gesta presenti cō-
serenda volumini: non tam nobis et posteris
reseruamus. **Q**ua de re nec ipm opus nostrū
certo fine concludimus: eo et sanctorum infi-
nitatis usqz ad seculi finem augenda: nec fine
habet: nec numerū. **A**d festa igitur que p-
sentialiter habentur exponenda veniendū est.
Et primo quidē librum ecclesiastice histoz
transcurrentes: quedam que ex ipso circa san-
ctos aliquos omissa fuerant recolamus.

Explícit prologus
libri undecimi.

Incipit liber undecimus.

De sctis duob⁹ nepotibus chri-
sti sicut carnem confessoribus.

Cap. i.

One nepotes domini saluatoris sunt carnem ex linea collaterali: videlicet ex eius carnali genere nepotes: inde: qui dicebatur frater domini quorum nomina eusebius silentio tegit: tempore dominiani imperatoris sub secunda christianorum persecutione apud iudeas florebant: Cum autem dominianus iussisset perimi omnes de genere dauid et stirpe regia descendentes: hi duo delati sunt duplice iniuria: videlicet et ex dauid genere: et ipsius Christi propinquitate nati essent. Quos reuocatus quidam: qui in hoc missus fuerat: perduxit ad dominianum. Nam et ipse de aduentu christi sicut et alias herodes formidabat. Interrogati autem cesare si essent et familia dauid confitentur. Interrogati quatis essent facultatibus vel possessionibus prediti. Respondent: et utriusque non amplius esset in bonis nouem milibus denariis. Ex quibus singulis pars media proportione debetur: nec hec sibi in pecunia: sed in estimatione terre subsisterent: quam habebant in triginta novem iugerbis constitutam: qua que suis manibus recolebant ad victimum consequendum et tributum persoluendum. In cuius testimonium manus labore rigidas: et callis obdurate proferebant. Interrogati de christo: quale est regnum eius: vel quis ipse: aut unde: vel quando venturus. Respondent: et neque huius mundi regnum: neque huius terre ei designetur imperium: sed celeste ei regnum per angelorum ministeria in consummatione seculi preparetur: quando scilicet venturus in gloria de viuis ac mortuis iudicabit. Dominianus autem cum neque in eis quicquam criminis iueneret: et utilitatem eorum ac verba maxime contemneret: abire eos libere iubet. Illi vero dimisi vel martyrij merito: vel tante propinquitatibus prerogativa: pacis tempore duces ecclesie effecti. Iosq; ad traiani tempore permanserunt.

De sanctis romanis pontificibus et eorum
successione.

Cap. ii.

Liber

Dmani pontifices et eorum successiones: iohannes hic ponitur: ut: que ecclesiastice historie lib. restabat: h. recolligatur: et ipsius ordo libri per singulam marie transcurrat: quatenus ad quosdam sanctos epos romanos pontifices: qui in catalogo sanctorum conserti sunt: et hacten omnes fuerint perueniatur. Liber itaqz historie ecclesiastice romanos pontifices enumerat a bero petro aplo ysqz ad syricum papam: qui successit damaso p. successiones sanctorum epox numero. xli. Sub quo syricio liber p. statu finit facit. Omnes autem pape qui in dicto libro describuntur sacrificari habent: aut in ordine martyrum: aut confessorum: excepto liberio qui heres arriae labe maculatus sanctorum pontificum ceterum fedavit: sicut alter iudas apostolus collegium: et Nicolaus sacrum numerum levitarum. Primus igitur in sede romana beatissimus petrus apostolus pontificatus tenuit: et primo quidem sedi antiochiae annis septem: deinde cathedram epalem in urbe romana tenuit annis vixintiquinque: mensibus quinque: et diebus tredecim: de quo supra actum est in festo cathedre sancti petri. viij. kaien. marti. et in festo passionis ipsius. iiij. kal. iulij. Secundus ep. fuit unus de quo supra dictu est in ei^v passione. ix. kal. octob. Tertius fuit cler^v: de q. supra i^v passione sexto kal. marti. Quartus fuit clemens: de quo supra ei^v passione nono. kal. decemb. Quintus fuit analet^v: de quo supra tertio idus iulij. Sertus fuit evaristus: de q. supra. vij. kal. nouemb. Septimus fuit alexander: de quo sup. v. non. mai. Octauus fuit primus: de quo supra. viij. idus aprilis. Nonus telepox: de quo supra non. ianuarij. Decimus ignitus: de quo supra. iiiij. idus ianuarij. Undecimus fuit pius: de quo supra. v. idus iulij. Duodecimus amictus: de q. supra. vij. kal. mai. Tertius decimus sorber: de q. sup. x. kal. mai. Quartus decimus eleutherius: de quo sup. vij. kal. iunij. Quintus decimus victor: de quo supra. v. kal. augusti. Sextus decimus zephernus: de q. supra. vij. kal. septemb. Decimus septimus calixtus: de q. supra pridie idus octobris. Decimus octauus urbanus: de quo supra. vij. kal. iunij. Decimus nonus pontianus: de quo supra. xij. kal. decemb. Undecimus antherius fuit: de quo supra actum est non. ian. Undecimus p. xij. fabianus: de quo supra. xij. kal. februarij. Undecimus scds fuit cornelius: de quo supra. xvij. kal. octob. Undecimus tertius lucius:

de quo supra. iiij. non. martij. Undecimus stephanus: de quo supra. iiiij. non. augusti. Undecimus squintus fuit scds: de quo supra viij. idus augusti. Undecimus sextus diomitus: de quo supra. vi. kal. ianuarij. Undecimus primus felix primus: de quo supra. iiij. kal. iunij. Undecimus octauus fuit marcus primus: de quo supra nonis octob. Et hic solus de numero tantorum pontificum: videlicet tam supra pontificum q. infra ponendorum usq; ad filium stru papa martyrum euasit. Undecimus novus euclytianus: de quo supra. vi. idus decemb. Undecimus caius: de quo supra. x. kal. mai. Undecimus primus marcellinus: de quo supra. vi. kal. mai. Undecimus secundus marcellinus: de quo supra. vi. kal. februarij. Undecimus tertius eusebius: de quo supra. vi. kal. octobris. Undecimus quartus melchiades: de quo supra. iiiij. idus decemb. Es prefati pontifices excepto marco p. martyrum assumpti fuerunt. Undecimus quintus fuit filius eius inter eos professores: de quo supra actum est pridie. kal. ianuarij. Undecimus sextus fuit marcus scds: de quo supra non. octob. Undecimus septimus iulius: de quo supra idibus april. Undecimus octauus fuit liberius hereticus ex cõstatia imperatoris: qui primo quidem dum nollet arriane heresi cõsentire ab eodem augusto in exilium missus est: ubi stetit p. annos. iii. Sed demum p. senties heresi predicte: ab eodem constatius reuocata et in epm confirmata: et felix quasi ei locu a clero et populo romano constituta fuerat papa martyrio coronata. Hieqz. xxix. ep. fuit felix scds martyris: de q. actu e. iiiij. kal. aug. Quadragesimus fuit damasus papa p. professor: de q. supra actum est. iiij. idus decemb. Quadragesimus primus syricus sub quo liber ecclesiastice historie finit facit. Et hunc omisimus immedia te infra supponemus.

De sancto Syricio
papa. Cap. iii.

Syricus

papa natione romanus ex patre tyburtio damasco
Pape in epatu romano succedit: et sedi annos. xv. menses. xi. dies. xxv. Hic constituit ut monachis fieret clerici utilitatis causa vel summe necessitatis. Et ut nullus presbyter missas celebraret nisi in sacramentis ab epo locis. Hic manicheos in urbe iuenerit q. exilio danauit. Et constituit ut non p. principaret cui fidelib. communionem. Sed p. cepit ut si quis ex eadē secta rediret ad ecclia cōuersus: nullatenus cōicaref: nisi tm religio in monasterij oībus dieb. vite sue obnoxivit.

De sanctis quorū dies cele. i. g. Fo. ccxvij.

neretur ieunij & orationibus mactatus: & probatus sub omni examine usq; ad ultimiū dī transitus sui: & sic viaticus recipiat. Hic quoq; synodū celebravit apud costatinoopolim. eccl. chor. Et postq; sedē apostolicā felici ter gubernasset: dormiuit enim paribus suis. Et sepulchrus est ad sanctus petri plenus sanctitate. Et cessauit episcopatus dies. x.

De sancto zozimo papa. Cap. iii.

Zosimus papa natione grecus ex patre abramio monachio centio pape primo in pontificatu romano successit. Sed itaq; amos. ii. menses. iii. dies. xxv. Hic multa sanctitate polluit: et pauperum largus beneficis erit. Hic constituit seruus nullomodo clericus fieret. Et in sabbato sc̄o cereris in oib; titulis urbis būdici p̄cepit. Et omes clericos vini in publico vendere prohibuit. Et hic plenū sanctitate in pace quietuit. Et sepultus est in via tyburnia iuxta corporis laurētū mar. Et cessauit episcopus dies. xi.

De sancto Simplicio papa. Cap. v.

Simplicius papa natione tyburnius ex p̄e castino bilario p̄oficii in ep̄atu romano successit & sedet annos. xv. mēsem. i. dies. vii. Hic vir br̄issimus de dicauit eccl̄ia sc̄i stephani iuxta basilicā sancti laurentii & basilica lancee sabine martyris: ubi corp̄ eius rehescit: cuī quat tuor mille ducetū scr̄agintaduo sc̄torū corporibus. Hic. xxviii. p̄byteros p̄ titulos in uibe roma constituit: p̄p̄ penitētē & baptismā. Et vt. vii. ep̄ p̄ hebdomadas ad eccl̄ias patriarchales sine ad eamē regiones manerēt. Et fecit. v. regiones p̄bysteris urbis diuidendas. Roma regionē ad sc̄tm̄ iobez lateranē sem. Secunda ad sc̄tm̄ petri. Tertia ad sc̄tm̄ pauli. Quarta ad sc̄tm̄ laurentii ex muros. Quinta ad sanctā mariā maiore. Constitutus quoq; ut nullus clericus iustiturā a laico recipere. Sub huius ep̄atu venit relatio de grecia p̄ ep̄istolaz ab acacio costatino politano ep̄o: simulq; & a timotheo catholico: & affirmant petri alexandrīe urbis ep̄z esse eutychianū hereticū plurima de eo criminia affirmas. Quo audito simplicius dānauit petri: ita tamē ut penitētē seruaret tps. Et post hec sc̄tus ep̄s huius in dno: & sepultus ē iuxta corpus petri per ap̄lī invaticano. Et cessauit ep̄i

scopatus dies septem.

De sanctis Alexadrinis episcopis et eorum successione. Cap. vi.

Leran

drini ep̄iquo ruz successiones in ecclesiastice histo rie libro describuntur: & qui in sanctiori catalogo conuinerant: fuerunt nūero. xxiij. videlicet a beato marco euāgelista usq; ad theophilum: videlicet a prima ip̄ius eccl̄ie fundatione: usq; ad tempora archadij & honorij augustorum. Quo p̄tificiū: primus ip̄ius eccl̄ie fūdator fuit beatus marcus apl̄us & euāgelistā: de quo in secūdo libro ecclesiastice historie habet: & de quo supra in eius passione dictum est. vi. kalē maij. Secundus fuit sc̄tus amanuel p̄fati marci discipulū: de quo sup̄ dictū est. iii. non. octōbris: q̄ tenuit ip̄am sedē p̄ annos. xxi. Ter tius fuit abilus de quo sup̄ dictū est. viii. kalē. martij: q̄ sedet in ipsa sede annis. iiii. Quartus successit cerdo de quo habet. iiii. libro eccl̄ie historie cap. i. & hic ibidē sedet annos. xvii. Quintus fuit primus de quo eodem libro cap. iiii. & hic sedet in ipsa sede annos. xii. Sextus fuit iustus: de quo eodem cap. v. & hic annos. xi. sedet. Septimus suc ccessit eumenides: de quo p̄fato libro. cap. xi. qui & sedet ibidē annos. xiiij. Octauus fuit marcus de quo eodem libro & capitulo: qui et sedet annos. x. Nonus fuit celadion: de quo eodem libro cap. xix. qui et sedet annos. xiiij. Decimus fuit agrippinus de quo eccl̄ie historie libro. v. cap. ix. & hic sedet annos xii. Undecimus successit iulianus: de quo eodem libro capitulo. xiiij. q̄ sedet p̄ annos decē. Duodecimus fuit demetrius de quo libro. vi. cap. xix. qui & sedet annos. xlviij. Tredeci mus fuit heraclas: de quo habet eodem lib. cap. xiiij. q̄ fuit vnū ex disciplinis origenis p̄batus mus: cui & preceptor eius ex alexandria p̄fugis: venies ceareā auditorū suū reliquat. Et cuī hic ap̄d̄ cesareā moraret: iniici ad eū non solum regionis ip̄ius viri: sed et p̄quin chs p̄cul positis cocurrebat: & relicta p̄via: ac pareibus sequebatur eū tāq; deū docētē. Et hic in ipsa eccl̄ia prefuit annos sex. Decimus quartus hūis successit dionylius: de quo libro. vi. eccl̄ie historie multa p̄scribitur. & de hoc sup̄ actū est in gestis eius. xv. kalē. decēbris. Hic quoq; sedet annos. xvii. In sequētibus vero ecclesiastice historie libris additūr. xliiij. viii. p̄tifices alexandrini. Ex his autē quintus decimus in ordine fuit maximus qui sedet annos. xiiij. de quo supra. v. kalē. iunij.

Liber

Certus decimus theonas: qui sedet annos. xiiij. de quo supra. x. kal. septembris.
Cecimus primus petrus: de quo. supra eius passione actum est. vi. kal. octobris. qui sedet annos. xiiij.
Cecimus octauus achillas: de quo sup in eius legenda. viij. idus novemboris. qui sedet annos. xij.
Cecimus nonus aleander: de quo similiter supra in gestis eiusdem. iiiij. kal. martij. qui sedet annos. viij.
Cecimus xij. athanasius doctor. ifigit. q. sedet annos. xliiij. de quo supra actum est in gestis eius. vi. nonas maij.
Cecimus xiii. petrus secundus: q. licet martyris non fuerit: de sede tamen electus ad tecum pugnare quicdam lucius hereticus. q. aleander et eccl. celestia iuasit.
Cecimus xiv. huic successit timotheus: sub quo liber pugnatus ecclesiastice historie cocluditur. Omnes aut prenominati gliosi pontifices in seculo nostro collocauntur.

De sanctis Antiochenis episcopis et eorum successione. Cap. vii.

Antiocheni episcopi: quoniam successiones et regna in eodem ecclesiastice historie lib. certa sunt: et qui in seculo catalogo ponuntur: sunt nro. xxiij. viii. delicit ab eo petro apostolo: qui primus antiochiae vissus ad episcopum flauianum: q. floruit tempore: quo dominus liber inclusus fuit temporum finem accepit. **E**ccl. autem pontificum primus fuit beatus apostolus petrus: q. primus eius ecclesie antiochenae cathedra accipiens: ibide sedet annos viij. sicut dictum est supra in cathedra sancti petri. viij. kal. martij. **S**ecundus fuit zacheus: cui idem apostolorum princeps antiochiae discedens eamdem ecclesiam comendavit: sicut habet in itinario brevi clementis. et hoc super dictum est. x. kal. septembrij. **H**ic autem episcopus in libro ecclesiastice historie non ponit: forte ex eo q. non vere successor petri: sed q. si erit vicarius fuerit: cu. ut dictum est: ei petrus dicta ecclesia comendavit: et modico tempore ibide presides forte an petru oculabuit. **T**ertius fuit enodius episcopus et martyr: de quo sup in eius passione actum est. pdie non. maij. **Q**uartus fuit ignatius episcopus et martyr: de quo etiam actum est in eius passione. kal. februarij. **Q**uitus fuit hero episcopus et martyr: et de hoc super dictum est. xvi. kal. nonemboris: de his habebit in tertio ecclesiastice historie lib. **S**extus successit cornelius. **S**eptimus fuit hero secundus. **O**ctauus theophilus: qui sextus post apostolos describitur occasione memorata. Et de hoc super dictum est tertio id est octobris. Et de his habetur mentio ecclesiastice historie libro. **N**onius successit marinus. **D**ecimus serapio: et de his duobus in lib. x. **U**ndecimus

Undecimus

fuit asclepiades: de quo sup. xv. kal. nouemboris. **D**uodecimus philerus. **C**redecimus autem fuit zebenus. **Q**uartus decimus babilas martyr: de quo sup actum est in eius passione. ix. kal. februarij. Et de his in lib. vi. ecclastice historie tractat. **D**ecimus quisque his successore fabianus: et de hoc etiam in pugnato lib. metrio habet. **D**ecimus sextus autem fuit demetrianus. **D**ecimus septimus fuit dominus. **D**ecimus octauus successit time. **D**ecimus nonus huiusmodi. **G**igesimus autem fuit dorothus: vir eruditissimus: et in scriptoribus diuinis satris intectus: q. pro macta diligenter etiam hebraicam linguam didicerat. **E**reca autem eruditio liberata a pueris fuerat istud. Is eum nichil a nativitate fuit: q. die diocletianus imperator in admiratio et veneratio habebat: et ei contulerat pugnaciam. **L**ui et eusebius cesarensis ecclesie cooperator historie auditor fuit ut de se ipso tradidit. **G**igesimus primus huic successit tyrannus: sub quo ecclesiastum pugnacium increvit. De his agit ecclesiastice historie lib. vii. **G**igesimus secundus fuit eudorus. **C**ecimus tertius autem successit melarius: de quo sup dictum est pdie non. decemb. Et de his duobus habet in lib. x. ecclastice historie libro. **G**igesimus quartus autem voltinus cooperator flavianus: in lib. historie lib. xi. **Q**uo tempore liber ipse ut dictum est finem faciebat sue narrationis conclusionem.

De sanctis hierosolymitanis episcopis et eorum successione. Cap. viii.

Hierosolymitani episcopi et eorum successores ac regna in eodem lib. ecclesiastice historie ordine terrutur: qui et seculo nostro cooperatoriuntur. Et hi a beato iacobo apostolo vissus ad tempus: quo sic historie liber ipse finem facit. xxviii. nuper fuerunt ex hebreorum populo pontifices constituti: priusq. aliquis ex gentibus ad episcopatum ipsius ecclesie assumetur: qui omnes in ipsius ecclesiastice historie libro. iiiij. ex ordine ponuntur. Et de his mentio habita est supra in gestis zachei episcopi hierosolymitani. x. kal. septembrij. **S**extimus quoque fuit iacobus frater domini: de quo sup actum est in eius passione. x. kal. maij. **S**ecundus fuit simonis: et de hoc supra dictum est. xij. kal. martij. **T**ertius fuit iustus. **Q**uartus successore prenominatus zacheus de quo supra. **Q**uintus vero fuit tobias. **S**extus beniamini. **S**eptimus iohannes. **O**ctauus mathias. **N**onius philippus. **D**ecimus seneca. **U**nus decimus vero successit iustus sedes. **D**uodecimus

De sanctis quoru*m* cer. dies cele. igno. Fo. ccxcviiij.

mus leui. **C**redecim*e*ffrē. **Q**uartodecimus ioseph. **Q**uintodecimus et finis horum iudas. **C**Post istos autem cepit ex gentibus ipsius ecclesie sacerdotium suscepit. Marcus martyris simul et eos de quo supra in eius passione actum est. xi. kal. nouemb. **S**ecundus vero successit asianus. **T**ertius publius. **Q**uartus autem maximus. **Q**uitus vero fuit julianus. **S**extus caius. **Q**uartimus iulianus secundus. **O**ctauus capitonus. Nonius valens. **D**ecimus volitamus. **U**ndecimus successit narcissus. De quo supra actum est in gestis eius iii. kal. nouemb. hi oes prefate historie ecclesiastice libro. v. successione ponuntur. **D**uodecimus his successit alexander olim ep̄s capadocie de quo in eius legenda supra. xv. kal. ap̄ilis. Et hic martyrio coronatus est: ut de eo habetur ecclesiastice hystorie libro. vi. **C**redecim*e*ffrē successit mazabanes. et de hoc eodem libro. vi. **Q**uartodecimus fuit hymenus. **Q**uintodecim*e*ffrē zabdus; et de his libro. vii. mentio fit. **D**ecimus septimus successit cyrillus: de quo sup. ii. kal. februar. **D**ecimus octauus autem et vicesimus iohannes: de quib' duo bus in libro. xi. mentio habetur. Et cu*m* horum vicesimo liber ipse terminatur.

De sanctis Cesaree palestine episcopis. Cap. ix.

Esaren

Es̄ep̄ illius videlicet cesaree qui est in palestina: qui in prefato ecclesiastice hystorie libro sacri ponuntur: et luc cessus sibi conuenerant fuerunt quattuor. **C**rimi quo rū est theotistus: de quo habetur libro. vi. **g**auditor fuit origenius: et una cum sancto alexandro hierosolyme ep̄o: omne pene vite sue tempus ad audiendum ipsum mancipabat: atqz ipsi soli diuinis scripturis et ecclesiastica doctrina summa magisterij cōcedebat. **S**ecundus fuit dominus: qui post breve tempus defunctus est. **T**ertius theogenius qui etiam origenius auditor fuerat. Et de his duobus fit mentio libro. vii. capitulo xvij. **Q**uartus successit agapius: qui multo labore: multaqz diligentia in gubernatione populi adhibita: et præcipue erga indigentes paterna prouidentia ferebatur. **A** quo et vir per omnia prudentissimus vita eruditio ne et moribus adornatus: pamphylus ipsi ecclesie presbyter surrogatus est: ut habetur libro. vii. ecclesiastice hystorie. cap. xxviii.

De sanctis Laodicie ep̄is. Cap. x.

Laodici

enses seti ep̄i qui sanctorum misericordia conscribent in premisso libro. v. non minatum explicantur. **C**apitulus quartus quorum fuit secrates. **C**ecos eusebius alexandrinus genere: qui in causa pauli sacerdotem ad ptes syrie cu*m* venisset: quod est et scripturam diuinam eruditus a fratribus studiosis velut thesaurus quodam repertus vitra nusquam abiit. **P**rofilius est: sicut dionysius in ep̄istola suis scribit. **T**ertius huic successit anatolius: de quo supra actum est in eius festo. vi. idus martij. De his agitur libro. vii. c. xvii. **Q**uartus fuit servus ep̄s. **Q**uintus autem successit stephanus qui non fuit sanctus. Nam de eo habetur: quod licet eruditione et eloquentia prioribus non inferior fuerit: sed fidei virtute loge dissimilis: sicut persecutio ignis pbauit. Nihil enim philosophie in necessitate temptationis ostendit. **S**extus autem et ultimus qui et sc̄rus noiat theodosius vir non solum viribus: sed rebus et virtutibus ornatus. **H**ec arte quidem medicus fuit. Sed et aiarum a dno translatus est in medicinaria re incopabilis: qui super omnes pene hoies fidei misericordia studio vigilatia atqz omnibus optimis institutionibus claruit. In scripturis quoqz diuinis laborem operum immensum fuit. **H**ec in pace queuit. iii. non. nouemb. **D**ec prefato libro septimo. cap. xxviii.

De sancto modesto confessore. Cap. xi.

Modestus

Modestus vir et doctrina apostolica claruit tpe marci antonij imperatoris. Qui in diuinis scripturis non medieceriter eruditus magnifici facti: ceteris aduersus ratione hereticorum oes ipsius deceptio et fallacias: reiecto quod velabant negatione regimine denudavit: et apud ipsam vibem in pace queuit. Sub severo principe humanitas debitis soluens. De hoc ecclesiastice hystorie libro quarto. cap. xxv.

De sancto musanophsiori confessore. Cap. xij.

Musanus presby

ter et professor apud alexandria edet tpe claruit. **L**ui apostolice fidei et sane doctrine monimenta ad eusebium celare legerunt puenisse dicitur. **E**t etiam ferit bellus multa elegancia scriptus ad qsdam fratres qui decimauerat ad heresim: quod dicitur ex cratice.

¶ 9

Liber

carum: tunc nuper exortam. **L**uius auctoress
fuisse tacianū sermo afferit. **H**ic aut̄ sanctus
cōfessor apud alexandriā in pace queuit. **D**e
hoc habetur ecclesiastice historie: libro quar-
to. cap. xxi. t. xxviii.

De sancto Magato & sociis marty-
ribus. **L**ap. xiiii.

Agat⁹ martyr cū sociis suis quodā
christiano noīe vectio lapō lug-
dum ciuitatē gallie passi
sunt sub persecutione antoni-
ni imperatoris. **C**um enī ex
acclimationibus vulgi p̄ses
m̄ xp̄ianos nimia crudelitate deseuiret. **I**sa-
gatus martyr cuius vita ab adolescētia fue-
rat exanimata & probata ex perfecta charita-
te quā dei custodiebat & proximi: cū tā cru-
delia supplicia seruis dei vidisset inferri: po-
pōscit se pro ciuib⁹ suis audiī: q̄bus nihil
impietatis cōmissum probari poterat. **E**rat
enī nobilissimus iter suos & eruditissimus.
Nerū eius defensionē iudeo nō recipiēt: in-
quisiuit tācū si ecē xp̄ianus: qui cū se xp̄ianū
clara & libera voce professus esset. **J**ussit il-
lū tanq̄ xp̄ianorū adiutoriū vinctorū numero
sociari. **D**ū aut̄ defensionē libertatis: que in
nostra religione conficitur: erexitur dominī
cum secutus exemplū animam suam: p̄ ou-
bus suis posuit: & amicis: & cum veerio quo-
dam ciuitatis eiusdem nobile gloriose mar-
tyrio coronatur. **Q**uib⁹ optimis & fidelissi-
mis ducib⁹ v̄sū oīs reliquias sanctorū eius
dem v̄bis chorus prompti & alacres aīas su-
as pro fidei libertate posuerunt. **H**ec ex lib.
quinto capitulo primo.

De scō Alcippiade martyre. **L**ap. xliii.

Cippiades martyr apud lugdum gallia-
rum oppidum passus est sub
persecutione iam dicta: de q̄
babetur ecclesiastice historie
lib. v. c. iij. q̄ dum esset in nu-
mero eorum qui pro christi vinci tenebant:
vitam satis arduam gerebat: nibil cibi volēs
accipere: sed tñ. sale & pane cum aqua vte-
batur. **L**ungz talem vite rigorem velle eti-
am in carcere positus obrinere. **A**tralo mar-
tyri in carcere etiam positio diuinitus reuelau-
tur: quia non recte faceret alcipiades crea-
turis dei non vti: & alia formam scandali de-
relinquere. **Q**uib⁹ ille cognitus cepit oīa cū
gratiarūacione peipere. **E**t hic demum pro
cōfessione nominis christi in vinculis posi-
tus vitam martyrio consumauit.

Undecimus

De scō Apollonio cōfessore. **L**ap. xv.

Pollo-
nus cōfessor
& ecclesiastic⁹
scriptor tēpo-
re comodi im-
peratoris claruit apud alexan-
driā. **D**e quo fertur ecclesi-
astice historie lib. v. cap. xviij.
q̄ aduersus cataphrygas li-
bellū edidit: in quo satis vigilanter prophe-
tias ipsorum falsas esse cōcūcit: & singula in
eius verba coarguit: simul & vīta moresq̄ eo-
rum: qui auctoress huius heresios extiterit.
Ex quibus omnibus & alijs plurimis vebe-
menter supradicta heresis cōfutatur. **E**t hic
vīte sanctitate non infimis in pace apud eā
dem v̄.bem quiuent.

De sancto Polycrate ep̄o. **L**ap. xvi.

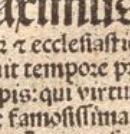
Olycrates ep̄s apud ephesū clau-
rū tempore comodi impe-
ratoris antedicti. Qui nobis
ep̄s ipsius ciuitatis vita
& doctrina cōspicuus vna cuī
bachilo cornithiorū episco-
po: de quo ifra dicetur ab eu-
sebio in. v. libro. cap. xxi. plu-
rimū. c. mmendatur. **H**ic ex persona oīum
episcoporum asie de pascha celebrando beaci
iōhāni & veterum fretus auctoritatibus ad
victorem romanum pontificē synodicas scri-
psit ep̄istolam. **E**t hic inter sanctos illius te-
poris ep̄os preclarus ephesiorum sedi felici-
ter p̄fuit: gregem quoqz domini verbis &
exemplis impinguauit. **S**epultus apud can-
dem ciuitatem.

De scō Heraclio cōfessore. **L**ap. xvii.

Heraclitus cōf-
fessor & ecclesiastic⁹ scriptor
claruit tēpore seueri impera-
toris: de quo eusebius. v. libro
cap. xvii. dicit q̄ iter alia ei
sapiētē opūscula in aplo paulo cōmetarios
edidit. **E**t in sanctitate vite in pace quiuent.

De scō Marimo cōfessore. **L**ap. xviii.

Marimus cōf-
fessor & ecclesiastic⁹ scriptor: clau-
rū tempore prefati seueri pi-
cipis: qui virtutibus & sapientia
nō minimus de famosissima illa oīum hereti-
coz differuit q̄one: qua semper inquiritur
vnde sine mala vel vnde malitia. **E**t q̄ mate-
ria facta sit & non infecta. **E**t hic sanctus in
christo cuī pace dormiuit: de quo & eusebius

De sanctis quorū cer. dies cele. iugio. Fo. ccxix.

premissis libro et capitulo scribit.

De sancto Landido confessore. Cap. xix.

Landidus confessor et ecclesiasticus scriptor eodē quo supia dicti imperatoris tēpore floruit: de quo et antedictus eusebius eodē lib. capitulo. xxvii. mētionez facit: quod in examerō. i. principio genesis scripsit. Et operibus perfectis effulgens cum pace dormiuit.

De sancto Apio confessore. Cap. xx.

Apius confessor et similiter ecclesiasticus scriptor tempore eiusdem seueri augusti floruit. Et hic sapienia et sacrorum librorum intelligentia insignis in apostolum paulum et in genesis libros nobile cōmētū erarauit: ut habetur ecclesiastice historie lib. v. cap. xvii. predictis. Et h̄ in fidei confessione clarus humanitatis debitum virtutibus pollens exoluit.

De sancto Serto confessore. Cap. xxi.

Seretus confessor et ecclesiasticus scriptor: de quo et antefactus auctor p̄missis lib.

et capitulo loquitur: claruit eodē tempore seueri imperatoris. Hic de resurrectione Christi op̄ mortuorum generali luculēter differuit. Aliaqz nomina opuscula edidit: et sanctis fulgens operibus in Christo requievit.

De sancto Arabiano confessore. Cap. xxii.

Arabiānus confessor et ecclesiasticus scriptor: eodē antedicti seueri principis tempore floruit. Hic et ex vita sanctitate et

doctrina pelara eusebius eodē quo sup̄ libro et cap. inter sc̄tos eius tēporis cōnumerādo ponit. Hic enim in suis libellis plurimas extas in diebus suis hereticorum insidias: futans fidem rectam et apostolicam monumentis suorum mandauit voluminum. Et hic in pace diem clausit extremū.

De sancto Leonide martyre. Cap. xxiii.

Leonides martyr: apud alexandriā passus ē sub seueri imperatoris persecutio. Hic pater fuit originis famosi doctoris et ecclesiastici scriptoris. Qui tētrus a persecutoribus et in carcere trufus est. Cui origenes de domo adhuc adolescentis amorem xvi. epistolam exhortatoriam scripsit ipsum

ad fidei constantiam et passionis tolerantia exortans. Lungz dīs gentilium immolare non acquiesceret: et christum negare renueret: pro martyrio Christi capite plexus est. Hec ecclesiastice historie libro sexto cap. ii.

De sancta māmea regi naet martyre. Cap. xxiv.

Māma regina

mater fuit imperatoris alexandri. Eius tempore origenes in ecclēsia dei sapientia et eloquentia ac vita floruit. Hec ut de ea scribitur lib. vi. cap. xvi. de rari religiosa femina: cum de origene fama magnifica vbiqz et celebris haberetur. Ita ut nec principium quidem lateret aures: missis militaris viris antiochiam: vbi per idem tempus ipsa regina degebat: cum omni honore et supplicatione ad se famulum dei orat venire ut sacrarum litterarum et fidei ab eo per ciperet documenta. A quo et ipsa catholice religionis et diuini verbi monumenta suscepit: et baptisimi christiani latenter sacramentum ercepit. Ob quod ab imperatore alexandro filio suo christiani nominis persecutore interfecta est et martyr domini consecrata.

De sancto firmiliano episcopo et confessore. Capitulo. xxv.

Firmianus episcopus apud cesareaz capadocie clavuit temporibus alerandi imperatoris. Hc eiusdem vobis episcopus fuit et originis auditor. Tantqz venerationis erga ipsum preceptorem suum babuit: ut in desinēte scientie et doctrinis eius gratia: eū constringeret secum morari. Sed et ipse de relecta ecclēsia ad eum properabat: et vobis religiosa quadam vicissitudine: dum ipsum modo ad instructionem ecclēsiae sue illū euocaret: modo ipse sui profectus gratia ad eū pergeret: et docenti ei iugiter diebus ac noctibus assisteret. Hic ad antiochiae plebem gratam scriptis epistolaz contra paulum presbyterum samosatenuz tunī nuper in consilio antiochēsi de heresi damnati. Procesiu tempore ipse beatus episcopus cum occasione dicere heres penitus extirpare veniret antiochiam: dum esset apud tarsum in pace quicuit: cuius corpus celaream translatum ibidem sepultum est. Hec eusebius libro. vi. capitulo. xix. et libro. vii. cap. xvii.

Q iiij

Liber

De sanctis Theodoro et Anthimodoro episcopis. Cap. xxvi.

Heo deus et Anthimodorus episcopi fratres germani apud poti pincipia claruerunt temporibus maximini imperatoris. De quib[us] tradit[us] Eusebius libro vi. cap. xxii. q[uod] maior horum natu theodorus vir famosissimus fuit; q[uod] in episcopis apud pontum gregorius nominatur: fide et virtutibus atq[ue] scia per omnia applicus. Sed ei[us] frater anthimodorus: quos origenes de auditio[r] rhetoris retractos: studia cōiūm litterarū: in divinaz suas philosophiam comitare. Quiq[ue] apud eum p[ro] quinquecumq[ue] verbo dei operam dantes: in tantū profectum diuine eruditio[n]is atq[ue] scientie peruenierunt: tantiq[ue] vite merito et cultu emtuerunt: ut ab his scolis eius imatura adhuc estate: ad episcopatū prouincie ponti sacerdotium vterq[ue] raperetur. Qui et ambo ibidem in christo quie[n]cunq[ue].

De sancto Syro martyre. Cap. xxvii.

Syrus apud alexandriā passus est sub decim cesaris persecutio[n]e. Hic cū res eiusdem potentis sub mercede procura[re]t. Iubet ab eo idolis i[m]olare. Ne[on]f[er]ti sans cogitur iniurijs. Ne[on]f[er]ti stens rui sum multetur blāditijs. Cum v[er]o vtriq[ue] coemmeret: preacuta sude validissime transuerberatus: et per media viscera neci traditur: et martyrio coronatur. Hec eusebius libro vi. cap. xxxi.

De sancto Heramone episcopo[m] martyre. Cap. xxviii.

Heramō martyr et epis[copi]s venerandus senet apud alexandriam fuit. Hic pontifex vrbis egypti fuit q[uod] dicitur nicopolis. Qui tempore deciane per seculis: cum ad arabicum montevna cum grandeua coniuge discessisset nulli ultra apparuit. Et cum ad perdrorenduz eū plurimi ch[ristian]orū frequentissime processissent: perserutatis o[ste]ris locis neq[ue] ipsos ultra quispiam neq[ue] corpora eoru[m] potuerunt inuenire. Hec eusebius vbi supra.

De sancta matre quedam filia bus virginibus et mar. Cap. xxix.

Undecimus

Ancta quedam mater cu[m] duabus filiabus virginibus apud alexandriā passe sunt: sub persecutione dioctriani et maximiani augustorum. De quibus refert eusebius libro viii. cap. viii. q[uod] cū esset pulchritudine et pudicitia formosa genere nobilis et copiosa facultatibus: filias duas virgines habebat ad maternae pudicitie regulam enutritas: specie simul et moribus se imitantes. Quas religiosa mater h[ab]et precepta domini et timorem dominum dedicauerat. Cum autem declinade persecutio[n]is gratia sui absentia procuraret: missa a preside milites repertas eas venire antichiam cogit. Sed cu[m] perurgentibus militibus vehiculo iter agerent: religiosa et pudica[m] mater filias lamentatur: q[uod] eas getiles studeant: aut a deo: aut a pudicitia separare. Mortaturq[ue] illas ne mori pertimescat: ne de specta pudicitia invire cū turpitudine cupiat. admonetq[ue] illas necem: eis autem opprobriu[m] paratum peruenire: et impudicoru[m] cui su[per]ripere. Cum autem filias ad tale proposcitur visideret accessas: et ad quedam flumini peruenient necessitatibus causa se descendere velle simularunt. Et dum custodes paululum naturali revercunda secesserint: fuisse se rapidis flutibus iniecerunt. Sicq[ue] immaculatu[m] domino sp[iritu] reddiderunt. Ecce enim sebius.

De sanctis Adauco et sociis martyribus. Cap. xxx.

Adauco[m] martyrum cum immensis miraculis usq[ue] seruus omnis etatis socius apud phrygiā passus est. De quo eusebius libro octauo capitulo secundo tractat: q[uod] erat dum cuiusdam ciuitatis in phrygia posite: in qua erant omnes populi christiani: ipse autem in natione italus super universum erat populum constitutus. Cum autem Diocletianus imperator gentiliū in legiōnē militum illuc misseret: ut omnem civitatis illius plebē imolare cōpelleret: illiq[ue] omnes vnamines se impianos esse dicebant: et omnino sacrificare contempserint. Adauco duxit curatoe ciuitatis populū ei herante: propteribus a gentilibus claudūtur: ipsaq[ue] ciuitatis o[ste]ri parte ab eis circundatur: et missa igne oppidiq[ue] una cum viris oib[us] ac mulierib[us] partibus

De sanctis quorum certa dies cele. igno. Fo. ccc.

ac senib⁹ cōcremata: ita ut null⁹ penit⁹ ex illa
vbe eriā cū optimo volerib⁹ daretur abscede
ret. Sicqz oes ciues p̄fati celestis hierlm̄ ci
ues effecti glorio martyrio coronantur.

De sanctis pluribus martyribus apud
alexandriam. Cap. xxxi.

Artyref

plurimi apd a
lexandriā passi
sunt sub psecu
tione antedicti Diocletiani.
De quib⁹ eusebius octauo li
bro caplo decimo sedo refert
q̄ tricarinis aurib⁹ atqz inho
nesto vulnera et marib⁹ manū
quoqz ceterorūqz mēbrorum
summitatib⁹ amputatis: trīcū sinebat abire
derilum. Quidā vō in craticulis primis sub
terposit⁹ correbarū. Inter quos duo nobiles
iuvenes dū coprehēsi simulacra ī molare co
gerent: se ad aras duci postularū. Et cum
fuisser adducti: man⁹ suas ardēti igni super
ponentes: et quoqz ois caro in ignē defue
ret: immobiliter perdurarūt. Alij vō enī ad
sacrificandū quererētur: sacrificiam pollutio
nem vitam precipitū finierūt. Minorē qui
dem tolerantie fiducia: sed conseruāde fidei
maiore cautela.

De sanctis quattuor episco
pis martyribus. Cap. xxvij.

Uattuor sancti
epi apud alexandrīa passi sunt
sub diocleriana persecutione.
Quoꝝ noīa hec sunt: primus
phileas: sc̄s hesychi⁹: tertius
pachomius: quartus theodorus. H̄i et vrbis
bus egypti epi p confessione noīis xpian⁹ glo
rioso apud ipaz vrbē sunt martyrio coronati.
Hec eusebius libro. viii. cap. xiii.

De sancto Paschutio epo. Cap. xxviii.

Assnutius

eps egypti parti
bus vñ fuit ex nu
mero p̄fessor illo
rū epoꝝ: quos maximian⁹ im
perator dextris oculis effos
sis: et sinistro poplite p̄ciso p
metalla dānauerat. De hoc li
bro: et eccliaſtice hystorie scri
bitur: q̄ interfuit consilio primo sanctorum
patrum prius apud niceam sub constantino
augusto christianissimo celebrato. In quo tā
ta virtutum inerat gratia: vt signa per eū nō
min⁹ q̄ dudū per apostolos fierēt. Nam et de
mones tantum verbo fugabat: et egros sola
oratione curabat. Sz et cecis dicit̄ visus red
didisse: et paralyticos ad stabilitatē corporis
reuoſſe. Quē constantinus in tanta venera
tione et affectu habuit: vt sepius eū intra pa
latium euocatu cōpleteceret: et illum oculum:
qui in cōfessione fidei fuerat euulfus: audito
ribus oculis demulceret. Et hic ad ecclesiam
suam reductus senioꝝ confectus: post vitam
virtutibus insignem in pace quieuit.

De sancta quedam captiva
apud iberiam. Cap. xxviii.

Ancta que

daz mulier captiva tē
poze cōstantini magni
imparoris claruit apd
gentes iberorū: que
sub arte pōtico iacēt: p
quādēus ipsa gentes
primum ad noticiam fi
dei conuocauit. Cum
enī ipsa mulier christiana apud ipsos po
pulos capiūtara: fidele et sobria ac pudica du
ceret vita: et diebus et noctib⁹ in orōnibus p̄f
steret: et ex hoc barbari tanq̄ qd noui mira
ren̄: ac qd sibi hoc vellet curiosi p̄uincaren
tur. Illa se xp̄m dñi suū tali ritu colere fate
bat: qui velut sibi ignoraz nouitate noīis mi
rabant̄. Erat aut moris apud eos vt siqz par
ui⁹ egrataret a matre per singulas domos
circumferretur: ab omnibus videlicet quicq̄
experti remedij postulante. Cum autem mu
lier quedam parvulum suum languidum per
omnes circumulisset ex more nec aliquid re
medij cepisset. Venit ad captiūam: vt si quid
sciret: ostēderet. Illa se nihil remedij huma
ni scire testatur: christum tamen dñi suū quē
colebar: salutem hominibus desperatam pos
se ipsi dare confirmat. Parvulum itaqz cil
cio suo super positum oratione fusa sanuz red
didit matri sue. Regno defertur ad plures
factiqz fama magnifici ad aures regine gra
uissime egratāc et iam de salute quasi despe
rantis perlabilicur que rogat ad se mulierē de
duci illa negat accedere ne: nimis de se vide
retur presumere. Regina facit se ad mulie
rem portari. Nle similiter supra cilicuz ei⁹
posita: inuocato christi nomine continuo sur
rexit sanata. Docet capiūa reginam christū
esse summi dei filiuꝝ: qui auctor est incolumi
tatis et vītē: qui et regibus regna distribuit et
mortalibus vitam. Quid domū regressa ma
rito regi p̄cūtati cām subite sanitati apuit.
Ille mulieri mūera p̄sentari iubet. Regina
vō ei⁹ respōdet: q̄ mulier nihil in auro vel ar
gēto appetit: sz ieiuno quasi cibo pascit. Ni
hiqz aliud p̄ mūera q̄ri: nisi vt xp̄s a rege et
oi regno ei⁹ colaf. Ad h̄ aut rex seignior fuit:
et q̄nisi ad xp̄m affectū h̄i et pueritione distu
lit. Ad qd in vrc̄ illum sepius commonebat.

¶ iii

Liber

CQuadā die in filiis venāte: subito aer den
sissimis offuscat: dies in terre noctis caligi-
nem vertit: cūctiqz regis comites nesciētes
quo se verterēt hincinde disp̄guntur. Solus
rex obscuritate nimia circumdat: despatōe
salutis amīus mēte xp̄m iuocat: vt si vere de-
us est quē captiuia vrori p̄dixerat: nunc se de
his tenebris equat: vt ex hoc ip̄m om̄issis oī-
bus colat. Illico lūp̄ terre reddit: t̄ rex inco-
lūmis ad domū reuertit. Qui regine p̄ ordi-
nem gesta oīa pandit. Euocat captiuā: t̄ nūl
luz aliūpter xp̄m se veneraturū confirmat. Il-
laqz regi poscenti coledi venerādiqz modum
ingrū erat femine pādit. Ifabricari ecclēsiā
monet: formāqz describit. **I**git̄ rex oī po-
pulo suocato que gesta cūcta fuerat exponit:
fidēqz doctus nodū tñ iniciati aperit: sūcqz
gētis primus apl's fit. Credit viri p̄ regē: fe-
mine p̄ reginā: cūctisqz id violētibus ecclēsia
instācer instruit. Bleuato igit̄ iā mūroꝝ am-
bitu: dū intra colūne collocaři deberēt: erect̄
duab' p̄mis: cuī tertia iā media parte fuisse
erecta consuptis oībus machinis hoīngz ac
boum vir ibus: atricisqz oībus: ne loco qđem
moueri potuit. Sed cuī interiuēt noctis oēs
abscessissent: sola captiuia mulier in oīne p̄
noctauit. Ifacto sumo mane ret t̄ p̄plus anxi
introgressu videt colūna quam tot machine
totqz ppl'i mouere nequinerāt erectā: vt su-
pa basem suā librate suspēsam viuus pedis
spatio in aere pendētem. Q̄s qz ppl'i admirā
tes verā esse fidē christi acclamabat. Et ecce
in oculis oīum mirātiū nullo cōtingēt: colū
na sensim supra basim suā deposita sumā cum
liberatione cōsedit. Post hec reliqua colū-
narū numeris cuī sumā facilitate suspēsus ē:
adeo ut oēs que supfuerāt ipsa die locarent.
Ifabricata igit̄ ecclēsia t̄ perfecta ppl'i maioris
ardori fidei salutē sūtētes totius gētis lega-
tos ad cōstātinū impatorē mittit qui rei seri-
em exponit: sacerdotes sibi delegari petunt:
qui ceptū erga se dei munus ipleret. Quibus
ille cuī omni gaudio t̄ honore trāsmis̄is: am-
plius ex hoc lecatus est q̄ incognitas illas ro-
mano iperio gētes iūm̄ isser. Sicqz doctrina
mūorū pdicatorū: nouis ppl'i fidei christi vna
cuī rege t̄ regina suscipiunt: t̄ baptizati chri-
stum ex inde adorare ceperint. mulier vō illa
apud easdē gentes: pīna ibidē sacre fidei au-
terū: in sanctitate vite t̄ miraculorū opatiōe
perseuerās cōfecta senectute quieuit in pace.

CDe sc̄o macario cōfes. **L**ab. xxv.
Acarius cōfes-

sor in ierice partibus in deser-
to videlicet egypti pfundissi-
mo claruit t̄pē valētiani impe-
ratoris. Qui tertius fuit maca-

Undecimus

rius p̄ter illos duos: de quoy vno actū est su-
p̄a. iiiij. non. ianuarij, t̄ de secundo. xvij. kal.
februarij. **H**ic cui discipulus magni antonij
fuit. Qui vna cuī ifidoro t̄ heracide t̄ pābo-
ne p̄discipulis suis: in p̄fata heremī p̄astrate
degebāt. **L**ū aut̄ p̄secutionis arriane t̄pore
p̄fati oēs insimul cōueniētes ad mutuā chari-
tate ostendēdam: in suis tabernaculis positi
oxātes interfectores suos exspectaret: delar'
est ad eos homo mēbris oībus t̄ p̄cipie pedi-
bus aridus. Qui ab eis oleo pūntus iuocato
xp̄i noīe cōtinuus famis erūgēs reuersus
est benedicēs dei. **E**ccus quidā ad cellam
macarij itinere dierū triū in deserto positam
se adduci fecit. **N**uo postq̄ multo labore pue-
nit: macarij domi noī iuēnit. **C**ōtristatus am-
tem: sed feruore fidei crescēs fecit se applica-
ri ad partē illā parietis vbi senior cubare so-
lebat. **E**t exinde paruz lutū aridi: vbi paries
oblitus erat assūp̄it: t̄ palme sue supposuit:
aqua qz de pūteo vñ vir sc̄tūs bībebat haustā
sibi deferrī rogauit: cuī qua solūes glebulā lu-
tuz fecit: oculoz inde pūnit: t̄ aqua diliēs
repēte visuz recepit: nulloz ducētē regres-
sus domi cōctis ppl'i rē gestam publicauit.
Mādebat aut̄ macarij leene spelūcā cel-
lule sue vicinā. Die quadā belua catulos suos
cecos ad eū prodūrit t̄ ad pedes eius posuit.
Qui cuī intellexisset pro cecitate catulorū be-
stia filios applicare: oravit ad dñm t̄ p̄tūs
catuli receperūt visuz. **E**t sequētes matrē ad
spelūcā redierunt. **E**t paulopost ipsa cuī ca-
tulūs regrediens pelleſ om̄i plurimās velut
mūnus p̄o grātia ad senē morū oris auctas
detulerunt. **L**ū aut̄ lucius quidā p̄fectus
alexādrie christianos p̄sequereſ. Iustit predi-
cōs oēs patres a grēge suo raptoſ in mūlaz
egypti paludiū deportari: in qua nemineſ elle
operat christianum. **S**ed cuī senex noctū ad
insulā deducti fuissent: in qua erat templū
idoloz ab incolis sumā veneratione obser-
uatum: statim et nauicula applicuit: sacerdo-
tis templi filia arrepta spiritu clamare cepit
stridens t̄ rabiens: t̄ per populos hincinde
discurrens. **Q**uā populū detentā ad senum
nauiculā deduxerūt. **E**t cuī an pedes eoz vñ-
laret: t̄ sanctos viros: cur ad demones loci il-
lius expellendos venient: interrogaret: illi
malignum increpantes spiritum estugarunt
t̄ puellam sanam parētib' reddiderunt. Qui
vna cum insule populis conuerſi ad christum
t̄ templū antiquissimum destruxerūt: t̄ ec-
clesiā edificauerūt. **Q**uod dūnū lucio aleman-
drie nūciatum fūiſſer: timens ne ex sanctoꝝ
patrum p̄fentia fides christi amplius cre-
sceret: occulēt eos ad heremū remitti iubet.
vbi macarij iēūmīs t̄ orationib⁹ iugiter
intentus in christo feliciter obdormiuit: cuī
uis corpus alexandrie tumulatum est.

De sc̄tis quorū certa dies cele. igno.   *Fo. cccii.*

Contra factō piatoue presby. et mar. Cap. xxxvi.

Daton pres byter & martyr apō

 tornacum ciuitatem
passus est sub dominiani impe-
ratoris persecutione. Hic
alio nomine piatus dicitur.
Qui ex urbe roma oriundus: indeq; eges-
sus a beato dionysio epo apud gallia preby-
ter ordinatus: et ab eodē ad tornacensem ciui-
tatem ad predicandi directus est: ubi multitu-
dinē paganū euangelizans ad christū con-
uerterit. Ad hūc comprehendenduz prefectus
nuncios destinavit: qui ab eisdem apparito-
ribus detentus et iudici oblatus: dū christum
confiteretur: primo quidē fustibus cedi: deī-
de iussus est capite truncari. Quis corpus
truncum et cranum caput proprio manibus
aceperit plusq; per duo miliaria deportavit:
videlicet vsq; ad locum ubi diuinus sepul-
chrum elegit: ubi et gloriose occumbens tu-
mulus quiscerit. Duo miraculo ultra mille
gentilium conuersi sunt.

De sancto Didymo alexandrio confes-
sore. Cap. xxxviii.

Idym⁹
alexandrinus
cōfessor & do-
ctor floruit tē-

pore valentia
ni iperatoris. **H**ic in parua
estate lumē oculorū amusit: ad
hic pene priorū clementiorū
ignarus: quo nō obstante rā
tum sui miraculu mundo prebuit: vt dialecti
cā: arithmetica: & geometriam: quarū figu
rales propositiones & principia permanente
risu indigent: vsqz ad perfectum didicerit:
omniumqz deo facta: in breui diuinariū &
humanarū rerū eruditio ne scientiā percī
pit. Ad tante autē pfectiōnē apicē deuenit:
vt schole ecclesiastice doctoz extiterit: illu
stresqz viros auditores habuerit: videlicet
athanasium ep̄m: hieronymū presbyterū: ba
filiū cesariensem: ceterosqz plures doctores
insignes in ecclēsia dei sapientia admodu p
batos. Sanctitia quoqz vite non mediocri
ter effulgit. **U**ni nunc turbari visus fuit: q
corporēcum lumē oculorū perdidisset. **H**ic
plurima insignia edidit. Biblia enim totam
iterpretatus est. **C**ōmentarius dictauit i psal
mos omnes. In euangelio quoqz matthei &
& iohānis. Scriptis de dogmatibus cōtra ar
rianos libros. ii. De spiritus sancto libru: quē
Piero ex greco trastulit in latinum. In esa
iam tomos. xvij. In osee scribēs ad hierouy
mū cōmentariorū libros. iii. In zachariāz

eiusdem Hieronymi exhortatio. li. v. In iob
commentarios. Multaque alia que ipse idem i-
dicare potuit scribentibus. Quieuit in r̄po
lxix. anno iā exactovirtutibus et sapientia pol-
lens. Alexander regis tumulatus iacet.

Contra sancto Didymo abbate. Cap. xxxviii.

Didym^a
sener in deser-
to interiori ni-
tric claruit.

Qui inter cetera sanctitas insignia scorpiones et cerastes et serpentes quosque qui in illis locis pro calore solis habent acerrimi tam vermiculos mredis pedibus adeo conculebat; et ita extinguebat, ut nibil ab eis patere tur malum. Hec in vitis patrum.

De sancto Iohanne abbate. Cap. xxxix.

Jonab-

bag i thebaidis
de leto floscuit
sanctitate. Qui
quodidie ambulans comedie-
bat: ut minore sentiret dele-
cationem: pergens ad bere-
num fodit puteum: et inueni-
ens aquā amarā: eam oratio-
ne in dulcediuē cōuerit qua omni postmodu-
lē r̄visus fuit. Num aut̄ moyses abbas et eius
monachi fodientes: aquā iuuenire nō possent.
Non oratione premissa terra percussit: et aq-
uā inde imediace scaturit: de q̄ in minime gu-
stare voluit: sed eā ad usum illorū fratrū di-
misi. Hic sub abbate antonio: xxx. annis et
eo amplius in sc̄to instructus est proposito.
Qui de domo parentum egressus nūq̄ am-
plius ab eis r̄visus fuit. Requisitus aut̄ a so-
rore vidua: ut ea visitaret: quē ipsa languens
videre cupiebat: cū duob̄ sororis filiis de ma-
dato patris antonij ad domum illius accessit:
clausilas oculis igs̄tus et egreditus: se ab ea
videri permisit eamq̄ minime respiciens:
morā ad heremum repedauit. Nec vbi supra.
Et sancto Apelle cōfessore. S. ap. tl.

Belles confes-

Ator egyptius ex fabro ferrario conuersus est. Qui opus hoc exercens die quadam dia boluz sibi in specie mulieris iuuenis et elegantis apparen-
te ferro cädete percussit in facie: qui stridens
et gemēs euanuit. Ex quo die fauicus vir fer-
ru candens in manu sine lesionē tenebat. Va-
dens aut ad heremum cibū nunc sumpfit;

Liber

ris tautū dominica die de manu sacerdotis
in chisticie sacra. Leteris diebus nihil perci-
pierat: sed opibus manuū insistēs cingula iu-
mentor de palmarū foliis texebat. De quibz
egri tactu sanabatur. Nam duz quidam clau-
dus a nativitate: ut aliquo portaret camelō i-
positus: dum pedibz cingulū quo iumentū cin-
ctum erat: quodqz vir sanctus texerat tetigis-
ser: cōfestim descedens pedibus solidis am-
bulavit. Hic etiā ab angelo diuina replet
scīētia: multos suis sermonibz edificabat: et
virtutis fratribz ac virtutes latētes per spirituz
cognoscet. hec in vītis patrum.

De sc̄to Miamone p̄btero. Cap. xli.

Miamone p̄bter in heremo de
scybi floruit. Qui die qdā
missam celebras vidit angelū
stantē p̄tra altare: monachos
p̄sentes in codice scribentē:
absentes scriptos ldelet. Et
dum illi ad coīonē accederet:
angelus quorūdam scribēbat
noia: quorūdam dimittebat. Miamon autem
post missam discussis illis qui scripti nō fue-
rāt. Inuenit in singulis eoz mortale pecca-
tum. Quibus reuelata narras: tadiū cum il-
lis fleuit: donec eidē iterū angelus apparuit:
et eos cū ceteris ascripsit. hec in vītis patrum.

De sancto Beniamin sene. Cap. xlj.

Eniamin senex.
in heremo fuit. lxx. amorum
qui miraculis clarēs quoqz
egros ad se delatos: oleo vng-
bar et cōtinuo sanabant. Ipse
autē adeo hydropticus effectus est: ut per ia-
nuā celle sine nī remoris aliquibz tabulis cf-
ferri nō posset. Quia passione per mēses. vii.
ante suū obitū laborauit. Nōs autē si firmos
ad se venientes sanabat: cunctosqz rogabat ut
orarent deū pro anima eius de corpore nī cu-
rantes: eo q̄ dum esset sanus nihil sibi profun-
set. hec ybi supra.

De sancto Coprete p̄btero
et confessore. Cap. xliii.

Copretus p̄bter amorus
circiter. lxx. in
heremo thebae-
dis fuit. Luius duz gētilis q-
dam olera furatus esset: et ea
ad coquēdū cōposuissest: neqz
coqu poterant: nec calefieri.
Quod ille vidēs ablata san-
cto retulit: et cōversus b̄ p̄sumū suscepit.
Eadē nocte fratres supuērant ad copretē:

Undecimus

vnde sanctus duplices honores dño persoluit
dum olera restituta eisdem apposuit. Qui dū
fratribz ad se venientibus p̄o edificatione
eorum mirabilia quedā narraret: q̄ vir unus
ex illis credere poterat: dormitati ipsi visus
est liber aureis litteris scriptus manibus co-
pretis: et vox senis venerāda audita est fratre
increpatis: cur fidez auditis non adhiberet.
illeqz euangelias compunctus est. Arena vo-
pedibus eius attrita: per agros cōspersa ter-
re sterilitatē auferbat. Hic dum quēdam
manicheū populu seducentē disputās exclu-
dere nō posset: fecit ignē accēdi: eo pacto: ut
quisqz eoz flāmas igrēssus iūstus exiret: et
fides approbata esset: ipseqz pīmū ignē itras
illeus exiuit. Dū autē hereticus intrare nol-
let a populo in flāmas violenter inectus est.
Dū autē mori se videret copretis auxiliū
iplorauit. A quo educt̄ dū primaciter couerti
nollet: ab eodē eicer: et dimissus abiit confus-
sus. hec heraciades.

De sanctis Syro Paulo et
Esaiā confes. Cap. xliii.

Syrus ^{pan-} lus et
claias monachi
fuerunt in scy-
thi. Qui dum si-
bimūcē ad ripam fluminis
occurrissent ut fratrē quēdāz
mūb noīe visitaret: orationē
faderunt: in via impēdren-
tur. Statimqz naūiculaz sibi
apparētē sine remo vel remige: iter tridui
vna hoīa cōtra istū flūni p̄fecerūt. Lūqz ap-
plicuissest: reuelatū est esaiē: q̄ vir ad quem
ibant eoz secreta cordū nouerat. Paulū re-
uelatū est: p̄dictū aīsib post triduum esse mi-
graturū. Syro autē reuelatum est anub
sibi manē occursurū. Cum autē illa nocte
in orationibz pernoctassent: anub manē ad
eos veniens eorum secreta eis patefecit. Lū
quo manentes tribus diebus ab eo edificati
sunt. Illeqz in eorum manibz expirauit: et
ab eis sepultus fuit. hec in vītis patrum.

De sancto Efrate monacho. Cap. xlv.

Efra-
tes monachus
apud anthio-
chiam claruit
tempore valē-
tis arriani imperatoris con-
tra catholicos scīētis. Quiē
per plateam ciuitatis anthio-
chene ambularem: vili ba-
bitu coniectum: et longa senecture coniectum
imperator respiciens: interrogauit quis es-
set et q̄ o ieret. Lui ille se christianum mona-

Desctis quoū cer. dies cele. igno. Fo. cccij.

ebum & pro suo pergere imperio oraturum respondit. Quem impator redarguit: eo quod domini more monachi stare deberet. Ille autem per omnibus Christi liberandis se egredium dixit. Cui bicularius autem cesaris sancto viro morte cominatus est: eo quod principi nimis superbe loqueretur. Et dum inde recedens imperatori balneum pararet: subito mente alienatus furibundus in aqua feruente se iniecit: & ibi extincus: multis hereticis ad veritatem fidei catholice redundi exemplum dereliquit.

De sancta Cirra abbatissa. Cap. xlv.

Arra abbatissa

claruit in scythi type theodosius senioris: que: iiii annis a spiritu fornicationis impugnata fortissime exorabat dominum non ut pugna recederet: sed ut sibi fortitudo dari retur. Eius tandem super lectulū iacenti spiritus immundus apparuit: dicens se ab ea visitum fuisse: illa vero non se: sed christum illum vicisse respondebit. Hec supra aliuez fluminis lī annis habitauit: & nūc inclinata est in fluviis aspiceret: ne forte ex tali visione delectationem assumere: Hec in vita patrum.

De sancta Syncletice abbatissa. Cap. xlviij.

Vncletice abba-

cisla unde fuerit vel ubi in deserto locū pro sua habitatione habererit nūc reperitur. Suratur tamen quod in deserto ubi tunc monachi egypti ut plurimū habitare consuerant. Qued autem vite probatissime fuit: ex multis dictis eius & auctoritatibus: quod in vita patrum in exemplum legitur: statis colligunt potest.

De sancta tabita virgine. Cap. xlviij.

Abita

virginea fuit ex sororib[us] de gentibus in monasterio illo grandi thebaidis: quod belias abbas perfecit: in quo & trecentas feminas congregavit: de quo supra actus est tertio idus se prembria. Hec autem in ipso cenobio deuotissima fuit: & in tam humilis: quod ab omnibus despiciens: & quasi insana reputabatur. coquimeq[ue] opera & alia quoq[ue] vilia officia ei imponebant: que illa fideliter administrans: nec eis alii ad mensas sedebat. Eius etiam sorores multa coniuria inferebant: illaq[ue] omnia patientia munera tolerabat. Angelus autem domini sancto pterio abbati in heremo dudum conuersanti apparuit: eiusq[ue]

admonuit: ut ad dictam sororem visitandā accederet: eo quod ipsa illū meritis excederet. Ille autem veniens: dum singulas vidisset: nec eam quam querebat cerneret. Interrogata soiores: an alia superesset: ille vero unam insanam & amentem superesse dicunt. Quia adducta sanctus vir pedibus eius aduolutus ei ac ceteris per angelum ruelata narravit. Tunc omnes moniales ad pedes tabule procedentes de illatis iniuriis venimā postulabant. Pro quibus tam ipsa virgo quod sanctus abbas oraverunt. Haec postmodum elapsis diebus virgo ex tali facto inanem gloriam fugiens: cenobium latenter egressa solitudinem petit: & quo fine diem clauserit adhuc ignoratur. Hec heraclides in paradiſo.

De sancto phyllorbonio presbytero. Cap. xlii.

Hyllor

rbonius presbyter de regione galatiae imperiale iuliano seculo renunciavit.

A quo sibi caluicie facta durissime verberibus attritus ac dimissus est: qui mox ad heremū properans & cum fornicatione & ingluvine maximam primo habuit pugnam: quam tandem summa abstinentia & penitentia superauit. Nam per annos. xvii. in quadam cella se clavum ferro oneravit: & nec panem nec coctum dicto tempore aliquando comedit. Super hec & xxxv annis nullo pomorum genere usus fuit. Deinde postquam spiritualia certamina vicerat: cum spiritibus etiam visibiliter & corporaliter per annos. xl. luctum habuit. Preterea metu mortis per annos. vi. intra sepulchra mortuorum se inclusit: ut sic demonem quem ex mortuorum memoria metuerat ex eorum aspectu continuo superaret. Ipse de labore manuum suarum. cel. solidos elephantosis prestitit: & romanam: bierosolymam: & alexandriam: ac plura alia loca sacra peregrinationis gratia pederest visitavit. In morte protestatus est: se nunquam ex sensibus suis a deo fuisse superatus. Hec heraclides ubi supra.

De sancto Badano sene. Cap. l.

Adamus senex

ca iordanem semper sine tecto sub diu habitabat. Contra hunc iudei quidam emuli remientes inuidia furibundi & armati: dum unus illorum eum ferire vellet: duxerat quād erat: subito aruit: & ex eius digitis gladius excidit. Hec ubi supra.

De sancta Silvia virginis. Cap. li.

Liber

Undecimus.

Sgo rufini ale: andrie pfecti soror i
heremo thebaidis puieſe ſu
periori degebat: que p̄ annos
ix. nec ora: nec pedes: nec ali
quā mēbrorum partem exce
ptis digitis aq̄ lauit. Et duz
decibens languida a medi
cis ad balneū ſanitatis percipiēde gratia in
ſtantius ſuaderetur: nullaten⁹ acquiecat. Nec
aliquādo in lector: aut lectica iacuit: ſed ſuper
nudā humū cibauit. Hec eloquētissima erat
et amore ſacraruz litterarum nectes in dicim
vertēdo legebat. Hec heraclides.
De ſcō Hilimio monacho. Cap. li.

Ilīni⁹ monachus di
ſcipul⁹ abbat⁹ elpidi⁹: de quo
ſupra dictū eſt in eius festo
iii. non ſeptembri. Postq̄
apud eū. vi. vel. vii. anis fuſi
ſet: intra quodā ſepulchru ſe
inclusit: in quo per trienium
ſemper orauit: et nec die: nec nocte deambula
uit: aut ſedir: aut iacuit. Qui etiam cōtra de
mones ſpecialē gratia meruit. Adeoq; fine
villo viii. mentis et corporis viri: ut nullā eſ
ſe generis diſtantia inter mares et feminas
coprobaret. Lande egressus ad cappadociaz
patriam ſuam: et pre ſoyter effect⁹ fratres et
ſorores in vnum cenobium collegit: vbi et in
pace quieuit.
De ſcō diocle confefſore. Cap. liii.

Jocles oī phi
loſephus ſecularis ad celeſtis
philofophie ſtudiū animatus
eſt. Qui ad beremū ſuperiore
thebaide p̄tib⁹ accedit: et in artiſſi
ma ſpeluca annos multos exegit. Ad ſe autē
venientes admonebat ut ſui exemplo eoz de
ſiderio animū ſemp cum deo eſſe ſtuderent: i
ipſo q̄ ſpeleo vite terminū dedit. H vbi ſup.
De ſcō Laithone oſfefore. Cap. liii.

Apithon inueniens
p̄ latro fuerat. Postmodū aut̄
ad beremū trāſis qui quaginta
annis in antro quoda habitauit.
Nec extine uſe: ad tertiu v̄bis alexadr̄ ſe la
pidē: nec uſq; ad fulmen nūli aliquādo acce
dere voluit: dicens q̄ ſi ſe conuerſationi homi
nū adhuc ingereret: inimicus que nōdū vice
rat ei fortius repugnaret: hec ille.
De ſanta Amata virgine. Cap. lv.

Amata
vgo ſenex an
noꝝ. lxx. ab
batissa in mo
naſterio quo
dā thebaidis
ſuit babēs ſub ſu cura. h. vir
gines. in abſtinēcie puritate
et exēplo et doctrinā uiuetes.
Inter quas erat vgo quedā noꝝ tora annoꝝ
circiter. xx. pulchra facie et decora: ſz animi
puritate et castitate formosior: que nunq̄ no
ua timica vel melote aut nouis calciamentiſ
uti voluit. Dib⁹ aut̄ ſororib⁹ die dñico cen
obium egrediētib⁹ et ad ecclēſiā procedētib⁹
illa ſola cu abbatiſſa domi manebat. Nā ama
ta p̄ annos. I. quibus monach⁹ fuit numq̄ li
men cenobi trāſiuit. Lui ſcrūs martyris colo
natus apparuit: eamq; prima dñica futura
in ſua ecclēſia ad prandiu ſecū inuitauit. Tuc
illa primū post annos. xl. ad ecclēſiā martyris
venit: panem et olera ſecū ferēs: vbi ſumpto
cibo et facta of one ad monasteriū rediſt: filia
busq; viſa ex posuit: ſeqz cito migraturā pre
diſit. Et poſt duos dies nulla egritudine cor
poris aut dolore capitis vexata: ſe ut erat ſe
pelienda cōponens: emiſt ſpiriſum.
De ſcō punifico abbate. Cap. lvi.

Unificus.
abbas cu eſſet p̄ſ
byter et marimi
cenobi in egypto
pater cūctis honorabilis: fu
giēs honore ſeculi humilita
tis gra iam ſenex de cenobio
latēter fugit: et habitu ſecu
lari aſſumpto ſolus accessit
ad monasteriū tabenelotarū: qđ in ultimis
thebaide p̄tib⁹ artioris vite eſſe cognouerat.
Ibiq; diutissime p̄ forib⁹ pſeueraſ ſe in mo
naſterio ſuſcipi postulabat. Quem illi reuere
re culabat: eo q̄ nō deuotiois ca: ſed vel aicēde
ſenectutis vel famis reprimēde: ipm iā pue
ctū ad monasteriū accedere velle putabat: tā
dem ſūma importunitate ab abbatē ſuſcep
tūmori cuidam commendatus eſt. Lui adeo
obediens fuit: ut etiam indigna et aſpera of
ficia: etiam ſibi non imposta ex erceret: num
q; attendens q̄ p̄ſbyter aut pater maioris
cenobi fuſſer. Nocte etiam conſurgens que
dam neceſſaria furtim ad implebat: ut auco
rem operis nemo deprehēderet. Linqz per
biennium incognitus ibi maniſſeret: requiri
tibus illum ubiq; fratribus ſuis tandem a
quodam dum terram ſarculo fodere: et ſter
cora geſtare et vir cognitus eſt. Qui abbatē
et fratres loci vocauit: et quis eſſet punificus

De sc̄tis quorū certa dies cele. igno. Fo. ccciiij.

vel qualis fuerat eis immotuit. Illi autem re-
niam postulabat: eo q̄ sancto p̄bysterō & pa-
tri monachor̄ ignorates: vilia imposuerant.
Qui iniutus & flens ad priorē cenobiū guber-
nandū redit: ubi & post modicū tēp̄us felici-
ter in pace quieuit. Hec heraclides.

¶ De sancto theremone abate. Cap. lvii.

Heremō
abbas in heremo
de scythi claruit.
Qui ibidem cete-
narius deceſſit. Hic enī adeo
dorsum ſuū tam tēpois vetu-
ſtate quā orationū iugitate curuauerat: ut q̄fi
in primeū infantia ſumifſis manib⁹ in ter-
ram trahereſ. Hec qui ſupra.

¶ De sancto Artebio epo. Cap. lviii.

Artebi⁹ epico-
pus p̄aphiliensis ex anachori-
tica vita ad episcopalē iam di-
ctam ſedem inuite & renitēter
aliumptus eſt. Qui tñ in epi-
scopatu de ḡes heremi vita nō dereluit. quin-
iūmo ieuimus & oratiōibus iugiter int̄ctus cu-
rā pastoralē ſedule administrabat: & ad here-
num ſibi delectā ſeipſu accedēſ sanctos ana-
choritas & patres frequētius per ſona & bñdi-
cionibus viſitabat. Hic apud p̄aphiliā in pa-
ce quiescens ibidem ſepultus iacet.

¶ De ſc̄to Abetdeum epo. Cap. lix.

Abetdeum epi-
copus lunēſis & martyr tēpo
& vandalice perſecutionis in
italiam martyriū paſſus eſt.
Qui dum arriane p̄felliōni
reſiſteret: p̄mo in eriliū relegatus eſt. Deinde
ipſum vādali reuocates: obturato cide ore
ipſum aqua more arrianor̄ rebaptizariunt: pu-
tantes ex hoc eius coſcientia violare. Et dixi
ad huc illus fortius obſiſteret ab eisdem capi-
te celsus eſt.

¶ De sancto Lassiodoro confes. Cap. lxi.

Allio
dorus confes-
ſor ex ſenato-
re monachus
quōdam theodo-
dorici regis italie cancellari-
us: natione apulius: floruit tē-
poz childeberti regis fran-
corū. Hic vice ſanctitate ad-
modum effulgens diuina & humana literatu-
ra pollēs, nonnulla perutilia ecclie dei digeſ-
ſit. Scriptis nepe libri. De trinitate. de ani-
ma. de amicitia. familiariū epistolariū. de or-

thographia. Super psalterio centū & quin-
ginta tracatus ſuper centū & quinquaginta
psalmos. Scriptis etiā historia tripartita.
Et iustiniani primi t̄pib⁹ h̄umanitatis debitu
ſoluit. Sepultus in miraculis viuit.
¶ De sancto Geremaro abbate. Cap. li.

Erema

rus abbas or-
dens villa gua-
strandæ ex con-
finio beluace-
ſi ſup flumen: patre rigoberto & genitrice aga et nobili
francor̄ p̄genie ora vnicis
parētibus post eoz obitū oſ-
bus pro christo paupibus ergatis: monacha-
lem habitu a sancto andoeuo episcopo fuſce-
pit: & in monaſterio pentuli multorum mo-
nachorū abbas coſtitutus eſt. Cuius dum mo-
nachis duras correctiones nō ferrent: cultellū
ſub lectulo ponētes: manubrū ſolo hēſerūt:
acumē vō nudū ercta cuſpide ſupra lectū in
aerez dimiſerūt: ut rediēs a matutino: ſe ſup
telū cum ipetu ſternēſ ſemetiſum trāſfode-
ret. Ille autē rediēs ab ecclieſ ſinitis matu-
tinis: dum lectū velle alſēdere: diuino iſtin-
ctu p̄ter moē manū circumduces ferrū reppre-
rit: & ad ecclieſ reuersus in oratione pnocta
uit. Mane autē facto nemini aliq̄uid idicāſ:
in capitulo corā fratribus abbacie remunia-
uit: & ad ſanctū andoeum p̄gens locum ſo-
litariū ſibi ab eo coſignādum popoſcit. Qui
bus ambobus per viſum nocte angelus locuz
oſtendit. Qui mane ad locum pergentes du-
nebuſ totum circuitum: vbi erat conſtruendū
cenobiū operuſſet. Vix de celo ſonuit:
& ante annos quadraginta deus locuz illū fi-
deli ſuo geremaro puidit. Nebulaqz ſublata
locus totus rore perfuſus: quaſi firvga p cir-
cūtūm fuſiſet designatus apparuit. Vbi edi-
ficato monaſterio ſanctus geremarus cū qui-
busdam electis diſcipuli vſqz ad obitū ſuaz
deo fideliter deſeruuit: ibi qz ſepultus in pa-
ce requieſcit.

¶ De ſc̄to Iohemachlo epo. Cap. liii.

Hema

chus episcopus
craiectensis clas-
ſuit tēp̄e in impe-
ratoris constantini ūmiorie
ve dicit ſigibert⁹. Qui poſtq̄
comiſſam ſibi ecclie aliquo
tēp̄e verbis arqz et ep̄lis fe-
liciter gubernasseſ: tādeqz p-
teſus ſeculariū tumultuſ: ep̄ſcopatui reſte-
gnauit: & monachalis vite habitū aſſumens:
christo deinceps iugiter militauit. Et ſub mo-

Liber Undecimus

nachali obedientia de magistro effectus discipulus in pace quietuit.

De sancto Landelmo p̄fes. Cap. lxiiij.

Andelius confessor: qui et morosus a factō auferre eo camera tensi et predone ad christum conuersus et monachus esse? a beato martino epo turenii ad pdicaduz destinatus: fundator fuit duoz cenobior̄ videlicet lolobiensis aluei vaslaris atqz crispinensis: in quo secundū corpore quiescit. In ipso igit̄ monasterio crispinensi cu duob̄ discipulis suis aldeleto et domitiao claruit: ibiqz t̄pō seruens in pace deuī. Quo r̄p̄ claruit gillemus cellensis abbas: maldegaris dux: q̄ et viceti altimotensis et secundis eiusqz diuī valdertrudis castri locensis soroz valdertrudis aldegudis melbodiensis. Trudo etiā albaniensis: et ali mlti anglia et scotia; q̄vbiqz vbi dñi seminabat. Tunc t̄pis ceni biū floriacense a leodobaldo abbate fundat: rbi et post amor̄ decursum corpus sancti benedicti translatum est: ut dictum est supra in eius translatione. v. idus iulii.

De sc̄to Bernone abbe. Cap. lxiiij.

Bernus primus abbas monasterii cluniacensis et fundator ipsius ordinis etiam r̄p̄ coradi primi imperatoris. Luius anno sp̄mo ordo icepit pdictus: a nob̄ videlicet dñi. ccccccccxi. hic autē multa vite sanctitate polluit: qd ex ipsi ordinis institutione satis patere pot. Quidam viri nunc potuissest aliter docere: q̄ viri rit. Qui du morti appropinquaret Odonem monachū suū olim musicū sibi p̄stituit successorem: ea conditione: ut ecclesia cluniacensis annuatim solueret ecclesie gignacensis censiz duodecim denarior̄: quod vlḡ hodie seruatur. Tādem bernus abbas ex italiā languore detenus: vicinos epos acerbituit: et se reum tanto ministerio iudicauit: et ab ordine seipsum depo nens: odonē ordinat abbate. Qui du pro viribus reniteret: vi fratri adductus seporum mādatō sub anathematis pena supatus auge uit. de quo supra in eius gestis dictu est. xiii. kal. dec̄bris. Sanctus autē bernus post dies medicos in pace requieuit.

Edgarius rex anglo

signis frater eduit: cepit regnare anno octo nū iperoris vigesimo secundo: dū adhuc eccl̄ iuniciulus amor̄ sexdecim: quo nascēta dista nū archieps cantuaricis audiuit vocē de celo angelicē dicēt. Pax aglie īcdiū p̄ier iste regnabit: et distans nōster vir erit. Regnauit autē annis. xvi. et quolibet anno nouū monasterii fundavit: totaqz insula in summa pace et iusticia gubernauit. Na regē scotor̄ ciuā dum cibior̄ malcolim: archip̄rata mālesciū oēs reges vnalesim nūmero. v. ad curia coactos per petuo facio sibi obligauit. Quos apud legionū sibi occurrentes: et popū triumphi per fluvium deduxit una nauim-impositos: quā illi remigabat: et ipse in p̄a sedebat. Patriotas suos a nimia potaciōe timo: et in industria refrenauit. Et adeo seuerus fuit q̄ id illus fuit p̄natū latro: nullus popularis p̄derens vellet amittere vitā. q̄metia ō gene ris feras sanguinis auidas et regno extermi nauit. His dualo regi guadestū induit: ut sibi oī anno tributū. ccc. lupor̄ solueret. Quod dū ille plurib̄ annis fecisset: nullū se ampliū uenire p̄fessus est. Quidam estate post palebanas p̄ oīa litora admirari p̄cipiebat: et asēdens ipsem: mare circuibat: ut pyramas arceret: hyeme vō p̄ p̄uincias equitabat et p̄dones deleret: iudicia poterit: exquirēs ne ius violaret. Quoda tpe venati preverat distāntū qui secū erat rogās missaz differeret: q̄ dies dñicus erat. Appropinquate hora ter tia ep̄s sacris induitus sup altare regē expectabat: subitoqz separe leui de p̄fessu: rapit in celis audiuīt catus agelorum cātates kyri ei. et vicib̄. Ex citat̄ post modicū adhuc expectas rapit: et audiuit alta voce. Ite missa est: et responderi: deo gr̄as. Tunc accurrētes ei clerici regē ad eile dixerit: q̄bus r̄ndit q̄ missaz audiuerat: nec ec op̄ q̄ ea die amplius celebra ret. Interrogat̄ a rege cur hec diceret: et q̄ re celebaret nollet visionē ap̄it. Et hoc sūpta occasione regi phibēs ne die dñico vlt̄ri uenatu p̄geret. Quia correptionē sc̄tūs rei benigne sūcepit et decetero obseruauit. Qui gubernato regno post annos. xvi. anno etat̄ sue xxxii. in pace quietuit: et miraculū p̄obitū claruit.

De sancto deodoro ep̄o. Cap. lvi.

Odoricus metensis ep̄s imperatori othoni p̄mo sanguine et dilectione coniunctus fuit. Qui duz in italica expeditio militaret: et sc̄tūs ep̄s cu eo p̄ triennū in ip̄his p̄rib̄ extitisset: ip̄evri deuotissimū ex diversis locis et cūitatib̄ plura corpora et reliquias sc̄tor̄ collegit: q̄is ip̄e sc̄tū i partib̄ suis alportauit. Primum a mar sia corpus elpidij confessoris sustulit. Eundū socij cadaueri: videlicet euthyphij iā ip̄e ipa-

De sanctis quorū certa dies cele. igno. Fo. ccciiij.

toz fustulerat. Ab amicernis euthichē martyre cū reliqis maronis tytoriorū sociorū illi? A fulgino felicianū epm: a martyre: a perusi o aclepedori martyre: a spoletō serenum martyre cū gregorio martyre spoletanensis: a locodinio pignora vincetu martyris olim ab hispanis per duos monachos capuam: t inde cordiuī delata. A menānia alterum vīcen tiū epm: t martyre: a vincentia leotū episco pum: t martyre: a florētia minyacē martyre: ab vībe eudratina fortunatu epm. A sabiniis partes corporoz prohi t biacynchi martyru: t alia plurima que in ecclesia sancti vincēth martyris a seip̄ saltuallis costructa locauit en parte cathēne sancti petri apostoli: t capiliis ei?: t sanguine sancti stephani pthomartyris: t parte craticule sancti laurentii: a iohanne papa sibi donatis. Hec omnia prefatus sanctus ep̄s i dicta ecclesia devote reposuit: vbi postmodum ecclesia sua feliciter gubernata in christo quiescens tumulatus iacet: t miraculis vniuit. Hec sigibertus.

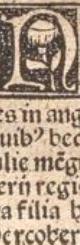
De sancta Etedrita regina t virginē. Cap. lxv.

Etedrita regina t virgo i aglia clarauit: ut ait beda.

Que duobus nupta viris virgo permisit: viros ad castitatis obseruatiā suis exhortationibus induces: t semetipaz illibata custodiēs. Huius pater fuit anima rex orientalium anglorū q̄ habuit alias duas filias: etelburgā t sexburgā. Quarū prima in monasterio gallie: qd dicitur biggle: sancrimonialis primus: post abbatisa fuit: t semper incorrupta permisit. Altera herecoberto regi cum ioruz vīro data est. Ex quo genuit duas filias ex cotoga: de q̄ beda multa scripsit: t hermenildaz: que vīlio regi menciorū data est i coniugē. Ex quo habuit filiā vemburgā virginē. Mater apd beliū post sexburgā abbasilla fuit: filia vero apud legiōnū ciuitatē hescit. Que marime orones feminarū t puerorū exaudire credit.

De sanctis Nuldruta t Nulburga virginib⁹. Cap. lxvij.

Nulburga virginis forodes carnales in anglia claruerunt. De quib⁹ beda scribit: q̄ fuerūt filie megardii fratris guelferii regis: ex vīro meburga filia hermerendi fratris hereberti: quarū p̄ima in

cenobio sc̄i augustini cātuarie: sedā apud vēneloch ambe signis radiantes quiescant.

De sancta Edburga virginē. Cap. lxi.

Dbur

ga filia eduardi regis senio ris in anglia claruit. Nec ex vīro regis edelspita progenita virgo sanctissima fuit. Quia adhuc trima sic a patre probatur. Posuerat ille in trielimo diuersa ornamenta mulierum naturaliter alectiua: t seorsum crucem t euangelium iussaqz vt qd veller horum eligeret torso aspectu secularia despiciens: manibus iunctis crucem t euangelium adorauit: ipsa qz postmodum in manibus sumpsa t oscula ta est. Quod pater considerans t virginis pullule aspicium notans: eam adhuc infantez in monasterio virginū in vībe vīconia dedicauit: vbi ipsa procedente etate laudabili ter vīrit: t humilitatem nimiam in omnib⁹ exhibuit. Siam saccos puellarum sociarū futurū nocte surtipliens: t diligenter lavans letis earum rur sus apponebat: in ipsoqz cenobio in pace dormiuit: t signis effulgens ibidem corpore quiescit.

De sancta Eggytha virginē. Cap. lxx.

Hegitha filia re

gis edgar i angloē virgo sancta in ultimē cenobio iacet: t miracula ostendit. Dū sanctus dunstanus consecraret ecclesiam diomysii: quā edificauerat: rex vīdit hāc puellam pollicē dextro frequenter signum crucis fronti imprimere: t ait. Nunq̄ p̄stire. seat ille digitus: t continuo flens floridā illā rosam citō marcentē futurā predit it: auē qz deo dilectā evoluturā. Quod post medicum contigit: puella de seculo isto subtracta. De qua sanctus dunstanus per visionē vīdit q̄ sanctus dionysius illā per manū tenebat: t dunstanū amonebat: vt ipsa virgo a sponsō ho. xpī sic honoraret in terris: sicut a sponsō honrabatur in celis. Hec in professiōde sanc̄timalis aureis vestibus vīebatur. Lūlus corp⁹ virginis i terra sepultū: dū post aliquot mēses airtus leuareetur: totū in cinere solutū inuentū est: preter dext̄ pollicē: de quo dunstanus predixerat: q̄ nunq̄ marceret: t aliū atqz alio subiecta: que integrā reperta sunt. De quo duoc̄ admirarentur: virgo sancta cuidam dormienti apparens dixit: non ē mīrandū: si venter ille non putruerat: quē vīla libido non tergerat. Qui est in prefata ecclēsia sancti dionysii: vbi miraculis fulget.

Liber

Undecimus.

De sancto Willeberto epo.

Cap. lxxi.

Hildeber^s tus cenomanus, ehs postea turonensis archieps fuit. Hic berégari turonensis discipulus versificator, et dictator egregius libri elegante de conceptu huius vite partis metrice prim psalmie dictatis cōposuit: qui etiā ut ipse de se in quadam sua epistola refert multas tribulationes et vincula per p̄p̄sus est ab emulis: videlicet retroclii comitū ce nomanensis: q̄ illū de comitatu eiecerat: et comitatu eius usurpauerat. Qui sanctus a predictis hostib⁹ detentus est iniuste: eo q̄ comitē existente in carcere visitasset: et testamētū ipsius sua manu conscriptū matre detulisset. In ipa ergo custodia multas passus afflictiones: ep̄las plures scripsit. Tandem ejus de carcere turoni archieps ordinatus: virtutib⁹ et scientia resulſit: et apud eadē ciuitatē i pace dormiuit: ibiqz iacens in miraculis viuit.

De sancto Didacho epo.

Cap. lxxii.

Didachus ep̄s exomensis magister fuit sc̄i dñi ci ordinis predicatorū fundatoris: cuius et ille fuit canonicus reglaris et eride superior canonice ipsius. Hic cum fr̄. abbatis ordinis cisterciensist clauiscentis: et cū quoda apostolice sedis legato ad terram albigensem missus est ad p̄dicandum cōtra hereticos albige ses: q̄ tale cōfiliū collegis in officio p̄buit: ut q̄ xp̄z pauperē ibat p̄dicare: eiusdē se vite ostenderet operib⁹ conformare: ut ex hoc alias facilius lucrarent ad xp̄m. Et sic cōfiliū didachī equitatibus et popolaz suppellectile dimicantes: in habitu humilitatis et gestu pauperitatis incedentes officium p̄dicationis p̄secuti sunt: in quo officio predictus pater cu sancto dñico ei canonice suppriore sibi assistente laudabiliter se gessit: et multos ad xp̄m auerit. Post biennium aut ad eccl̄ia sua redire disponebat: loco sui beatū dñicū vicariū dereliquit. Hūqz post multos labores ex omni perueniuit: pedes transiens per castellaniā ad extremum vite sue perductus est. Qui post obitū miraculis claruit.

De sancto Bene abate.

Cap. lxxiii.

Bene abbas fuit in deserta thebaidis: de quo hieronymus dicit: q̄ nunq̄ visus est iū rare: neq̄ metiri; neq̄ irasci; ne

qz oculos verbum p̄ferre: sed vita eius est in summo silentio: mores tranquilli: re p̄ oīa quasi angelici ordinis videbatur. Humilitas quoqz immensa: p̄nibilo in omnibus semper ipsum dicens. Hic dum bestia quedam nomine hiperpotauris regionem sibi primam va staret: et rogatus ab agricolis venit ad locum et bestie in nomine iēliū precepit: ne amplius terram illam vastaret. Bestiaqz statim recedens iūsū comparuit. Similis modo crocodilum ab eo alio tempore fugatum perhibebant. Hic in vītis patrum.

De sancto Mitrione abate

Cap. lxxvii.

Mitriō ab bas fuit in thebaide in mōte q̄dam proueto si uito immunitate: in quo erant per ipa p̄cipita speluncæ difficiles accessu: in his monachorum plurimi commanebant: quorum pastor erat p̄trion. Hic discipulus sancti antonij fuit: et post eius obitum cu amone habitavit: et post huīus abscessum in predicto se mōte constituit. Qui gratia sanctum et fugandorum spirituum mōto modo clarebat: et immundorum demonum noticiam matim habebat. Dicebat aut neminem posse demones encere: nisi prius a seipso vicia ecesset. Et quicunqz superasset virtus propria: posset de facilis demones superare. Hic secundo in seprima reficiebat pulmentula ex farre sumens: nec aliaz iam poterat escam recipere: neqz etare: neqz māluctudine permittente. Hic ubi supra.

De sancto Heronio seni.

Cap. lxxv.

Heroni⁹ senex annorum cx. discipulus fuit beati antonij. Qui in deserto nitrie in heremo habitavit post mortem magistri sume humilitatis gratia referuntur. Et in eadem solitudine plenū sanctitate quietit. Hic in vītis patrum.

De sancto Diogene monacho.

Cap. lxxvi.

Eogenes anachorita aliis beati antonij discipul⁹ fuit. Hic erat vir summe prudētia in eodez nitrie deserto degens. Luius sermo et narratio oēs ad se remittentes edificabat potissime curia de magistri sui vītib⁹ loquere. Et hic etiā in eadem heremo dormiuit in pace. hec ubi supra.

De sc̄tis quorū cer. dies cele. iugio. Fo. cccv.

¶ De sc̄to Julio aphricano. Cap. lxxvi.

Allius aphrica
nus: inter historiographos
precipu⁹: ut scribit eusebius
Alexandri et maximini ac gor-
diani imperatorum fulsit te-
poribus: q̄ sanctitate et sapientia insignis fuit
scriptis enim ad aristidez de euangeliorum:
que videntur dissonantia: et de genealogis q̄
a mattheo et luca diversē referunt coposuit
librū. In quo ceteroru⁹ opinionea a veritate
discordes coarguit: et verissimā triusq; coso-
nantia esse demonstrat. Chronicorū de tem-
poribus edidit libros: in quinque voluminib⁹
diligenter admodū et studiose cōpositis. Ad
origenē scriptis epistola de eo quod in dacie
legitur de susanna q̄st in hebreis nō bēa-
tur codicibus: ad qua origenē elegatissime
respondes ait: nequaq; iudeorū adhēdū
frāndibus: sed solu⁹ septuaginta iter pretes
scribū p̄ veritatē tenēdū. Hic sub antoni-
no augusto doziuit in dno. Hec hieronymus
de viris illustribus.

¶ De sc̄to Archiloco epo. Cap. lxxvii.

Archili-

locus: sive ar-
chelaus me-
sopotaie epi-
scopus tēpo-
re probi ipo-
ratoris floruit. Qui vita fu-
it clarus et doctrina conspi-
cuous. Librum enim disputato-
rium aduersus manicheū scriptis: in quo di-
sputationē ad sensu⁹ euz quodaz et heresi il-
la seculi habita syro sermone explicavit. Qui
in grecu⁹ translatu⁹ a multis habetur. Hic
quoq; in eccl̄ia sua conditus in pace requies-
cit. hec ybi supra.

¶ De sancto Agrippa cōfessore. Cap. lxxviii.

Agrippa

cognomento ca-
storius confessor
sanctus: floruit
alexandrie tempore adria-
ni imperatoris. Qui vir do-
ctus et sapientia insignis ad-
uersus. cccxiiii. basilidis
heretici volumina q̄ in euā-
gelis confecerat et fidei no-
stre veritati repugnabat: fortissime et elegā-
ti sermone differunt grandi libro catholicam
credulitatem defendens. Hic apud aleman-
driaz non minoris vite sanctitate q̄ doctrine
veritate radians diem clausit extremuz tem-
poribus adriani imperatoris. hec hierony-

mus libro de illustribus.

¶ De sancto Attico epo. Cap. lxxix.

Atticus constan-
tinopolitanus eps̄ tempore ar-
chadi imperatoris apud ipsam
urbem regiam clarus verbis et
operibus fulsit. Qui ad eiusdē
principis filias de fide et virginitate egre-
giū scriptis volumen. In quo nestoriana dog-
mata repugnauit. Et apud eandē ciuitatem
in christo quiescit. hec gemmadius.

¶ De sancto Bacchilo epo. Cap. lxxxi.

Bacchil⁹ corinthiorū eps̄
de quo eusebius
ecclesiastice hi-
storie libro. v. cap. xxi. men-
tione facit apud ipsaz corin-
thiorū ciuitatez claruit tem-
pore severi imperatoris. Qui
vir sanctissim⁹ et sapientia p̄
fulgens insigniter inter cetera doctrine sue
opera: librorū elegantem de paschā ex perso-
nis omnī eporum: qui in achaia erant cōpo-
luit et apud ipsm oppidū tumulatus in domi-
no quietuit. Hec hieronymus.

¶ De sancto Pholcate epo. Cap. lxxxi.

Holcas epi-
scop⁹ et marty⁹ apō-
egyptum pas-
sus est sub p̄se
cutione m̄riamiani imperato-
ris. Ecce egypti natione de-
ciuitate tampli: vir gene-
re nobilis et opū non modi-
carū: eiusdem ciuitatis epa-
tum hūliter succedit. Qui sapientia illustris
volumen elegantissimum de martyri laude co-
posuit: de semet ipso in eorum nūero futuro
diuinis vaticinas. Nam euz ebuliente ma-
riamiani persecutio ab infidelibus tentus
idolis immolare renūset: pro christi confes-
sione capite truncat⁹ et apud eandē urbem a
christianis conditus est.

¶ De sancto Sertorio
epo. Cap. lxxxii.

Etitius eduensis
episcopus apō ipsaz floruit ciuitatē
Hic vita purissima et doctrina ful-
gida fame in gallia celebris in canticis cati-
coz cōmetarios editis insignes: adhuc sus
quoq; nouatianū grande cōpilauit volumen:
constantiniq; magni temporibus in ipsa ciuita-
te fatis terminum ponens tumulatus iacet.
¶

Liber

De sancto Gennadio epo. Cap. lxxiiij.

Enna dius episcopus apud constantinopolim floruit et ipsi ciuitatis regie pastor extitit. Qui vir sanctitate conspicuus atque sapientia et doctrina venerabilis fuit. Acris enim erat ingenij et lingua disertus. Hie danieli propheta et integrum ad verbum exposuit. Homelias etiam plurimas edidit; leonis imperatoris prioris tempore vite mortali cedens: eternam adeptus est: et corpore tumulatus in ipsa urbe quiescit. **H**ec genadii ubi super.

Cap. lxxv.

Alphi las natione gothicus gothicus primus episcopus fuit. Qui tempore valentianiani primi et valentianis augustoribus vita sanctitate et sapientia clarus: a papa damaso ad ipsas gentes delegatus: maxima eorum pietate conuertit ad christum: miraculum quoque gloria claruit. Nam et cecos plures illuminavit: et demones ab obsecris non nullis effugauit. Eros quoque a diversis infirmitatibus curauit. Hic ad gentes sue instructionem gothicas litteras repperit. Quae ante eum rusticis more sine litteris: que nouerant memorie commendabantur. Deinde testamentum vetus ac nouum in lingua transalpina propria. Et senio longo confectus in pace quietus. Sepultus apud gentes suas ubi miraculis pollet.

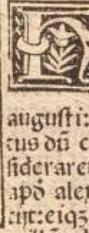
De sancto Genesio episco po. Cap. lxxvi.

Genesius episcopus nisibensis floruit tempore alexandri imperatoris. Hic primus antiochenae ecclesie presbyter moribus nisibene urbis sue pontifex effectus vita et doctrina egregius: quia modice tempore in corpore vivit: ideoque paucis igitur sui monimenta derelicta. Apud nisibense oppidum iacens virtutibus effulget. Eodem tempore heraclas huius in scholis consocius alexandrinæ ecclesie ordinatus est presul. **H**ec hieronymus libro de viris illustribus.

Undecimus

De sancto heraclide confes. Cap. lxxxvij.

Heraclius des confessor clausuit in egypto: et vaientianiani augusti: qui alexandria ortus dum cultura heremis de sideraret: isidorum abbatem apud aleiadriaz degentem perire: ei quod optatum suum exponuit. Isidorus vero illum ad abbatem dorothem in thebaidis deserto habitantem: et contemplatione vacante adduxit. Sub cuius disciplina et eruditione heraclides annos plures et egit. Die quadraginta missis ab abbate ad pectum: ut aqua cacubum ipse esset: dum illa aqua hauius hauius simul cum aqua serpente. Et expauens ad abbatem accessit: ei quod factum narravit. Qui eidem respondit: quod si quadocimque diabolus serpentis forma sibi dilectam assumes lympham intraret: monachi potius recusarent: forsitan vel inquit aqua bibere: scilicet sit perire. Eravates ad cacubum signum crucis edidit: et continuo columbam occidit: ipseque prior de hausta aqua bibit: et deinde discipulus securus potatur. Et ertue heraclides: dum serpentem videbat ex exemplo magistri crucis signum faciebat: et serpens protinus interratabatur. Ubi defunctus dorotheo abbate heraclides solus eius antrum hereditario ure posset: ibique multo tempore permanebat. Hic cellas et tuguria monachorum et anachoritarum omnium per omnes regiones deferti multo tempore circuens: videlicet de scriptis scriptis: thebaidis: et in aliis inferioribus ac superioribus. Titas et gesta sanctorum patrum singulorum exhortans et mente recordans. Librum postmodum de vita anachoritica copilauit: in quo quod videlicet et audierat acta descripsit: quae et paradas sic titulauit. Et hic sanctitate consumatus in thebaide in pace dormiuit.

De sancto Luciferi episco po. Cap. lxxviii.

Lucifer calaritanus episcopus apud eandem civitatem quem in insula sardinie sita est: claruit tempore constantij imperatoris. Hic cum ariana heresis pulularet: ipseque a liberio papam hereticum etquisitus: cum nollet concilii damnare: fidem a constantio prefato imperatore arriano apud palestinam in exiliu duduimus actus est. Ubi contra fidem eiusdem imperatoris librum elegit et pilauit: quod ad eum misit. Unde et constantius idignatus acris eidem

De sc̄tis quorū certa dies cele. igno. Fo. cccvi.

mortem comminatus est. Sed paulopost cōstatio defuncto vir sanctus sub iuliano reuersus calaris reliquum vite cū pace transegit. Et sub valentiniano imperatore fati munus implevit. Hec hieronymus libro de viris il·lustribus.

C De sancto Latrociniano martyre. Cap. lxxix.

Atroci-

nianus martyris apd gallia pas
sus est. Hic na
tione hispanus;
vir p oia eruditus; t in metri
cis ut ferī versibus copiarū
dus opuscula diversis metris
edita fidē nostrā redolentia
scriptissime tradit: que vñqz ad

qieronymi tpa extare adhuc dicebant. Deni
bz sub quoda maximiano tyrano: qui imperā
te pmo theodosio gallias occupauerat: factio
ne quorundā p veritate & defensione catholi
ce fidei apud treverim cesus est cū p̄scilia
nebapile episcopo: t ambo corpora apud
eccliam treverensis ciuitatis condita sunt.
Hec hieronymus vbi supra.

C De sc̄to Malchione presbytero. Cap. xc.

Malchion

antiochene ec
clesie p̄sbyter di
versissimus flo
ruit apud ipfaz ciuitates cē
poribz claudij t aureliani im
peratorū. Hic vita sanctus t
sermone luculent in eadē v
be rhetorica fr̄o etissime do
cuit. Qui aduersus paulū samosatenū p̄fate
ciuitatis ep̄m prauum ebionij dogma restau
rantē fortissime disputauit. Lui disputationis
mis scribis excipitibz dialogus extat. Sed
t alia opuscula ex persona synodi ab eo sumte
edita ad dionysiu t maximū romane t alera
drine v̄bis ep̄os directa. Hic apud eandē an
tiochias letitate t doctrina p̄clarus b̄o sine
quicunqz ibidē tumulat. Hec vbi supra.

C De sc̄to Sophronio cōfessore. Cap. xci.

Sophro-

m̄ p̄fessor natio
ne grecus claruit
tpe leonis sc̄i imperatoris
bievir p oia eruditissim gre
ce t latine lingue perit ad
huc puer bethleemite ciuitatē laudes descriptit: et post
ea de ei subversione libri ed
posuit. Ipse libri de viginitate ad eustochium

t hilarionis monachi vitā q̄ b̄us hieronymi
romana ligua p̄pilauerat: opuscula: ex latīno
erit in greci. Psalteriū q̄z t p̄phetas q̄ hie
ronymus ex hebreo i latīnū translulerat: hic
idē cōvertit in greci. Et postmodū ad here
mū trasfēs t vita anachoritica ducēs cōcepta
tioni ingiter vacas queuit in ono.

C De sanctis Philippo t Philippo
impatōibus martyribz. Cap. xcii.

Philippus impe

rator t philippus cesar eius fi
lius ambo martyres anno do
mini. ccxxix. ab urbe vō cōai
ta anno. ccccccccxxvij. Lors
auo augusto in imperium succederunt. Lors
enim gordianus imperator obtentā victoria
in bello partibz: rediens circa annūm eu
phratēm fraude suō fuisse interfectus phi
lippus ibidem imperator a romana militia
creatus. Philippum filium suum consortem
regni fecit: exercitumqz ex syria in columnē
ad italiā rediit. Imperavitqz annos. vii.
Hic primus imperator omnium christianus
fuit: quem beatus pontius ep̄s t martyris: vna
cum filio ad fidem christi conuertit t in ni
cea ciuitate prouincie baptizauit: vt dictum
est supra in passione pontij ep̄i t martyris pri
die idus maij. Post tertium vō eius imperij
annūm millestūm a conditōne rōme annūs
expletus est: vt augustissim om̄i p̄teritoz.
Hic natalis annū xp̄s pontiſq̄ idolis dedicat
et. Quiquidē annūs fuit a romanis cū ingē
ti ludorum t spectaculorum apparatu celebra
tus. Nec dubit est quin philippus imperator
xp̄ianus huius tante deuotionis gloriā t ho
norem ad christū t eccliam reportaret: quā
do ipsum vel a scēnum in capitolium immo
latasqz ex more hostias nullus auctor ostendit.
Eodem autem tempore philippus impe
rator decium militare virūm t in rebus belli
cis strenuum cesarem fecit. Luius precepto
dum corpora ap̄lorū petri t pauli de catacum
bis a cornelio papa trāsseri i deberent: totius
senatūco cultu: cōcessum est romano p̄fici
ceterisqz xp̄ianis libere ad sepulturas ap̄lorū
fiēdas illudare: t ad id faciēdū data sunt eis
de fisco reipublice adiutoria. Hoc autē deci
cuz esset paganissim stimulare fecit: vt dñs
suis xp̄ianis placaret: t sic ab eis magis ho
norat occasionē mortis illoꝝ p̄fidētius p̄tra
ctaret. Lui autē impatores decū ad gallias
subiugadas q̄ nup̄ rebellauerat missent. Is
qz p̄spē cūcta ges̄s̄iſſet: t ad libitū poti⁹ victo
ria romā rediret. Impator philipp⁹ en hono
rare cupiēs eide a roma vñqz veronā obuius
iuit. Decius autē iam cū quibusdā ex principa
loribz militie sue de morte iperatoꝝ cōspira
uerat: t ne p̄ditor dñorum suorū notaret: ec
P. ii

Liber

cationē xpianitatis aspiserat: suadēs q̄ non esset decēa sup romana militiā imperare: ho-
mines qui deoꝝ cultū deseruissent: t̄ a roma-
nis antiquis legibꝫ discedētes: noue ignoti t̄ re
probati de culture adhefissent. Sicqz de co-
sensu illorū impatorē in stratu suo quiescēt t̄
xp̄m confitentē latēter occidit t̄ cū exercitu
muneribus t̄ p̄cibus subducto romā venit: ac
senatui cur dñxi sui occidit et exposuit. Sed
dum nece philippi maioris senatus rata ba-
buisset: philippus iunior rome degēs: hoc au-
diens t̄ munit: thesauroſqz paternos ac suos:
b̄to fīto sed tūc rome potifici: ecclie t̄ pau-
peribus dispēſanduz tribuit: t̄ se a facie De-
cis locutauit. Decius aut ad pditionē sua pal-
liendā xpianos cepit crudelissime psequi: mā
dans illos sine villa misericordia trucidari: in
qua psecutione multa milia martyrum passi-
sunt. Inter quos t̄ philippus iperator iunioſ
est ab eo tētus t̄ in xp̄i cofessione iugulat̄ est.
Sicqz ambo ipſi p̄. I. t̄ filius martyres xp̄o
coſecrati sunt. **Iste philippus senior adeo**
in fide xp̄i pſecerat: vt p̄op̄te peccata sua co-
fitens: vi festo pasche a b̄to fīto papa coram
omni mltitudine coiuē eucharistie sumeret.
Philippus vō iunior in tātu ſeuiri animi fu-
it: vt nullus cuiusq̄ cōmēt ad risuſ ſolui po-
tuerit: patrēqz ludis ſecularibus aliqui conci-
nante r̄vultu annotauerit auerſato.

**De sancto Theodosio magno
imperatore.**

Lap. xcij.

Thus imperator senior imperiū accepit circa annū dñi. cccc
xxij. t̄ iperauit annos. x. mē-
sem vñ solus. Nā p̄m cum
fratribus: ſe natu maioribꝫ
iperauerat per annos. v. ll̄ic
in catalogo sanctor̄ a grecis
coſcribit̄ t̄ confeſſoris sanctissimi noīe vene-
ratur. Nā xpianissim⁹ t̄ ſciſſimus vita fuit.
Omnia antiqua phana t̄ tēpla idolor̄ deſtru-
xit: t̄ p̄ totū orbē romanū deſtrui mandauit:
cultūqz christi t̄ fidei mirabiliter auxit: ho-
ſtes aut̄ imperiū no tam ferro vel multitudi-
ne q̄ ieiunis t̄ orōnibus confiſſus pſtrauit.
Cſunt aut̄ reipublice ppagatoꝫ moribꝫ t̄ cor-
poꝫ t̄ aio ſimil elemis: miſericordie opibus
iugiter intētus: cois apud cūctos ſolo habitu-
ſe diſferre a ceteris putas in oēs hoīes hono-
rificus: verū effulis i bonis ſimplicia igēna
diligere: erudita mirari ostendebat: largiri
magno ac diligenti aio magna: amare cuies
etia primatos cotubernio: eosqz potiſſime di-
gnos pecunia beneficisqz ceteris numerari:
violentia t̄ cupiditate detestatus eſt. Bella
nō mouit: ſed juenit: que t̄ proposse ſedauit.

Undecimus

Minifteria laſciuia ſaltariaſqz cōtēſſatio-
nes lege p̄hibuit: cōſobrinarii nuptias tanq̄
pphanu interdit̄: litteris mediocriter do-
ctus ſagat multa diligens ad noſcenda geſta
maioꝫ. Erecrabat cū legiſſet geſta domini-
num ſupba. Ira rebꝫ indignis: ſed ſubito fle-
cti emollebat. Inerat enī ei cura eximie pie-
tatis. Interdiꝫ autes ſeuera p̄cipiēs a nature
numere: magisq̄ a deliberaſte rone. ll̄ic etiā
pter virtute pfectiōne ab ipſis barbaris ſu-
me diligebat. viii multe gētes ad ipſius indu-
ctu relictis erroribꝫ t̄ idolis ad xp̄m conver-
ſiunt. In bellis ciuitis que ad fidei christia-
ne augmentū t̄ paganor̄ extermiū potiſſi-
me geſlit: ſemp triumphū obtinuit: unde ob-
eius inſignes victorias poeta quida erimus
ſed infidelis: his versibꝫ in eius laudez ceci-
nit. Q̄ nūm dilecte deo tibi militat c̄ber.
Et courati veniūt ad clatica. **Emiliuſ** p̄ma ſuatione t̄ horatu papa damasus of-
ficiu in ecclēſia dei per beatu h̄ieronymū mā-
dauit: cū vſqz ad tēpus illud nullū eſtet in ec-
clēſia officiu ordinatū. **Quata** aut̄ in eo apud
boies maſuetudo: t̄ apud deū extiterit deuo-
tio: patet illi exēplo: de quo dictū eſt ſupra
in vita ambroſii epi t̄ doctoris. vii. idus decē-
bris. **Emiliuſ** apud mediolanū miſſaruz inter-
futurus ſolēnhs voluiffes intrare ecclēſia: bea-
tum ambroſiu pro quodā faciōre introit. Si-
bi p̄hibent̄: niſi publice penitent̄: humiliter
tulit: t̄ ſatisfactione no erubet: nec publi-
cam facere penitēcia coſuſis idictu a ſancto
eþo modū deuotus excepit: atqz p̄tifices de
iusticia t̄ magnam uitatem animi cōmēdant.
Hic etiā flaccilla coniuge archadiu t̄ honoriuſ
christianos t̄ iuſtos filios imperio ſubliman-
dos genit̄. Qua defuncta galla valētiani ui-
nioris ſororem in matrimonio dixit: que ei
placidam p̄creauit: cui poſtea de matris noīe
galle cognomēti accessit. hic orētis t̄ occidē-
tis partes pacifice poſt idē: q̄nq̄ageſimum
etatis ſue annū agens anno ſui ipern. xi. apō
mediolanum in pace quieuit: cuius corp̄ eō-
dem anno coſtātmopolim translatu eſt: r̄bi t̄
miraculis viuit.

**De sancto Karolo magno i-
peratore.**

Lap. xcij.

Arolus

magn⁹ ipator
hūb noīs p̄m
apud fracie-
nas ſtra ſcru-
numerū ſcribi: t̄ colit: t̄ p̄-
pter ei ſciſſima geſta: q̄ ſci-
noīe veneſet ab ecclēſia tolerat̄
Nā t̄ viuēs miraculis claruit
t̄ post mortē ſignis v̄tūtū eſfulſit. ll̄ic p̄m
fraciouſ rex pipini filius: multa felicia bella

De sc̄tis quorū cer. dies cele. i. ḡo. F. cccvij.

gescit. Nam aquitaniam & vasconiam subegit Saracenos i hispania xpianos depopulates vsq; ad iberū amnē vincēs fugauit. Terras eorum pluirmas acquisuit: et victorias plures contra ipsos obtinuit. De quibus supra actū est in gestis sanctorū rothlandi et sociō rū. vii. kal. iulij. Ubi inter aliud memorabile illō de karolo miraculū legit: q; dū corpora setorū militū a saracenis occisorū regreter apud rūciauallē: & sol ad occasuz tēderet: ad eius orationē et mādatū sol in celo stetit: et spatio q̄s horarū triū iūnū se mouit donec sanctus rex omnes suos iterfectos recollegit. Hic etiā sarones ifideles adhuc: & xpianos ifestos prius sepiꝫ requisitos: ut ad fidē xpi redirent: aut saltē & xpianos in pace dimicarent: dū in sua pertinacia cēm obstat: tripli belli deuinī: & regno suo submisit: & tādem coactos ad fides xpi reduxit. Et p̄ce vō adriano pape p̄imi reūstus ab eo: ut contra desideriu regem lōgobardoz: sibi et ecclēsie dei subueniret: dimisit: bellū quod cōtra sartones iam iceperat: & cū multo exercitu: frācūm & finitū marū nationū remēs in adiuto riū ecclēsie dei: superato alpinū iugo. Desiderium regē frustra sibi resistere conātem: cōmissio belli vicit: & fugauit: tēcēnoq; iclūsum obsecit: dimissoq; ibidē exercitu romā voti gratia p̄ficietur. Et veniēs ad montē gaudiū vsq; ad sancti petri ecclēsiā pedestre p̄e rauit. Et eido per vrbe omnes ecclēiaz postes humiliter osculatus est: q; ab adriano papa honorifice suscepitus: a populo quoq; & clero rebis vltra modū honoratus: & ab eisdē patri ciatus honore sublimat: ecclēie beati petri & aliis in vrbe ecclēsiis et monasterijs multa copiose largiēs: tādeꝫ ad exercitu reuersus: pa piam dudu obſessam ad deditiōnē compulit. Ceteras deide lōbardie ciuitates subiēs: desideriūq; regē captiūm duces: & ecclēsie dei cūcta ipi a lōgobardis ablata restituēs: in gallia reuersus est. Indeꝫ sartones bel lūm p̄sequēs: eos tandem vt dictū est: indomiti domuit: & invincibiles supauit: atq; ad fidē xpi vel coacte reduxit. Hic terrā sanctam occupatam a saracenis legatis patriarche hierosolymitanū & cōstantini iperatoreis, cōstantinopolitani recepti audies: tē terre sancte copatiēs: cum magno exercitu: illuc yſq; peruenit: & recuperata terra sancta cū p̄ constatino polū rediret: aurū & argenteū p̄ ciolasq; gemas a constatino iperatore exhi bitas: cum nolle recipere: solas xpi reliquias et sanctorum postulauit: premissoq; ieiunio et oratione: recepit de corona domini partē: que ipso vidente floruit: et clavi vni passioneis domini: et parē crucis dñice cu alijs sacrosanctis reliquo: que oia comitāibus miraculis securū detulit: & aquis grani in basilica sancte

marie: quē construxerat: recōdidit: vt dictū est supra in histōia translatiōis corone dñi in idū augusti. Ad mērum etiā elemētorū & literarū in alphabeto cenobia fundavit. Et in vno quoq; per ordinem vna litterās de auro fabricata plusq; centū libre turonē sium valentē reliq;: ut ex ordine litterarū tē p̄pus fundatiōis cuiusq; monasterij cognosce retur. Que littere adhuc in pierisq; monasterijs reperiuntur. Hic etiā quattuor archis ep̄ar: vic̄z treuerēsem: colomēsem: magūrīnē sem: aleburgēsem diuītis & honorib; am pliauit. Mortuo vō adriano papa: & leo ne. iii. in p̄tificiū sublimato: dū die quodā ad letaniām p̄cedēs de laterano p̄gēret a romanis captus et erutis oculis lingua quoq; amputata: nudus ac semiuuuus i monasteriū missus est. Sed deus oipotēs miraculose ei loquelā acūsum restituit: de quo supra dictū est in eius gestis. iiii. kal. iulij. Qui deinde ad regem karolū p̄gēs: ab eodē valde ho noifice: ut beati petri vicariū except⁹ est: & cum ei oia que facta fuerat itimasset. Ille p̄ enim dolore fleuit. Et cū papa romā adiit: & cū honore ipz i locū suū restituit: ybi & papa coā rege de qbusdā sibi obiectis crīmībus se purgauit. Sed cū die natalis domini ad missariū solēnia in beati petri basiliā assisteret. Leo papa karolū in romanorū iperii coronauit: cuncto populo romano laudes ei iperiales acclamatē. Postmodym aut karolus iperator factus: eos qui in summi pontifice manū iniccerat de crīmine son uictos capitali dānati suā. Sed leone p̄tifice pio affectu p̄eis iterueniēt: in exiliū p̄petuo sunt dānati: vitaq; eis de misericordia concessa. Sicq; omnib; recte pacatis karolus in ipinū sublimatus: in gallia reuersus est. Ex quo tēpoce iperii costantinopolitani in gallia translatuz dignoscit. Post heckarolus reuersus cōtra mauros classem in ecclīsia misit: quā & ab eis liberavit. Hic edificauit basilicā dei genitricis marie agl̄ grani opere mirabilē. Apud magūrīa quoq; in rheno flamine pōtem ducētorū pastū lo gitudinis fecit. Na tanta est ibi fluminis latitudo. Totus quoq; occidentis omnes pene regiōes sibi subegit. Auxiōq; mirabilitē gloriam regni sui: quibusdā regibus ac gētibus p̄ amicitiaz sibi cōciliatis. Adeo naq; alfon siū regē gallicē regēsq; scotorū si habuit apd sua volvētē p̄ munificētā inclinatos: vt eum numq; aliter nisi dominū: seq; seruos et subditos ei⁹ p̄niciaret. Et narō rege persuīq; excepta iudicatu pene tenebat orētēz: talē habuit i amicitia cocordia: vt p̄ legatos suos iter vestes & aromata & ceteras orientalē iūterrā opes: lūgētā illi dona direxerit: & sacratissimu locū in quo est saluatoris nū i

¶ iii

Liber

sepulchrū: ut ipse imperatoris ascriberet potest
statu cocessit. Nā ipse imperator ad eundē locū p
singulos annos plūma donaria mettebat. Im
peratores quoqz cōstātūmopolitani nicepho
rius; michael & leo vtero amicitia eius experā
tes: multo tamen cū numeribus ad eū suos mi
serunt legatos. Erat enī in amicitia optime
cēperatus: ut eas & facile admitteret: & cōstā
tissime retineret. Tato oīum amore & fauore
omni vite sue h̄e cōter satus est: ut nūc ei
vel minime seuericatis quicqz fuisse obiectū
religionē xpiana: quā ab infancia imbuīt: san
ctissime & cū sūmā pietate coluit. Ecclesiam
mane & vespe: itēqz nocturni & sacrificij tpe:
dū enī valitudo pmitteret quotidie frequen
tbat. Curabatqz vt oīa q̄ in ecclīa gerebatur
magna fieret honestatē. Amabat pegrinos:
& in eis suscipiēdī sūmā curā habebat: vestitu
patrio vebat. Pegrina quoqz idūmēta nūc
vestire patibat. In festiūratib⁹ qđē p̄cipi
oī: vestibus auro gēmīsqz cōtextis: diadema
te quoqz p̄cioso ornatus incedebat. Alijs vō
diebus habēt eius parū a coī ac plebeio dista
bat. In cibō cēperat: in potū cēperat: erat.
Inter cenādū nūc histriones: t̄ aut sapie
tes: aut lectorē audiebat. Legebat ei historię
& antiquor̄ res geste: ac libri p̄cipue sancti au
gustini: in qđ marīne delectabat. Erat enī
eloquētā copiosus & artib⁹ liberalibus soler
ter ibuebat: litter artiqz sapientēs veneratus ma
gnis ditabat honorib⁹. Circa paupes suste
nandos gratiūrā liberalitatē habuit: adeo vt
nō solum in patria & in regno suo largifluas
elemosynas facere curauerit: verū in trāsmā
rina in syria egypto & aphrica hierosolymis
alexādrie atqz carthaginī: vbiciqz chaitia
nos in paupertate viuere cōperissem: penurie eo
rum copacens pecunias transmītēbat. Sa
cerdotes honorabat: sacra ac venerabilia lo
ca colebat: & p̄cipue romanā ecclīsī: in cuius
donaria magna vis pecunie in auro argento
ac gēmis ab illo cōgesta est. Eius & pontifici
bus multa largit⁹ est. In oībus aut̄ quib⁹ re
gnauit annis: q̄ter voti cā tm̄ romā p̄fect⁹ ē.
filios suos q̄cito: etas pariebatur: faciebat
equitare & armis incedere: filias vō lanificio
colozqz ac fuso assuefere: ne ocio corpesceret.
Miraculorū gloria claruit. Nā & leporosos ta
ctu & orone ferunt ab eo fuisse mūdatos: & ce
cos duos illuminatos. Post p̄ aut̄ regnū fra
cor̄ atqz iperiu: qđ regē dū suscepere felici
ter ampliassem: dū ad mortē lāgueret vocatis
ecclīsiarū plātis quos habere potuīt: omnes
the laur̄os eis tradidit & ecclīsias & pauperes
distribuēdos. Et sic in omni sanctitate p̄fecit
in pace mūgauit: anno etatis sue. lxxxi. regnī
aut̄. xlviij. Subacteqz italie. pl̄. ex quo vō im
perator: & augustus appellat⁹ est: anno. xiiij.
in cuius trāstu audita est cōcīmē angelica me

Undecimus

Iodā. Se pultusqz est honorifice aquisgrami
in ecclīa sancte marie: quā ipse strūterat.
Id cū uscūmūlū diues sarum egritudinū fa
nabantur: infirimi.

De sancto libertino abbate. Cap. xv.

Ibertinus ab-

bas monasteri fundēsis: qđ est
in prīncipia samni cōstructū: di
scipulus fuit sc̄i honorati ab
batis: & fundatois ipsius loci:
de quo supra dictū est. xvij. kl. febru. Clari
aut̄ tpe totille regis gothorū: & miraculis es
fulsit. Nā cū esset monachus ex abbatis iussu
qui honozato successerat quodā tpe ranemaz
pgebat. Vō amore vō honorato: vōlūm̄ ei⁹ ma
gistro quoqz libertin⁹ ibat caligula ill⁹ in
sinū deferebat. Dū ergo pergeret: accidit: vt
mulier extincti filii corporūlū fleret: que ser
uum dei intuta: ummenti illius p̄ frenū te
nuit: acqz iurādo asseruit: q̄ illum inde abire
nō p̄mitteret inīsi filii ev̄ suscitaret. Ille vō
inūstata miraculū ex pauis: & declinare mu
lierē voluit: sed dīo negauit. In eius quoqz
pectore pugnabat iniūc humilitas: cōuersa
tionis: & pietas matris: timor ne inūstata p̄
sumeret: dolor ne orbate nō subueniret. Elicet
enī in eius corde pietas: que q̄r̄ vicit: affuit et
humilitas: descedit: oravit: caligula di sinū p
culit: et qz supra corpus exticti pueri posuit.
Qorqz defunct⁹ surrexit: q̄ sc̄i matr̄ iū
ui reddidit: & iter inceptū peregit. Qua
dam die: p̄farus eius abbas qui honozato suc
cesserat: cōtra virū dei in graue iracindia ex
arsit. Et q̄r̄ virgā: qua enī ferire posset: in p̄
ptu nō habuit. Et p̄zēbēso scabello suppēda
neo ei caput: ac faciē tutudir: vultuqz eius tu
mētē ac lūndū reddidit. Die vō altera cum
libertin⁹ ad causaz sibi monasteri cōstitutaz
ire debēt: ex p̄letis matutinaz ad lectuz ab
batis venit: & licentia ab eo humiliiter pete
rit. Ille vō sc̄ies. Etū cunctis dilectus esset: p
mūrīa quā in eū tulerat: recedere enī de mo
nasterio velle putabat: euīqz q̄ velle ire iter
rogabat. Ille aut̄ ei causā cenobī histero cō
stitutā aut̄: quā dimittere nō valebat: q̄ se ad
eā p̄fectū p̄misit. Tūc ille a fūdo cordis
cōsiderās duritīa lūn: patiētā libertini: ex
lecto p̄filij: & ad pedes ei⁹ p̄cidēs: de illatis in
eū yemā supplicauit. Et cotra libertin⁹ si in
terrā p̄sternē sue culpe nō illius sentīcēt
fuisse referebat: quod ipse iūste p̄ulerat. Sicut
ad māsuetudinē adducēt ē abbas: humilitas
discipuli sc̄iā ē magistra magistrī. Tūc aut̄ li
bertin⁹ egressus a multis enī venerabib⁹ nob̄
ib⁹ & notis interrogat⁹: qđnā hoc ēt: q̄ lūndā
& tumētē faciē sic heret. Qui hēsterno ī lero
se in scabello suppēdaneo spēgisse petis sua
exigentib⁹ respodit. Sicut nec abbas pro

De sanctis quorum certa dies cele. igno. Fo. CCCVII.

didit virtutem: nec falsitatis incurrit peccatum. Postquam autem abbas ille decessit libertinus eadem in regimine abbatie successit. Qui dum die quodam pro utilitate monasterii iter ageret: eidez quodam elat idem gothor comes obnauit. At dei seruus ex caballo suo ab hominibus illis deiectus: iumentum danum libenter seruens: etiam flagellum: quod tenebat: raptibus obtulit: et statim se in orationem dedit. Tursus autem rapido predicti ducis exercitus ad flumen vulturum deuenit: ibique dum singuli equos suos hastis timentibus: calcaribus cruentantes nullo modo obtinere poterat: ut equi moueri possent: sed aqua fluminis tangere quodam mortis precipium pertinebat: donec uno ipso cum ceteris informante cognoverunt: quod ex culpa: quia dei seruo in via tulerant: talia sui dispédia tolerabant. Qui statim reuersi libertinum orantem inuenierunt: eiique equum eius obtulerant. Ille vero caballo opus non habere respondebat. At illi descendentes eum in equum eius quasi iniustum reposuerunt: et dum retrocessissent: equi illorum alueum fluminis velocissime transierunt. Eodem tempore in partibus campanie quodam bucylinus cum fratribus venit. Sed dum rumor de cenobio libertini exisset: quod abbas pecunias multas haberet. Ingressi franci oratoriū senientes libertinum quererant: ubi ille orans prostratus iacebat: in ipsum quoque ingredientes impingebant: etiamque presentem videre nequabant. Sicque sua cecita et frustrati a monasterio vacui sunt reuersi. Sanctus autem vir post vitam laudabilem quieuit in christo. Hec gregorius primo dialogo. capitulo secundo.

De sancto Equitio abbate. Cap. xvi.

Quintius sabbas

in valerie ciuitatis pribus clauruit: qui multorum monasteriorum pater fuit. Qui etiam dum adhuc iumentis acri certamine carnis tentaret: et in hac re ab omnipotenti deo remedium cotinuum precibus quereret. Nocte quadam assistente angelo eumuebatur se videlicet visioni appuit: quod oculum ex genitalibus eius abscederet. Atque eo tempore ita alienus extulit a testatione: ac si sexu non heteret in corpore. Et extume sicut ante a viris sic cepit: et feminis hunc: nec tam discipulos admovere cessabat: ne se ipsius expolio in hac re facile crederet: et casu tentarent domum: quod non accepissent. Quodam vero tempore quidam basilius magus a roma fugiens in babitu monachi: valeria petiit: et pergens ad castorium episcopum amittere ciuitatis ab eo obtinuit: ut ipsum equum abbati committeret: ad sociandum monasterio illius commendaret. Equitius autem episcopus pro hoc instate respondebat: quod illi quem ipse sibi

comendabat non monachum sed diabolum esse videbat. Cum autem episcopus diceret: quod abbas occasionem quereret: ne sibi petita prestare esset. Vir domini iterum protestatur: quod quale illi dix erat: tale agnoscebat. Sed ne se velle obedire episcopum existimaret: in ista ipsius facere paratus est. Suscepimus itaque ille in monasterio est. Sed non post multis dies discedente abbate longius: contigit: ut in monasterio virginum: cui equus per arat: quedam illarum speciosissima febribus arrepta clamaret se proximo moriturum: nisi filius monachus veniret: et per eius curationis remedium salutem sibi redderet. Sed cum in absentia abbatis nullus ad congregationem virginum auderet accedere: missus repente est et dei famulo nunciatur. Quo auditio vir domini digneatus dicebat: quod virque illi non monachum sed diaconi esse predicere erat. Mandauitque ipsum de cella fratrum expelli. De ancillario dei predicto nuncius: quod ex illa hora neque eum decetere fabribus laboratur: neque basilium questura. Regressi autem monachi eademque hora salute virginum restituti: quia sanctus dixerat cognoverunt et basilium de monasterio cotinuo reppulerunt. Qui repulsus dicit: frequenter cellula equitum magicis artibus in aere suspeditus: nec tam eorum quæpiam ledere potuisset. Qui et postmodum dum in urbe romana zelo fidei a christianis igne crematus est. Quedam monialis monasterij pati horum ingressa lacrymata conspiciebat: occupata: eaque signo crucis oblita bndicere audire mordit: sive perinde a diabolo arrepta verata fecidit. Quod dum equum nunciari esset: ille coxit: venit: et ab ea demo abscederet cum indignatiocepit. Qui primus ab ea exiit: nec ea ultra dirigere pualuit. Cum autem die quodam felix abbas cenobij castorii: quod ita menia urbis situm est familiariter quodammodo quod redargueret: eo quod a crux ordine non hinc nulla licetia a summo pontifice obtenta: vbique predicatione discurseret: copulatus vir: scitis qualiter licentiam accepisset eum deum indicavit: dicens scilicet etiam secum predicta aliquam tractasse. Sed nocte quodam speciosus iumentis ad eum accesserat: atque medicinale ferramentum in os eius posuerat: et ut ad predictum egredetur: deinceps et parte dei mandaverat. Et ex illo die etiam si voluisse tacere non potuisset. Hie in vestibus vilis atque despectus apparere studebat: et quoties ad alia loca redebat: iumento viliori oibus: quod in cella repperiri posset: infidebar. In quo etiam capistro pro freno: et verucent pellibus per sella vtebatur. Sacros codices in sacculis pelli ceis dextro leviorum latere feci portabat: et quocumque peruenisset scripturarum fontem apiebat. Cum autem fama predicationis illius vndeque discurreret: clerici quidam romani summo pontifici sunt conquesti: quod quidam vir rusticus auctoritatibz sibi predicandi arripuerit: et

¶ iiiij

Liber

officiū apostolici indocuit sibi usurpare plurimere. Ad quorū suggestionē iulianū quedam defensorē misit: ut equitius ad romana vrbē duceret: et qua rōne p̄missa attētaret cognoscere: mādauit tamē: vt honore ei exhibito nulla proslus iniuria pateretur. Qui festime ad monasteriū veniēt eodē absente frēs scribentes repperit: et ubi abbas esset inquisiuit. Illiqz responderūt: q̄ in valle cenobio subiacēte feniū cecabat. Visitqz ad eū iulianus puerum suū cōtūnacē et supbū: cui vit ipse poterat dominari: ut abbate ad se celeritate p̄duceret. Perrexit puer et q̄s ēt abbas ab alijs quesuit. Dicqz ut audiuit quis esset: adhuc lōge positus ad eū vadēs: imenso timore correpus cepit lacessere. Ita ut gressus vir eum possent portare: veniētqz ad virū dei: ad genua illius procidit: sumqz dñm ip̄s̄ occurrit̄ se nūcīauit. Abbas vō illi mādauit: ut feniū se etum leuaret: et pabulū iūmētis in quibus venerāt deferret: ipseqz immediate post euz ope re cōpletō veniret. Quod dū puer fecisset: et iulianus puerū cū feno vementē cōspexiſet. Iratus eū incēpauit: q̄ misera illū hominē ducere nō feniū bauulare. Sed dū puer eq̄tūz post se veniente dñs suo ostēdissit: vidēs euz iulianus ex habitu desperit: et qualiter illum pteruis verbis alloqui deberet: cogitare cept̄: vi autē seruus dei cominus affuit intoleabilis paup̄r iuliani animū inuasit: et humiliatus ad pedes eius procidit: et quia apostoli cus ipsum videre vellet: vir mansueta ligua exposuit. Quod audiēs equitius gratias deo egit: q̄ se per summū p̄tificē supna grā vistassit: statimqz mādauit iūmenta ad iter arripiendū parari. Tunc iulianus se illo dīc nō posse exire et lassitudine diceret. Abbas se i hoc cōtristari respōdit: pdicens q̄ si die ipsa non exiret: nec in crastinū ire possent. Sieqz eadē nocte iulianus er lassitudine in monasterio quieuit. Factoqz lucis crepusculo equo in cursu ad modū fatigato puer ad iulianum cū epistola renit: in qua papa sibi mandauit: ne seruum dei de monasterio mouere vel exire vllatenus faceret. Tūc autē ille requireret: cur finia esset mutata: cognouit q̄ nocte eadē quia ipse illuc missus fuerat per visum p̄tifex extitit vehemēter exterritus: cur ad exhibēdū virū dei mittere p̄sump̄fset. Tūc iulianus surrefix: et se abbas oī ouibus cōmēdauit: atqz ne decetero fatigares et parte pape p̄cepit. Quod audiēs ille cōtristatus est: et que p̄dixerat vera nūc cōtigisse pbauit: q̄ si die p̄cedente nō statiz pergeret iā pergere minime liceret. Et executorē sūti cu summā cbaritate aliquātūlū secū detinuit: ipsiūqz plurimū honoratū ad summū p̄tificē remisit. Qui et plenus sc̄itate in pace quieuit. Rusticus quidā sup sepulchrū eius arcāz eū frumento.

Undecimus

posuerat: nec qualis vir ibidem iaceret p̄pendere curauit. Sed repente turbo celitus factus: rebus illic oībus in sua stabilitate manetibus: arcā superpositā cum grano extulit id geqz piecit. Eandem puincia valerie longobardis intrātibus monachi ex cenobio illo ad sepulchrū viri sancti in oratorio positiū configurunt. Longobardi vō seūentes oratorium ingressi: cēperūt monachos foras trahere: ut eos aut tormentis afficerent: aut gladiis necarent. Quoꝝ dumvīus ingenuis: set: et sanctū equitū ad sui defensionem aduocassit: protinus longobardos sp̄itū inimicū inuasit: qui corrūtes ad terram tam diu verati sunt: donec ceteri foras cōsistentes cognoscerent: quatenus locū crucis temerare vlt̄rius non auderet. hec gregorius p̄mo dia logorum capitulo quarto.

De sc̄to Nonoso abbate. Cap. xvij.

Nonosus prepositus sive prior fuit cuiusdam monasteriū: qđ in foractis mōte sitū ēst: qui sub asperrimo eiusdē cēnobij abbate degebait: sed eī mores mira sēper equanimitatē tolerabat: sieqz fratrib⁹ amanuētudine p̄ceparat: vi patris sep̄ius traciam et humilitate mitigaret. Quia vō monasteriū in sumo mōtis cacumine sitū ēst: ad quib⁹ parvum horū fratrib⁹ colendum: nulla planicies patebat. Sed vnu locus brevis in latere mōtis erat: quem ingentis lari moles egrediēs ab vna parte occupabat. Ēt autē die quadam nonosus cogitaret: q̄ saltē ad olera nutrīenda locus idem aptus esset: si ipsum moles illa non teneret: quā et quoniam ita bou paria mouere nō potuissent: nocturno se illic silentio orationē dedit. Ēt mane facto ad eundē locū frates venerūt: et inuenierunt molētate magnitudinis inde logius recessis: se suoqz discellū largū fratrib⁹ spatū dimisise. Altio quoqz tēpore dū nonosus lāpades vitreas in oratorio lauaret: vna et elīmāibus cecidit: et per partes inumeras confracta dissiliuit. Qui furorem abbatis nimium timēs lāpadis fragmētaqz colligēs: coraz alari prostratus orauit. Et exurgēs lāpanā lāpādē reppit: quā ante timēs p̄ fragmēta collegit. Ēt in cenobio oleū retus defecisset: et colligēde olive tēpus incūberet: sed fructus in oliuis nullus appareret: mandauit abbas fratrib⁹ ut in colligēdis oliuis ad exhibēda extraneis opera pergerent: vt vel saltē de mercede operis aliquātuluz olei deportaret. Quod vir domini fieri cum magna humilitate prohibuit: ne ex hoc frates exētentes: dū olei lucra querēt: dānum animarū paterentur. Aliusqz paucas: que in monasteriū arborib⁹ apparebat: colligi p̄cepit: et i pilo missag-

De sc̄tis quorū certa dies cele. igno. Fo. ccix.

contundi: atq; inde quantumlibet parum olei eiens sibi deferrī. Quod in paruo vasculo sibi delatū ante altare posuit: cunctisq; egressus orauit: atq; postmodū adsc̄itū fratribus oleum illud modicum per cuncta monasteria vasa erigue infundi iussit. Que protinus: vt erant vacua: claudi fecit. Die vō altera aperia omnia vasa plena oleo reperita sunt. Sanctus autēz vir post laudabilia mularum virtutum opera dormiuit in domino. Hec gregorius vbi supra capitulo septimo.

De sc̄to Martyrīo cōfessōrē. Cap. xviii.

Martyrīus confes
sor in valere prouincia, sanctitate et miraculis claruit. Qui tales de virtutis sue testimonio signum dedit. Cum quadam die fratres eius subeinerūcūm panem fecissent: eisq; signum crucis impūmēre oblieti essent: sicut in ipsa pruincia erudi panes ligno signari solent: ut p quadratas quattuor quodammodo partiū videantur. Idem dei famulis affuit: eisq; referentibus non fuisse signatum agnouit. Eūq; iam prunis et cineribus operitus esset: signū crucis digito cōtra prunas edidit. Quo signante prodiūs painis immensum crepitū dedit: ac si in ignibus olla crepusset. Qui postmodum coctus: et ab igne subtractus: ea cruce signatus inueniuntur est: quā non tactus sed fides fecerat. Hec gregorius vbi supra capitulo undecimo.

De sancto Dacio episcopo. Cap. xcix.

 Acilius episcopus metropolitanus apud ipsam ciuitatem claruit tē pore iustiniani, imperatoris. Hui dum causa fidei exactus ad constantinopolitanam urbēz pergeret: corinthumq; veniēs largam domum pro se et eius coniunctua ad hospitādū quereret: et vix iueneret: viam eminus dominum congrētis magnitudinis sibi ad hospitium preparari iussit. Cum vō incole loci ei dicērent in ea hunc manere non posse: quia multis iam annis eam diabolus ihabitauit: atq; ideo vacua remaſit. Vir sanctus ideo magis in ea debere velle hospitari respondit: ut sui aduentum malignus effugatus spiritus dominum hominibus iterum habitandam dimittat. In ea igitur sibi parati fecit: securusq; hostis antiqua certamina toleraturus intrauit. Noctis autem silentio du vir dei qui esceret: antiquis hostis immēsto vocibus cepit imitari rugitus leonum: balatus pecoris: mugitus bovinus: ruditus aliorum.

sibila serpentum: pororum stridores et sonum. Cum repente dacius tot bestiarum vocibus excitatus: surrexit iratus: et contra demonem magnis vocibus cepit clamare: eideq; exprobare: et bene ei corrigere: ut qui derat. Nonam sedem meam ab aquilone: et ero similis altissimo, per superbiam eius similiis potius et asinis factus eset. Et qui deū indigne imitari voluerat: ut dignus erat: bestias imitabat. Ad quā vocem ac deiectionē spiritus malignus adeo erubuit: quod protinus conticuit: atq; eandem domū ad exhibenda mostra consueta viterius non intrauit. Sicq; postmodū fidelium habitaculū facta ē. Hec gregorius tertio dialogo capitulo quarto.

De sancto Argentario monacho. Cap. c.

Agentari⁹ mo
nachus apud ciuitatē aurēam claruit. Qui vir sanctissimus vita et miraculis effulgit: habitumq; quem pretendebat specie: morib⁹ ex plebebat. Hic ab argentario monte a quo nomine sortitus est apostolorū limina rome reuisenda annis singulis venire cōfuerat: et veniēs ad quandam subdiaconum quadragesimum nonum: qui in montibus oves pascebat: sepius hospitalitatis gratia declinabat. Eū autē semel hospitiū huius quod non longe erat ab ecclesia intrasset: cuiusdam pauperculē mulieris maritus iuxta defunctus est. Quē celiō ex more induit⁹: superueniente sero sepe lire niquiverūt. Cum ergo vidua mulier iuxta defuncti corp⁹ nocte sederet: et magnis fletibus et lamētis dolori satisfaceret: nec a lamentis cessaret: vir dei argenterius dolori ilius cōpassus: assumpto quadragesimario ad ecclasiā perrerit: seqz in orationē dedit. Deinde ab altaris crepidine puluerē collegit: et cum socio ad defuncti corpus accessit. Et eis ibi ambo diutius orassent ipse surrexit: benedictionē dedit: et revelatam defuncti faciem que fiducio opta fuerat: aspiciente uxore ac mirante: puluere quē detulerat fricauit. Qui dū fricareetur: aiām recipit: oscitauit: oculos aperuit: seqz elefant resedit: ac si de grauissimo excitatus fuisset. Quod mulier cernens cepit ex gaudio magis flere: sed vir domini eam: ut raseret compescuit: mandans ut si quis eam quereret: qualiter hoc factū fuisset: diceret: quia dominus iesus christus hoc fecisset. Et coriū ab hospitio exiit: quadragesimum reliquie: et corporalem honorem furgiens: in loco illo ultra non comparuit. Hec gregorius vij. dialog. cap. xvij.

De sancto Elætio presbitero. Cap. xi.

Liber

Alentiū presbyter apud pūnciam halerie floruit. Qui cum clericis suis dei laudibus bonis operibus intentus; sancte cōuersationis vitā duxit. Superueniente autē vocationis eius die defunctus est: atqz ante ecclesiā sepultus. Videz vō ecclie caule ouū inherebat: atqz idex locus in quo sepultus est: ad easdē oves tendentibus iter erat. Quadā autē nocte sur quidā renit: et ingressus caulas veriecte tulit et cōcīt exiit. Sed dñ pūnisset ad locū vbi sc̄tus vir iactabat et repete besit: et gressus mouere nequit: vernece de loco depositus: et qz diu mittere revolutus: sed manu latare nō potuit. Sicqz cū p̄dā sua re et ligatus stabant: nec vernece poterat diu mittere: nec cū eo accepto exire. Factoqz mane egressi ab ecclesia clerici hominē veruece tenētē inueniūt: et an animal auferre an offere venisset: dubitare ceperunt. Ille vō culpe rēus cūtius indicauit pena. Mirati omnes quia viri dei ibidē iactētis fuisse virtute ligatus se pro eo in offē dederūt: suisqz precib⁹ obtinuerūt: ut qui res eorum venerat rapere: vel salte vacuis posset exire. Hec vbi supra capitulū. xiiij.

De abbate quidā sancto. Cap. cij.

Abbas quidā sanctus cuius nec nōmē expressus inuenio claruit in monasterio quodam beati petri apostoli. Quod situm est in mōte prenestine ciuitati p̄minē et. Qui monachū quidā nutriensqz ad reuerendos prouexit mores. Nec cum vidisset in timore domini ex creuisse in eodē monasterio fecit illum in presbyteruz ordinari. Qui post ordinationē suam: quia non lōge abesse eius et itē r̄uelatū ē: idcirco ab abbate petrit et sibi sepulchrum pararet. Ille vō eidē p̄dixit: q̄ ante cū se moriturū p̄nouerat: sed tamen eidem concessit: ut sicut vellet sepulchrum sibi pararet. Recessit igitur et p̄parauit. Sed post multos dies abbas febre preuentus ad extrema deuenit: atqz presbytero suo iussit: ut in suo sepulchro se poneret. Lūqz ille diceret: q̄ ip̄z mox secuturus esset: et sepulchru m̄rūqz capere nō posset. Abbas respondit: q̄ secure faceret: vi dixerat: quia se pulchrum sūm abos capiebat. Defuncti itaqz abbatem in sepulchro quod sibi presbyter parauerat posuerunt. Mortu⁹ et presbyterum lāgno: corporis secutus est: et post modicum

Undecimus

vita finiuit. Lū autē ad sepulchru quod sibi parauerat corpus eius esset delatū: eoqz ap̄to viderūt astates: locū non esse vbi ponit p̄tuisset: q̄ corpus abbatis oē illud sepulchru teneret. Tunc vnu ex fratribus abbati defuncto quasi i properare cepit: q̄ verbo ei⁹ quod predixerat deficeret: eo q̄ sepulchrum abos nō caperet. Ad cui⁹ vocē subito cunctis viderūt bus: abbatis corpus quod supinū iacebat: severtit in latere: et vacantē locū corpori presbyteri p̄ebuit: et quia vtrōsqz caperet sicut vnu p̄misserat: mortu⁹ i pleuit. Hec gregorij tertio dialogorum capitulo. xiii.

De sc̄to Acontio cōfessore. Cap. ciiij.

Acontius cōfessor apud urbē romā clāruit: qui basili⁹ p̄ncipis apolōni custos siue mansionarius fuit: vir magne hūlitatis atqz grauitatis deo oī p̄tēti fideliter seruēt: et miraculorū signis effulgēs.

Nam cū quedam puella paralytica in ecclesia beati petri permanēt: manib⁹ reperet: et dissolutis renib⁹ corpus per terrā traheret: atqz ut sanari mereretur: duduī a beato petro aplo p̄tissit: nocte quadā eidē pervisionem astitit: eiqz iussit: ut iret ad acotium māfionarū: ipsi⁹ m̄qz regaret: qui ip̄i salutē restiteret: illa de tata visione certa: sed q̄s es set acotius ignorās: cepit se p̄ ecclie loca di strabere: et q̄s esset acotius i nēstigare. Cui cū ille factus esset obvia: et interrogat se acotius esse dirissit. Illa eidē ex posuit: qualiter bētis petrus aplū ad ip̄m miserat: ut ab infirmitate ipaz liberare deberet. Et ille cōtinuo iussit: ut in nomine xp̄i et mitētis surgeret: cuiusqz manu tenuit: eaqz sanā primus erexit: ita ut solutionis illius signa nulla vlt̄rius remaneret. Hic post alia sanctitatis opera vitāqz laudabilēm rome in pace quietuit: et sepulcrum apud beati petri basilicā in virtutibus viuit. Hec vbi supra libro tertio capitulo. xv.

De sc̄to Sanctulo presbytero. Cap. ciiij.

Sanctulus presbyter claruit in nurisia pūncia tēpōze bētis gregorij pape pūniciorū: et lancētissime vite fuit et miraculorū gl̄ia radiavit. Nam q̄dāz tēpōz in p̄tib⁹ illis longobardi olīnas in p̄elo pres

De sc̄tis quorū cer. dies cele. igno. Fo. cccx.

merent: vt in oleuz liquari debuissent: vir domini utrem vacuum ad prelum detulit: labores salutavit: verem: pculū: et iubendo potius q̄ petendo eū sibi impleri rogauit. Sed gentiles viri qui tota iam die frustra laborantes: oleum exprimere nullatenus potuerant: verba illius molestè ferentes: eum iniurijs insectantur. Cum autem ille iterum ac iterum oleum instanter peteret: et illi ex oliuis oleū destituere non cernerent: adhuc accensi majoribus illi contumelias detestabantur. Tunc sanctus vir cernens q̄ ex prelo nullum oleum liquareret: aquam sibi allataz benedit: et in prolo iactauit ex qua continuo tāta olei vberitas erupit: vt illi qui prius incasum laborauerat non solum sua rasa omnia: sed vīrē quem sanctulus derulerat implerent. Alio tempore cum fames ibidem maxima inumberet: et ecclēsia beati laurentii martyris a longobardis incensa fuisset: vir domini eam restaurare eu piens plures artifices et operarios adhibuit: quibus et labore: antibus sumptus quotidianos prebebat: s̄z exigēte famis necessitatē panis defuit. Quiaq; laborantes instāter victu quere rent: et ille arius huc illucq; pgeret: ad clibanū deuenit: in quo vicine mulieres pridie panes coxerat: ibiq; incuruat̄ asperit: ne forte panis alios a coquentiib; remāsset. Quā repēte panē inuenit mire magnitudinis et insoliti cādoris: quē ipse quidē tulit: et ne forsitan alienus esset: p vicinas huc mulieres detulit: ac ne cui earu remāsset inquisiuit. Dēs aut illū panē esse negauerunt: suosq; panes integrō numerō ex clibano habuisse testate sunt. Quā ille let̄ panē artificib; apportauit: et ad refectionē inuitatis deū bñdicēna apposuit. Ipsisq; plene satiatis plures et eo q̄ panis fuerat fragmēta collegit: q̄ die altera eisdē i tuli: et iterū q̄ supfuerat plura seruauit. Sic q̄ p dies: et primos opatores illi oēs ex uno pane satiat̄: huc quotidie edebat: et eo qđ edi posset in craftinū superabat. Quā quidā diacon' a lōgobardis cape' esset: euq; occidente vellē facto vespe sanctulus ad eosvenit: et ab eisdē petiit: vt eu relaxaret. Quiaq; hoc illi oīno facere recusat̄: petiit vt vel morte eī i craftinū diffireret: ac sibi custodiēdū dareret. Quod illi multis pulsati p̄cib; p̄cesserūt: ea pditione: vt si diacon' fugeret: sanctulus pro eo morte subiret. Quā aut nocte media longobardos oēs a graui somno depissos cōspiceret: diacono fuit: vt fugeret. Ille vo pmissionis viri sancti memo: se fugere nolle respondiebat: q; illi p se mori nolle asteueruit. Ecōtra q̄ sanctul' vt fugiat̄: institit: se vō in manu dei esse dixit: et q̄ i eu hostes nō possent: nisi quantum ipse p̄misserit. Fugit igitur diaconus: et remansit fideiūsor quasi deceptus. Cum ergo mane longobardi hoc compreissen̄. San-

ctulnū spōte ad accedētē occisionē adducēt̄. Sed quia ipsum bonū homē reputabāt: il lum p cruciatus variōs occidere denegabat: sed optionem sibi cuius vellet necis pponēbāt. Qui se in manu dei esse p̄spōdit: nullamq; mortē eligere voluit: placuit ergo oīb; ut capite trūcaret: vt sine graui cruciati peri meretur. Ad spectaculū istud omnes concurrunt: ex omnibus suis virum fortissimum eligunt: de quo dubium nō erat: quin caput eius uno icu abscidere debebat. Petiit vir domini: vt sibi daretur paululum licentiaz orandi. Sed cum diutins orasset: spiculatoz eum calce percussit: et vt surgeret decollādus imperavīt. Quo surgente et genuis ero collū tendente: dum ille ensem leuauit: et sanctulus sanctū iohannē vocauit. Carnifex igit̄ brachii p̄sus surus ererit: sed nullaten⁹ deponere potuit: et sic erecto gladio brachii ins̄ exibile remāsſit. Concurrit oēs longobardi: vidēt̄ miraculuz et stupēt̄: et vt sc̄tū vir exurgat iubēt: suppli cantq; et carnificez ligatū soluat. Qui nulla tenus eū soluere voluit nisi p̄ illē iuraret q̄ xpianū quēq; nunq; occideret. Missioq; iura mēto solue est. Quā aut longobardi p̄petranti stupore miraculi eidē iuramenta q̄ diripuerant certarim offerrēt: ille nihil horū suscipere voluit: s̄z oēs capitulos quos habebāt xpianos petiit: et qđ petiit impetravit. Et sic oēs cu eo liberi dimissi sūt: et dū vñ p̄ vno se mori obculit: oēs a morte liberauit. Sieq; post multa laudabilia facta dño in pace spiriū reddidit. Hec vbi supra capitulo. xxvii.

De sancto Redempto epo. Cap. c.

Edem p̄tus ep̄s fecit cūnta tis tpe beati gregorii pa pe primi claruit. De quo idē beatus doctoz eodem dialogorum libro. ii. cap. xxxvii. seribit q̄ vir fuit mire sanctitatis: et sibi nimia familiaritate coniunctus. Qui et spiritum propheticum habuit: et quedam futura sibi adeo revelata predixit. Cum enim aliquando p̄recias suas ex more circuiret: peruenit ad ecclēsiam sancti zotici martyris stratumq; iurta eius sepulchrum sibi parari fecit: atq; ibi post laborem quieuit. Quā nocte media nec dormiēti nec plene vigilanti beatus martyris pdictus astitit: eidēq; tertii pdicit. qđ finis veniret vniuersē carni. Et sic vnius ab oculis eī evanuit. Mor q̄ terribilia signa ē celo secuta sunt: de qđ idē bñus gregorius in homel. mētione facit. Deinde efera longobardorum italā intravit: et persecutiones durissimas i xpianos exercēt̄: oēs pene ciui-

Liber

tates depopulavit. In cuius medio tribulationis tempore: redemptus episcopus sanctitate conspicuus in christo queuit.

De sancto Specioso monacho. Cap. xvi.

Speciosus monachus beati Benedicti discipulus sub eodem patre vita usanctitatem refusit. De quo gregorius, iiii. dial. c. ix. scribit: quod fratrem habuit germanum nomine gregoriū: quem ambō nobiles viri et anterioribus studiis eruditim illas perarias in hoc mūdō possederāt: sed circa pauperib; largientes in castellensi monasterio permaneserunt. Cum autem speciosus pro utilitate cenobii iurta capuanam urbem missus fuisse: die quadam frater eius gregoriū cum fratrib; ad mēsam sedens atque cōfessus pro spiritu sublimatus aspergit: et videt speciosi germani sui iam longe a se positi: ab angelis in celū deferri. Quod mox fratrib; indicant: et cucurrit. Iamque eundem fratrem suū sepultū repertus: quem tamē ea hora qua anima eius viderat ex ille de corpore inuenit.

De sancto Spe abbate. Cap. xvii.

Spe abbas constructor fuit monasterij quid dicitur: complē qui vii. militario a vetusta nurse urbe disiungitur. Qui dum sanctitate vite polleret per iiii. annos spatium lumen oculorum amissit. Sed cu a deo flagello castigaretur corporis: habebat per sanctissimū custodiām consolationēz cordis. Post annos v. et ei dominus miraculose lumen restituit: vicinum eius obtutum denunciauit: atque ut in monasteriis circumquaque constructis: verbuz vite predicaret admonuit: quatenus corporis recepto hinc illustratis in circuitu fratrib; lumen aperiret. Qui statim iussis obtemperans fratum cenobia circumiit: et mandata vite: quod ab angelo didicerat predicauit. Quintodecimo igitur die ad monasterium suū peracta. predicatione reveritus est. Ibique fratrib; provocatis astans in medio sacramentum domini corporis sumpsit: mortuus eis psallere cepit. Qui illic psallentibus oratione intentus anima redidit. Omnes vero fratrib; qui aderant ex ore eius ex ille colibam viderunt: que mox aperto oratoriū tecto: egressa aspiciētibus illis penetravit celum. Nec gregorius, iiii. dial. cap. xi.

Undecimus

De sancto Probo episcopo. Cap. xviii.

Robus ep̄s reatine ciuitatis fuit. Qui vita secretate atque doctrina conspicuus non mediocriter effulgit. Appropinquante vovite ei termino ei granis sima deposita eritudo. Quiprimum noīe: circuinq; medicos cōgregauit si forte ei nāguori subueniri posset. Qui uenientes ad tactu vene denuncianerunt ei: exitu citi affuturū. Eū voīā tps refectionis icūberet: sc̄us ep̄s de afflīctioni potiū quod de sua salute sollicitus eis cōfessus cū sene p̄e admonuit: ut se post labore et refectione repararet. Quid igit̄ abscedētib;: unde tñmodo ei relictus est puer. Qui dulce iacētis afflīsteret: subito aperit iratē ad virū dei qsdā virōs stolis cādidis amicos h̄ enimq; cādorē vestū vultū suorū luce vīcebāt. Quia claritate puluis puer cepit emīsa voce clamare. Quia voce comorū ep̄s intrātes asperit et cognouit: et stridente puerū cēpit p̄solari dicēs ne timeret: quod sc̄us iuuenialis et sc̄us eleutheri martyres ad se venisset. Ille autē rāte visiōis nouitatē nō ferēs: cursu cōcito ex forē fugit atque eos quod viderat p̄i ac medicis nūciauit. Illi voīā ppere descendērunt: h̄ egrū quē reliquerat defunctū inueniērunt: quia illi eu secum tulerant. Quod uisione puer ferre nō potuit qui remanserat. Hec ubi supra capitulo. xiii.

De sancta Romula virgine. Cap. xix.

Romula apud urbē romā claruit quod cuiusdam annis sc̄issime discipula fuit: et in quoddam monasterio iuxta bē marie virginis ecclesiam uia cū quadam alia cōdiscipla cū ea māstis. Nec tres in uno habitu sc̄imoniālē cōmanentes: viam quidē morib; diuitem: sed rebus pauperem ducebāt: inter quas tamē romula magnis meritis antecebat. Erat quippe mire patientie: summe obediebat: custos oris sui ad silentium: studioſa valde ad orationis usum. Que tandem paralypsi percessit: multis annis in lectulo decubans: pene omnibus membris impos facebat: nec tamē eius mentem ad impatientiam si agella perduerant. Et tanto sollicitus ad orandum excreuerat: quod aliud quodlibet agere non valeret. Nocte igitur quadam vocauit matrem redemptam: que mox consurgens ad eam: cum alia condisciplina accessit. Et duz media

De scitis quoru[m] certa dies cele[st]e. igno. Fo. ccxi

nocte lectulo iacentis assisterent: subito celi-
tus lux emissâ cellâ impleuit: et splendor tante
claritatis emicuit: ut corda assistentium pa-
nuore perstringeret: atq[ue] omne corpus illarum
obrigesceret. Experunt h[ab]entq[ue] quasi cuiusdam
magne multitudinis ingredientis sonus au-
diri: ostium cellule concuti: ac si intrantium
turba premeretur: et ingrediens quidem mul-
titudine sentiebat: sed nimietate timoris et
luminis videre nil poterant. Potiusq[ue] mi-
ri odoris, fragrâta subsecuta est: ita ut quas
lux terruerat: odoris refoueret suavitas. Ce-
pitq[ue] romula magistrâ consolari: et blanda vo-
ce predicere: q[uod] tunc non esset moritura. Post
aliquid v[er]o tempore spatiu[m] paulatim lux est sub-
tracta: sed is qui subsecutus est odor remansit
cu[m] quo et dies secundus ac tertius transiit. No-
cte v[er]o quarta iterum magistrâ vocauit: via-
ticum petiit: et accepit. Et ecce subito in pla-
tea ante ostium cellule duo choi psallentium
constiterunt: et sicut se dicebat ferus ex voci-
bus discreuisse: psalmodie cantus dicebatur vi-
ri: et femine respondebant: intra tales cele-
stes equejas sancta illa anima carne soluta
est. Quia ad celum ducta: q[uod] choi psallentium
altius ascenderant: et ait cepit psalmodia lenius
audiri: quousq[ue] et psalmodie sonit: etodo
ris suavitatis elongata finiretur. Nec quarto
dialogorum capitulo. xvi.

De sancta Tharsilla amica sancti gregori pape.

Cap. cx.

Marsilla

scita beati gregori pape magni
amica fuit: de q[uod] idem quo supra libro. c. xvii. tra-
dit: q[uod] alias duas sorores su-
as virtute cotinuae orationis:
grauitate vite: singularitate
abstinentie: ad culmen sancti-
tatis excreuerunt. Huic p[ro]fessione felix secundus
atavis prefati doctoris romane ecclesie anti-
stes et sanctus apparuit: eaque ad mansionem p[er]-
petue claritatis ostendit: et ipsa ad illa iniun-
tant. Que subsequenti morte correptus
ad die peruenit extremum. Cum autem multi
ad eius obitum conuenientes ipsius lectulū cir-
cûstarent: ecce ille subito sursum respiciens:
iesum venientem videt: et circumstantibus accla-
mare cepit: ut recederet: et locum iesu venie-
ti darent. Eiusq[ue] in eum: quem videbat: intenderet
sancta illa aia et corpore est egredia. Tanta au-
tem fragrantia miri odoris asperfa est: ut ip-
sa quoq[ue] suavitatis ostenderet: illuc iactozem
suavitatis ventile. Cum autem eius corpus
ad lavandum esset nudatum: longe orationis
resu in cubitis et genibus camelorum more in-
uenta est obdurata cutis excreuisse: et quod

viuens spiritus eius semper egerit: caro mor-
ta testabatur.

De sancta Ousa virgine.

Cap. cxi.

Osa virgo apud

urbem romanam claruit. De q[uod] idem qui su-
pra libro. iij. capitulo. xviii. scribit: q[uod] qua-
dam nocte ei per visionem scâ
dei generis apparuit: et cu[m]
esset puella parua: coevas ei in albis vestib[us]
puellas ostendit. Quibus cu[m] illa admiseri
appeteret: sed se eis iungere non auderet:
beata virginis est vox requisita: an vellet cu[m]
eis esse: atq[ue] in eius obsequio vivere. Et cu[m]
puella respondisset q[uod] sic: mandatum pro-
nus accepit: ut mil ultra leue t[em]p[or]u[m] p[ro]uelliare age-
ret: a risu et iocis abstineret: et q[uod] inter eas:
quas viderat die. xxi. veniret. Quibus vissis
in canticis suis moribus puella immutata est:
omnibus a se levitatem puellaris vite deter-
sit. Et dum parentes eam immutatam mira-
rentur: requisita oia visa narravit. Sed post
diem febre corporis: die v. xxi. ad exi-
tum eidem appropinquant: eadem dei geni-
trix cum pueris: quas viderat: denique reuelat-
ur. Qui etiam eam vocant: aperita voce se ve-
nire respondit: atq[ue] in ipsa locutione spiritu
reddidit: et ex virginio corpore cum sanctis
habitatura virginibus exiit.

De sanctis duobus monachis
martyribus.

Cap. cxi.

Uo monachim ar

tyres: quorum noia non habentur
expressa: in provincia valerie pas-
si sunt. De quibus narrat gregorius. iii. dia-
cap. xxi. q[uod] dum essent monachi in quodam mo-
nasterio: quod per abbatem valentione regebra-
tur et in ipso cenobio longobardi seuerites ve-
nissent: duos patatos monachos in ramis vni-
us arboris suspenderunt. factoq[ue] vespere:
vtrorūq[ue] spiritus claris illic apertisq[ue] voci-
bus psallere ceperunt: ita ut ipsi quoq[ue] q[uod] eos
occiderant: cum voces psallentium audiret:
num mirari tererentur. Quas etiam vo-
ces captiuu[m] omnes: qui illic aderant: audi-
erunt: et eorum psalmodie postmodum testes
extiterunt.

De sancto surano[m] martyre.

Cap. cxi.

Uranus abbas

t martyr in provincia surana
passus est. De quo eodē lib. ca.
xiiii. habetur: q[uod] dum esset pa-
ter cuiusdam monasterij in eadē
provincia siti: captiuis aduenientibus aq[ue] s

Liber

longobardorū depredatione fugientibus: cū
cta que habebat largitus est. **L**iqui vestimē-
ta sua & fratrū & cellarū: & quicquid in hor-
to haberet potuit in elemosynis cōsumpsisset:
lōgobardi subito aduenerunt: & cum tenue-
runt: ac aurū petere inceperunt. **Q**uibus cū
nil oīne se habere diceret: in mōte vicino ab
eis ductus est: in quo silua imēse magnitudi-
nis erat. **I**bis captiuus quidā fugiens in ca-
ua arbores latitabat: vbi vnius ex illis educto
gladio suranum occidit. **L**uius corpus dū in
terrā caderet: mons oīs protinus & silua con-
cussa ē: ac si ferre nō posse pondus sanctita-
tis eius diceret terra que trcmuisset.

De scō Justo diacono & mar. Cap. cxiiij.

Sustus

diaconus et
martyr i mar-
socum prouincia passus est.

De quo predicto li.ca. xxiiij.
scribitur: q vir venerabilis
et vite sanctissime fuit. **Q**uē
inuentū lōgobardi tenuerū: quoruū vnuis gla-
dio caput eius amputauit. Sed dum corpus
eius in terrā caderet: ipse qui hūc occiderat
immudo spiritu arreptus: ad pedes marty-
ris corruīt: & q amici dei interfecerit inimi-
co dei traditus ostendit.

De sancto theophanio p̄fessore. Cap. cxy.

Theophani-

us con-
fessor. **Q**uē bea-
tus gregorii de
nominia sanctitate

comendat centucellenis, vī-
bis comes fuit: misericordie
actibus deditus: bonis operi-
bus intentus: hospitalitatī p-
cipue studens. Exercendi au-
tem comitatus curis occupatus agebat terre-
na & t̄palia: s̄ ut in fine claruit: magis ex de-
bito q ex intentione. Nam cum appropiā-
te mortis eius tempore grauissima aeris tē-
pestas obfisteret: ne ad sepeli endū duci po-
tuisset: eumqz vpoz sua ex hoc grauiter defle-
ret: hortatus est illa ne ploraret: quia mox vt
defunctus esset: serenitas rediret. **L**uius p-
tinus vocem mors: & mortem serenitas est
secuta. Quod signum alia etiam sunt signa
comitata. Nam manus eius & pedes qui po-
dagre humore, tumentes versi in vulneri-
bus fuerant: & profluente sanie patebant: dū
corpus eius lauari debuisse sanū inueniūt sūt:
ac si nunqz vulneris aliqd habuissent. S̄z dñ
die quarto post eius sepulturaz: ubente vro-
re marmor eidem supposuit mutare vellent:
tanta ex corpore eius fragrantia emanauit;

Undecimus

ac si ex putrescente carne pro vermibus aro-
mata ferbuissent. **H**ec gregorius. iiiij. dialo-
go. cap. xviii.

De scō Antonio monacho. Cap. cxvi.

Atoni

us monachus
claruit rome

i monasterio

beati gregorii pape. De quo idē doctor libro quo supra capitulo. xl. dicit: q dum eēt vita san-
ctissim⁹ quotidianis lachrymis ad gaudia patrie cele-

stis anhelabat. **L**unqz studiosissime & cum
magno feroce sacra eloqua meditare: nō
in eis verba scientie: sed fletū copunctionis
inquirebat. **H**uic per nocturnam visionēz di-
ctum est. Paratus esto: & quia dominus ius-
fit migra. **L**um autem ille non haberet sum-
pus ad migrandum diccret. **M**esponsum p-
timis audiuīt: dīcēs. Si de peccatis tuis agi-
tur: dimissa sunt. **Q**uod dū semel audisset &
magno adhuc metu trepidaret: nocte quoqz
alia in cīsdem verbis est admonitus. Et post
dies quinqz febre correptus fratribus cun-
ctis flentibus & oratib⁹ hevit in pace. Ad cu-
ius sepulchrū miracula plurima ostēla sunt.

De sancto Omerolo monacho. Cap. cxvij.

Omerolus mona-

chus eiusdem cenobij fuit: &
eodez tempore claruit de quo
vbi supra gregorius scribit: q
dum esset rebementer lachry-
mis & elemosynis intētus: psalmodia ex ore
suo pene nullo tempore cessare consueverat.
Huic nocturna visione apparuit: quia ex al-
bis floribus corona de celo in capitū illius de-
scendebat. Qui molestia mox corporis occu-
patus: cum magna animi securitate & bilar-
itate spiritum emisit. Ad cuius sepulchrū
dū post annos. xiiij. petrus quidam abbas
sibi sepulcrum facere vellet: tanta de sepul-
chro meroli fragratia suavitatis emauit:
ac sic illi florū omnium fuisse odore
cōgregata. Ex qua re manifeste patuit: q
verum fuerit: quod per nocturnam visionem
vidit. **H**ec gregorius vbi supra.

De sancto Aimone cantua-
rien. Cap. cxvij.

Aimō cāturiēn.

archidiaconus fuit. **Q**ui vi-
te abstinentia & doctrine sa-
piēcia plurimi claruit. **H**ic
sermones elegates de xpī na-
tūrate: & de pluribus scōt̄ festinitatib⁹ edi-

De sanctis quorū cer. dies cele. igno. Fo. ccxiiij.

dit. Summam copiosam de virtutibꝫ & virtutibus scriptis: & alia plurima, velia opuscula cōpilauit. De hoc legit: q̄ dñi nocte quadā legere: & vigilarer ad studiū in crastinū de incarnatione dñica disputaturus: apparuit ei diabolus. Et cū leuaret manū dexteram: vt se signaret: temuit eā diabolus. Et cū vellet se signare similitate: temuit eā similitate. Et cū dicebat: ego signo me in corde in nomine patris & filii: & spissanter: diabolus dimisit eū. Et cū quereret ad qđ venerat: respodit diabolus: q̄ ad impedīdū eūne haberet quid elegāter dicere: de eo qđ in marine timebat: q̄ totā virtutē & potētiā demonū attruerat: & fuderat: scilicet incarnatione dei: per ea que deus gessit in carne. hic post laudabilia yttū insignia quieuit in pace. Et sepultus caturie miraculis copiosus & clarus effulget.

De sancto petro tarantensi.
si epo. Cap. cxix.

Etrus taratasiensis archieps apud eandem urbem claruit circa annum dñi M. c. l. tempore eugenii pape tertii. Qui sanctitate vite conspicuus: multis & mirabilibꝫ signis radiauit. Cuius virtutum fama dñi ad ciuitatem lansemiam perueniuit. Tres viri ibidem in carcere clausi: ante ostium careeris custodibus ludentibus: cum ipsius nomen invocasset: sanctus vir continuo longe positus affuit: & illos solutos eduxit: ac vt se sequerentur admonuit. Qui ab eis solis visus: nullis alijs apparuit. Et cum nulla alia esset: opportunitas diuertendi: sequentes illum deluper tabulas super quibus custodes ludebant: inter illos medios pertransibant. Sic ab ipsis iniusti custodibus recesserunt. Nec autē ab eis episcopus disparuit: donec ad locum illos securi perdixit: qui iuxta votū emissum non prius cibum gustauerunt: donec ad sui presentiam liberatoris accederet. Hic ex devotione ab henrico rege anglorum acceritus: in via miraculi nouum ostendit. Erat enim filia cuiusdam perrī de fraxineto: que nequitia inuidē socrus a malefica fascinata languorem despetatum incurrērat: ita vt nee viri presentia sustinere posset. Hec a patre vt satanas satanam ejiceret: altari malefici tradita fuerat libera. Que suis quibusdam premissis prestigis: moruras duas in brachio ei fixit. Ad illo extunc languore primo convaluit: sed alium grauiorem incurrit. Nā ex illo die ex mortura superiori cum nimio puelle cruciatu: sicut ipsa testabat: ex corde acus prodeentes visibiliter exhibant. Solusq; q̄ triginta acus per temporū interualla inde sunt egressae. hec a patre beatoviro exhibita: & ab eodē in ipsa mortura contacta egressis inde pluribus acibus ipso presente: extincte ab eadem fuit passione liberata. Sed recedente sancto episcopo ex mortura inferiori: ut pote quā sanctus minime contigerat: coperit simili modo sudes q̄t quercine prodire: ita q̄ per diuersos dies q̄t rvi. et iuenerint. Sed beatus petrus in suo regressu puellam omnibus peccatis suis plene confessam & communicatam eadē mortura inferiori tetigit: eāq; oīno sanatam dimisit. Qui postq; eccliesie sue doctrina & exemplis insigniter prefuit: in pace quietuit. Ibideq; sepulta in miraculis stupendis vivit. hec frater vincentius in speculo.

De sancto rhectorio epo.

Cap. cxv.

Hecto-

tius eduoū. i.
augustudinē
fs episcopus
tempore constati
ni imperatoris celeberrime
fame habitus est. Hic sermo
nibus clarus & vita laudabi
lis opuscula quedā fideli puti
lia digestit. Nam in gallia legimē eius comē
tarī in canticorū. Erat & aliud gran
de eius volumen aduersus nouatianū. Et hic
in pace quietens augustudini cumulat̄ dor
mit. hec hieronymus de viris illustribꝫ libro.

De sancto iuencio pres by
tero.

Cap. cxvi.

Venecius

presbyter apd his
pania claruit. hic
sanctus pollens: operibus q̄
tuor euāgelia exametri is ver
ibus pene ad verbum trans
ferens quatuor libros com
posuit. Et nonnulla eodez me
tro ad sacramentorum ordi
nem pertinencia perfecit. floruit autem sub
constantino imperatore. Et apud hispanias
confessoris nomine celebris habetur. hec ybi
supra.

De sancto Apollinare epo.

Cap. cxvij.

Polli-

naris laodici
ensis syrie epi
scopus patre p
bo progenitus:
grāmaticis in adolescentia
operas dedit: & postea sacris
scripturis insudans: immume
ra quasi scribens volumia sa
critate nō ifim⁹: vt doctrine ip⁹ vita discors
nō fuerit: sub theodosio iperatore diez obiit.

Liber

Errat eius aduersus porphyrium. r. xx. lib. ii.
qui inter cetera operum eius vel maxime p-
bantur apud laodiciam corpore quiescit. Hec
vbi supra.

Contra sancto Matiano epo. Cap. cxxiiii.

Attian⁹ pyrenei
iugis barcinone eps castitate
eloquentia et tam vita q̄ sermo-
ne clarus scripsit varia opuscula.
De quib⁹ est certus liber co-
tra nouatianos. Hic sub theodosio seniore pi-
cipe iam ultima senectute in christo quieuit.
Hec hieronymus vbi supra.

Contra sancto Theodoro epo. Cap. cxxiiii.

Theodor⁹
tarcesis eps apud
eandē scitatem do-
ctrina claruit cuiu-
tate. Qui duz antiochiae esset
presbyter magis sacerdotem ce-
pit. Scriptis enim plura ad fi-
delium uitatem. Errat eius in
ap̄lī commentarii: et multa
alia ad eusebium cesariensem:
cum contemporaneus erit: eiusq̄ cur sensum
fecutus sit: eloquentia imitari non potuit. propter
ignorantiam secularium literarum. hec vbi supra.

Contra sancto prisciliano epo et mar. Cap. cxxv.

Riscilianus ba-
ville eps et marty multa ecclae-
sie dei puerilia degessit opuscula.
Hic sub quoda matimiano
tyrano qui epe theodosii primi
gallias occupauit: cu latrociniano quoda de q̄
supra actū est: p̄ fidei defensione ad morem
q̄i c̄esus una cu codē latrociniano apō treue-
rim hescit hec hieronym⁹ de viris illustrib⁹.
Contra sancto Helasio episcopo. Cap. cxxvi.

Elesius
cesare palesti-
ne eōs euēgio
in dicti pontifici-
atus sede sue-
cessit. Qui vita et doctrina
virtutum signis admōdū elu-
rit. Et nomināl a diuina volu-
lumia compilasit. Qui etiā
in christo quiescens apud ipsam ciuitatem in
corpo dormit. Hec vbi supra.

Undecimus

Contra sancto Theotimo epo. Cap. cxxvii.

Heotimus cyreno

Cyrus episcopus insignis sanctitatis
et sapientie gloria resulst. Qui cu-
plura opera laudabilia edidisset.
Inter cetera in morem dialogorum et veteris
eloquentie breves commaticosq̄ tractatus
conscriptis. Et hic humanitatis debitum sol-
uens apud eandem urbem in xp̄o quiescit.
Hec vbi supra hieronymus.

Contra sancto Amphilaco epo. Cap. cxxviii.

Amphila
eus iconi episco-
p⁹ claruit i ipsa
ciuitate tempore
theodosii seniori. Qui vir
moribus et sanctitate redi-
cus doctrina quoq̄ non infi-
mis. Inter alia ad beatū hie-
ronymum scripsit librum de
spiritu sancto q̄ sit deus: et q̄ sit omnipotens
et adorandus. Et alia fidē nostram fragran-
tia opulcula perutilia digessit. Et apud eam-
dem ciuitatem in pace humanitatis debitum
soluit. Hec vbi supra.

Contra sancto luciano presbytero. Cap. cxxix.

Acianus
presbyter vir san-
ctissimus et devo-
tus apud hierolo-
nymam claruit tempore hono-
ri imperatoris. Hic dñi vite
abstinentia et pudicitie san-
ctimonia laudabilis apud deū
polleret: t b. ie tante gra-
tie meriti obtinuit: et eidez dñs corpora san-
ctorum stephani pthemacryris nicodemi ga-
malielis et abibon reuelaret. Et per hui re-
lationē eadem gloriosa eadaueria inuenta es-
sent: ut dictum est supra in inuentione dictorum
sanctorū. iii. non. augusti. Hic aut beatus vir
eandem reuelationē et eius historiam ad oīm
ecclesiā personas: greco sermone descripsit.
Quam adiutus presbyter homo hispan⁹ post
modum in latīnum conuertit. Post dictorum aut
sanctorum corpora inuentionē prefatus rene-
randus presbyter sanctitate conspicuus: vir-
tutisq̄ operibus multipliciter pollēs i pace
quieuit. Et apud basilicā bap. isterni i. qua mi-
nister fuerat sepult⁹ iacet signisq̄ coruscat.

He sanctis pluribus quoru sola nomina
et dies festivi inueniuntur.

Cap. cccc.

Lures sancti ultra su
prapostos existunt: de quorum vi
ta vel gestis nihil penitus potius in
uenire: nisi eorum solimodo nomina
et dies festivitatum: et nihil ultra:
nisi de paucis: de quibus etiam lo
ca in quibus passi sunt vel sine martyrio decesser
unt: conscripta repperit: ex martyrologio videlicet h
es
ronymi visuardi vel adonis. Et idcirco: ut nihil eo
rum que de sanctis inuenire potius omittatur in fine presenti operis.
Hoc unico capitulo ea que de nominibus et diebus festis dictorum
sanctorum: in predicto libello conscripta sunt recolligere curauit.
Reservata tamen tam mihi & posteris potestatem eorum gesta et pas
siones scribendi distinctius: si ea quandoque in futurum reperire con
tingat. Ad litteram tamen premissa ut inueni subiectam. Et sic operi
quic quantum ad presens finem faciam.

- 1 Justina virgo et martyr passa est pridie kalendas decembri.
- 2 Ilscertus episcopus et confessor: in ciuitate treveris qui euit in
christo nonas decembri.
- 3 Julius et potamia martyres eodem die in ciuitate togara passi
sunt.
- 4 Petrus: successus: bassinus: porphyrius et urbanus martyres in
aphrica passi sunt quinto idus decembri.
- 5 Eutychis confessor: cuius gesta habentur ut dicit ado
Luinus festum in hispanis agitur. iii. idus decembri.
- 6 Hermogenes: donatus: et alii vigintiduo martyres passi sunt pri
die idus decembri.
- 7 Valerius abbas eodem die in pago vinfacensi quiescit.
- 8 Huberus cameracensis episcopus: qui in domino quiescit id
bus decembri.
- 9 Druus: zozimus: et theodorus: in antiochia passi sunt decimo
nono kalendas Ianuarii.
- 10 Odaximus confessor: qui euit in christo in territo: so aurelia
neni decimoctavo kalendas Ianuarii.
- 11 Valentinus: naualis: et agricola martyres rauene passi sunt. xvij.
kalendas Ianuarii.
- 12 Odoyses martyr: in aphrica passus est. xv. kalendas Ianuarii.
- 13 Bratianus episcopus et confessor eodem die turoni dormiuit.
- 14 Darlus martyr in ciuitate nicea passus est. viiiij. kalen. Ianuarii.

Liber

- 15 Gregorius episcopus antissiodori codē die
     quieuit.
 16 Julius martyr in ciuitate thracia gelduba
     passus est. xiiij. kalen. januarij.
 17 Liberatus confessor: t gregorius ephs eos
     dem die in amphitrea claruerunt.
 18 Zepherinus ephs eodem die rome in christo
     quieuit.
 19 Iohannes t festus martyres in tuscia passi
     sunt. xij. kalen. januarij.
 20 Demetrius: honoratus: t florus martyres
     in ciuitate ostia passi sunt. xi. kal. ianua.
 21 Lucianus confessor in ciuitate tripoli quie
     vit. ix. kalen. januarij.
 22 Eurychius presbyter et domitianus diacon?
     apud ancyrā galatæ passi sunt. v. kl. ianu.
 23 Ebrulphus cōfessor in pago oxymenti quie
     vit. viij. kalé. dicti mensis januarij.
 24 Hermes exorcista rethiareribz claruit pri
     die kalen. januarij.
 25 Eugēdus abbas cuius vita: vt dicit ado vir
     tutibus t miraculis plena refult: in ter
     ritorio lugdunene claruit. kalen. ianua.
 26 Ifidorus ephs apud antiochē in xpō quie
     vit. iiij. non. januarij.
 27 Hermes: aggeus: t caius martyres in ciui
     tate bononia passi sunt pridie no. ianua.
 28 Feliz t ianuarij in ciuitate heraclea passi
     sunt. viij. idus januarij.
 29 Eugenianus martyr passus est. v. idus ja
     nuarij in augustiniani ciuitate.
 30 Timotheus confessor eodem die in grecia
     claruit.
 31 Vitalis ephs: reuocatus t fortunatus diacon
     nus apd smyrnam. v. id. ianua. passi sunt.
 32 Petrus: severinus?: t leōtius martyres: quo
     rū: vt ait ado: gesta habent apud alexan
     driā passi sunt. iiiij. idus januarij.
 33 Longitus cōfessor: cuius festum agitur iđi
     bus januarij.
 34 Euphrasius ephs t cleris diacon?: xij. kl.
     februarij passi sunt.
 35 Fuscus cōfessor in monasterio patrona cla
     ruit. xvij. kalen. februarij.
 36 Priscilla sancta eodē die rome quieuit.
 37 Medolonsus ephs apud tolerū vita t doceri
     ta clarissimus in dño quieuit. x. kl. feb.
 38 Darius abbas monasteri beluacei. cuius
     vita virruribus plenā: vt ait ado: vir illu
     stris ac patricius dinamus scribit; cui?
     festum agitur. vi. Kalen. februarij.
 39 Adiut? mar. eodē die in aphrica passus est.
 40 Johanes presbyter in monasterio remensi
     quieuit in xpō. v. kalē februarij.
 41 Valerius ephs t beati petri apli discipulus
     iiij. kalen. feb. creuerit dormiuit in dño.
 42 Siluanus martyr passus est. iij. kalē. feb.
 43 Hildegundis virgo eodem die in malbedio
     monasterio quieuit in pace.
- 44 Saturninus: thyrsus: t victor mar. alestan
     drie passi sunt pridie kalē. februarij.
 45 Polycarpus t seuerianus ephs: quoru festa
     colitur kalendis februarij.
 46 Fortunatus: felician p̄sbyteri: firmus et
     candidus mar. rome passi. iiiij. non. febr.
 47 Ioscelus ephs eodem die aurelianii quieuit.
 48 Ligris t remedius ephs apud oppidum vas
     pingū passi sunt. iij. non. februarij.
 49 Lupicinus ephs: felix t celerinus eodē die
     lugduni passi sunt.
 50 Aduentinus ephs in ciuitate treches pridie
     non. februarij dormiuit.
 51 Antolianus martyr: auernis passus est octa
     uo idus februarij.
 52 Saturninus: theophilus: t reuocata mar
     tyres eodem passi sunt die.
 53 Dionysius: emilianus: t sebastianus marty
     res apud armentiam minorem passi sunt
     sexta idus februarij.
 54 Salomon martyr eodem die in ciuitate cor
     duba passus est.
 55 Paulus episcopus: lucas et cyriacus mar
     tyres ipo die rome passi sunt.
 56 Almon t aleksander martyres adud cyprium
     passi sunt. v. idus februarij.
 57 Zoticus: hyreneus: amantius t hincyntus
     martyres rome passi sunt. iiiij. idus febr.
 58 Desiderius ephs apud legendum quieuit in
     christo. iij. idus februarij.
 59 Dacarius: rufinus: t iustus martyres pas
     si sunt pridie idus februarij.
 60 Odobestus et amolus infantes eodem die
     in alexandria martyrio coronatur.
 61 Polyodus martyr: qui latine interpretatur
     multe auris in mylitania armenie idib
     februarij. passus est.
 62 Licinius episcop? in ciuitate andegaucii
     eodem die quieuit.
 63 Stephanus episcopus et sulanus marty
     res eodē die lugduni. passi sunt.
 64 Vitalis presbyter: felicula et zeno marty
     res rome passi sunt. xvi. kalen. martij.
 65 Creator martyr: cū vroze t vniuersa domo
     rome passi martyrio coronant. xv. kl. mar.
 66 Quintilius ephs in gallis ciuitate vadonese
     ipo die quieuit: cuius morte in cōspectu
     dñi preciosam miracula crebza testatur.
 67 Agapes virgo in ciuitate iteranis eodem
     die in domino dormiuit.
 68 Julianus martyr t ephs cū alijs. v. milibus
     apud egyptū passus est. xiiij. kl. martij.
 69 Donat?: t secundian?: t romul? cū alijs. xx.
     apd vibz cōcordiā passi sāt. xij. kl. mar.
 70 Siluin? ephs taruenei. iho die in dño quieuit.
 71 Rutilius: filianus?: t maximus mar. in aphr
     ica. xij. kalē. martij martyrlo coronantur.
 72 Publius: iulianus et marcellus in ead eph
     rica passi sunt. xi. kalen. martij.

Undecimus

So. cccxliij.

- 73 Potamius et nemehius in cypro insula passi sunt. t. kalen. martij.
- 74 Latus: victor: et panthamia eodem die rome palmam percipiunt.
- 75 Terolus: secundinus: seruulus et alii viginti in aphrica ciuitate adrumeto passi sunt. t. kalen. martij.
- 76 Sergius martyr in cesarea cappadocie passus est. vi. kal. martij: cuius ut dicit ado gesta preclara habentur.
- 77 Fortunatus pzb: et felix cum alijs. xvij. iij. kal. martij passi sunt.
- 78 Baldomerus confessor vir dei quesuit in domino. iij. kal. martij: culus sepulchrū crebris miraculis illustratur.
- 79 Alexander: absudantius: et fortunio martyres ipso die passi sunt.
- 80 Macarius et rufinus: iustus et theophilus pridie kal. martij martyrio coronantur.
- 81 Hermes et adrianus martyres in ciuitate massiliie passi sunt kal. martij.
- 82 Leo martyr eodem die passus est.
- 83 Lucius ep̄s: absalon et largus martyris eorum sunt. vi. non. martij.
- 84 Eusebius: palatinus et alijs noue martyres iij. non. martij palnam percipiunt.
- 85 Julianus ep̄s in ciuitate toledo claruit p̄ die non. martij: qui ut ait ad ap̄d eiusdem loci incolas famosissimus habetur.
- 86 Quadratraduo martyres in persida passi sunt. vi. idus martij.
- 87 Borbonius et firmus martyres eodem die palnam percepunt.
- 88 Petrus martyr in aphrica passus est priō. idus martij.
- 89 Aphrodisius confessor eodem die quieuit.
- 90 Parriculus ep̄scopus auernis claruit. viij. kalen. aprilis.
- 91 Quintus: quintillus: quintillaz marcus cum alijs noue martyres apud surr̄uentum passi sunt. xij. kal. aprilis.
- 92 Leontius ep̄scopus apollonij eodem die in christo dormiuit.
- 93 Paulus: cyillus: et eugenius martyres cum alijs quatuor. xij. kal. aprilis palmas martyrum percepunt.
- 94 Lupicinus abbas in territorio lugduni q̄e ist in christo. xij. kalen. aprilis: cuius vita scitatis et miraculorum gloria insignis fuit.
- 95 Saturninus ep̄scopus et alijs nouem martyres in aphrica passi sunt undecimo kalen. aprilis.
- 96 Romulus et secundolus martyres in mauritania pro christo passi sunt nono kalē. aprilis.
- 97 Seleucus confessor ipsa die apud syriam quieuit.
- 98 Agapitus confessor eadem die in phrygia clavuit.
- 99 Eximus martyr rome passus est octavo kalen. aprilis.
- 100 Theodorus ep̄ns: hyrenus diaconus: seraphion: et amoni lectores: mar. apud petra polim libye passi sunt. vij. kalen. aprilis.
- 101 Alexander martyr in pannonia triumphus obtinuit. vi. kalen. aprilis.
- 102 Eastor et dorothaeus mar. tarisi clivie passi sunt. v. kalen. aprilis.
- 103 Dominus et victor mar. thessalonice martyrio coronantur. iiiij. kal. aprilis.
- 104 Pastor ep̄scopus palatinus eodem die auraliani claruit.
- 105 Diodolus: anesius: felit: cornelia et valeria: porz et abdas mar. in aphrica passi sunt. iiij. kalen. aprilis.
- 106 Uenantius ep̄scopus et mar. kalen. aprilis palnam promeruit.
- 107 Ticerus presbyter: et stephanus mar. eodem die in egypto passi sunt.
- 108 Eugarius et benignus mar. coronas percipiunt in scythia ciuitate thomis. iii. noⁿ nas aprilis.
- 109 Pancratius confessor ipso die apud tauro menitu fisticlē quieuit in christo.
- 110 Martiana nicanor: et apollonius mar. apud egyptum passi sunt non. aprilis.
- 111 Amphianus confessor eodem die apud cesaream lycie claruit.
- 112 Timotheus et diogenes mar. in macedonia palmas percepunt. viij. idus aprilis.
- 113 Epiphanius ep̄s: donatus presbyter: et alijs quatuordecim apud aphrica passi sunt septimo idus aprilis.
- 114 Pleunius presbyter eodem die in alexandria in christo quieuit.
- 115 Apollonius presb̄: et alijs quinq̄ mar. apud alexandriam passi sunt. iij. idus aprilis.
- 116 Dominus ep̄scopus cum militibus octo martyres in dalmatia ciuitate salona passi sunt. iij. idus aprilis.
- 117 Thallacus presb̄ et confessor eodem die in pace quieuit.
- 118 Constantinus ep̄ns oppido rapido claret pridie idus aprilis.
- 119 Euphemia virgo et mar. idibus aprilis coronam percepit.
- 120 Froto abbas apud alexandriā claruit. xvij. kalen. maij. cuius vita ut dicit ad sans citate et miraculorum extitit gloriosa.
- 121 Proculus mar. et donina virgo cum socijs virginibus ipso die iterantis passi sunt.
- 122 Petrus diaconus et hermogenes mar. apud aphrica passi sunt. xv. kal. maij.
- 123 Heleus presbyter: paulus: et ifidorus monachus in ciuitate corduba eodem die martyrum percepunt.
- 124 prefectus presb̄ et mar. in prefata ciuitate corduba passus est. xij. kal. maij.

Q. q

Liber

- 25 **Vermogenes**: **caius**: **expeditus**: **aristoni**:
cus: **rufus**: **galatas**: martyres vna die co-
 ronati sunt in armenia ciuitate mylita-
 na: scilicet, xij. kalen. maij.
 126 **Vincentius** martyr codem die in hispania
 ciuitate caucliberi passus est.
 127 **Odartianus** confessor antifiodori quieuit
 xij. kalen. maij
 128 **Uildfridius** episcopus et confessor claruit
 viii. kalen. maij
 129 **Euadus** et **hermogenes** ciuitate syracusa-
 na martyrio coronantur. vii. kal. maij.
 130 **Castor** et **stephanus** martyres tarci cilicie
 passi sunt. v. kalen. maij
 131 **Aphrodissius**: **charilipus**: **agapitus**: et euse-
 bius martyres quarto kal. maij palmas
 percepserunt
 132 **Apollinaris** martyr eodem die in pannonia
 passus est
 133 **Saturninus** et **neopolus** martyres. vi. non.
 maij in carcere quieuerunt.
 134 **Nicertus** episcopus vienne claruit. iij. no-
 nas maij: qui fuit vir preclarissimus et no-
 bilitis: ut ait ado.
 135 **Zouinianus** lector et martyris antifiodori eo
 dem die coronam promeruit.
 136 **Heliodorus** et **venustus** cum alijs septua-
 ginta quicq; in aphrica martyrio coronan-
 tur pridie non. maij.
 137 **Iuuenialis** martyr non. maij passus est.
 138 **Stephanus** et **victor** atq; **helladius** episco-
 pi apud egyptum passi sunt martyrium
 viii. idus maij.
 139 **Trecceti** et **decem** martyres in perside passi
 sunt. vii. idus maij.
 140 **Quartus** et **quintus** martyres rome via la-
 tina ad centunauias palmas percepserunt
 vi. idus maij.
 141 **Aquilinus** et **victorius**, martyres: quoru-
 gesta habent in syria prouincia passi sunt
 xvij. kalen. iunij.
 142 **Iudorius** epus threcas eodez die quieuit.
 143 **Veraclius**: **paulus**: et **acilinus** cū alijs duo
 bus martyres passi sunt in ciuitate niue-
 duno. xvi. kalen. iulij.
 144 **Poliuetus**: **victorius**: et **donat** martyr-
 es apud cesaream cappadocie martyrum pa-
 tulcrunt. xij. kalen. iunij.
 145 **Secundinus** martyr: eodez die cordube pas-
 sus est.
 146 **Helena** virgo atfiodori claruit undecimo
 kalen. iunij.
 147 **Faustinus** et **timotheus** ipso die rome pas-
 si sunt.
 148 **Epiticus** et **basileus** episcopi in hispanis
 clarent. x. kalen. iunij.
 149 **Innocentius** martyr in portu romano pas-
 sus est. ix. kalen. iunij.
 50 **Zoillus**: **seruulus**: **felix**: **filianus**: et **dso cleo**
 martyres apud histriam ipso die trum-
 phum obtinuerunt.
 151 **Pascrates** et **valentio** martyres et alijs duo
 simuli coronati sunt. viij. kalen. iunij.
 152 **Quadratus** martyr. viij. kal. iunij passus
 est: in cuius solennitate seti augustini finis
 inueniuntur ad ppkm: vt dicit ado.
 153 **Felicissimus**: **eradius**: et **paulinus** martyres
 tuderti rustic eodem die palmas percipiunt.
 154 **Ragnulphus** martyr in pago atrebaten-
 si passus est. vi. kalen. iunij.
 155 **Liberus** confessor eodem die apud anco-
 nam dormit.
 156 **Emilius**: felix mulier: **priamus**: et **lucianus**
 martyres in sardinia coronantur quinto
 kalen. iunij.
 157 **Restitutus** martyr rome via aurela qua-
 ro kal. iunij passus est.
 158 **Septem germani** eodem die via tyburnia
 passi sunt.
 159 **Babinus**: et **christolus** martyres turribus
 sardinie palmas obtinent tertio kalen.
 iunij.
 160 **Gycus** et **platinus** in antiochia eodem die p-
 multa tormenta passi sunt.
 161 **Crescentianus** martyr turribus sardinie
 pridie kalen. iunij coronam percepit.
 162 **Laprasius** abbas monasterij lirimeni. que-
 uit in xpio kalen. iunij.
 163 **Arerius** et **dsaconus** martyres rome passi
 sunt pridie non. iunij.
 164 **Amantius** et **alexander** martyres in ciui-
 tate niueduno martyrio coronantur. viij.
 idus iunij.
 165 **Petrus psbe**: **eurychius**: **heremias**: et alijs
 tres cordube passi sunt. viij. idus iunij.
 166 **Salustianus** confessio apud sardinia sexto
 idus iunij claruit
 167 **Vincentius** leuita et martyris in ciuitate agi-
 no passus est. v. idus iunij.
 168 **Zacharias** martyr nocomedie passus est q-
 ro idus iunij.
 169 **Ensurius** confessor et epis quisuit in dno
 antifiodori die eodem.
 170 **Lucianus** et **crescientianus** martyres assi-
 sunt in aphrica idibus iunij.
 171 **Aurelianus** epis et confessor lugduni dor-
 miuit in dno. xvi. kalen. iulij.
 172 **Ducenti** et **sexagintaduo** martyres rome
 passi positi sunt via salaria vetere ad ci-
 uiuum cucumeris. xv. kalen. iulij.
 173 **Uulmarus** confessio admistrade scribatis et
 religionis vir ipso die quieuit in pace.
 174 **Adiurus** presbyter et confessor eodem die
 aurelianii dormiuit in christo.
 175 **Baddulphus** abbas eodem die claruit.
 176 **Paulinus**: **cyprianus**: **felix**: et **felicitana** vit-
 gines et martyres apud ciuitatem thomis
 martyrio coronantur. xij. kalen. iulij.

- 177 Rufinus et maria virgo martyres passi sunt in sicilia civitate syacusa, xi. kalendas iulii.
- 178 Quiriacus et apollinaris martyres eodem die in aphrica palmam suscipiunt.
- 179 Darentius presbyter et confessor in pago pictauensi, vi. kalen. iulii claruit.
- 180 Perseuerada virgo eodem die in domino requieuit.
- 181 Benedicta virgo in territorio senonico quieuit in pace, iii. kalen. iulii.
- 182 Coriscus presbyter et leo subdiaconus passi sunt martyrii pridie kalen. iulii.
- 183 Ostianus ep̄s et confessor in territorio vñariensi, eodem die in dñō dormiuit.
- 184 Epachrius monachus et confessor in ciuitate engolisma claruit kalē. iulii.
- 185 Theodoreitus presbyter ip̄o die in territorio rhemensi feliciter quieuit.
- 186 Saluius confessor eodem die in portu valentianas claruit.
- 187 Bonogunda virgo apud turoñ. obdormiuit in dñō. vi. nonas iulii.
- 188 Tryphon et ali⁹ ducenti martyres alemaniæ passi sunt. v. non. iulii.
- 189 Eulogius et euphemia; achaicus et demetrios martyres constantinopoli eodem die obtinuerunt triumphū.
- 190 Domitius martyris apud syiam passus est iii. non. iulii: qui vt ait ado: virtutibus suis multa incolis beneficia prestat.
- 191 Stephanus presbyter et leontius martyres rome passi sunt. v. idus iulii.
- 192 Justus et amicus ep̄i: in dñō quieuerunt in ciuitate lugdunī, pridie idus iulii.
- 193 Phocatus ep̄s ip̄o die in r̄bo dormiuit.
- 194 Europi⁹; zoyma et bonosa sorores martyres rome in portu passi sunt idib⁹ iulii.
- 195 Philipp⁹; zeno; nariss⁹; et ali⁹ decē infantes eodem die alexandrie martyrio coronantur.
- 196 Emlitanus confessor apud ciuitatem do scorū claruit. xv. kalen. augusti.
- 197 Sabinius; maximus; iulianus; maphrobi⁹ cassius et paula: cum ali⁹ decē passi sunt apud damascū decimorertia kalē. aug.
- 198 Paulus diaconus et martyris in ciuitate cor duba eodem die martyrii sumpsit.
- 199 Julia virgo et martyris in ciuitate trechias passa est. xij. kalen. augusti.
- 200 Primitiva virgo rome quieuit decimo kalendas augusti.
- 201 Ocroginta et tres milites passi sunt in ciuitate amitermina. ix. kalē. augusti.
- 202 Liberius ep̄s antiodori quieuit. vi. kalendas augusti.
- 203 Symeon monach⁹ ip̄o die in sicilia claruit.
- 204 Peregrinus presbyter et confessor cuius beatitudinē miraculoꝝ gloria testatur quieuit lugduni quinto kalen. augusti.
- 205 Ursus ep̄s antiodori in christo dor minuit. iii. kalen. augusti.
- 206 Democritus secundus et dionysius martyres in ciuitate summada passi sunt pris die kalen. augusti.
- 207 Hermelus martyris constantinopoli passus est. iii. non. angusti.
- 208 Ephronius ep̄s eodem die augustus duni quieuit.
- 209 Petrus et iulian⁹ martyres cū ali⁹. viii. rome passi sunt. vii. idus augusti.
- 210 Faustinus martyr apud mediolanum ipso die passus est tempore aurelii cōmodi.
- 211 Agapes virgo quieuit in pace. vi. id. aug.
- 212 Vandericus ep̄s et confessor in ciuitate cameraco tertio idus augusti claruit.
- 213 Gratian⁹ et felicissima virgo in urbe phazari passi sunt pridie idus augusti.
- 214 Odacarius et iulianus eodem die in syria martyrio coronantur.
- 215 Demetrius confessor in aphrica. xii. kalē. septembrib⁹ dormiuit.
- 216 Simplicianus ep̄s quieuit in pace. viii. kalen. septembrib⁹.
- 217 Dartinus confessor in territorio blsturicensi claruit. viii. kalen. septembrib⁹.
- 218 Bonous: et maximianus martyres passi sunt. xij. kalen. septembrib⁹ quorum gesta ade dicit haberi.
- 219 Martialis; epicretus; saturninus; apollinis et felix: cū quibusdā eoz sociis in portu romano mar. passi sunt. xi. kal. septembri.
- 220 Hippolitus; quiriacus et archelaus martyres in prefate urbis portu passi sunt decimo kalen. septembrib⁹.
- 221 Dinerus et eleazarus cū filiis. xii. martyres eodem die lugduni gallie triumphū obtinuerunt.
- 222 Faianus ep̄s ip̄o die quieuit in pace.
- 223 Audoricus ep̄s in ciuitate rothomageni claruit. ix. kalen. septembrib⁹.
- 224 Julianus martyr et presbyter in prouincia syrie. viii. kalē. septembrib⁹ passus est.
- 225 Eleutherius ep̄s antiodori dormiuit vii. kalen. septembrib⁹.
- 226 Marcellinus tribunus et uxoris eius māma et filius iohannes: et serapion clericus: et petrus milites in ciuitate thosmis. vi. kal. septembri. martyrio coronantur.
- 227 Syageus ep̄s eodem die augustuduni in pace dormiuit.
- 228 Ultianus ep̄s et confessor apud xantonas claruit. v. kalē. septembrib⁹.
- 229 Landida virgo in pace quieuit. iii. kalen. septembrib⁹.
- 230 Nicetas et paulus martyres in antiochia syrie eodem die passi sunt.
- 231 Basila sancta in syria ip̄o die dormiuit in domino.

Liber

- 232 Baudentia virgo rome claruit tertio kalendas septembribus.
 233 Sirtus ep̄s capuanus p̄misus eiusdem v̄bis antistes ap̄d sp̄am ciuitate r̄sa aqua r̄sa dormiuit kalen. septembribus.
 234 Ulcerius ep̄scopus eodem die cenomantis quietuit
 235 Mansuetus ep̄s in ciuitate tullo claruit tertio nonas septembribus.
 236 Tres pueri martyres scilicet rusinus: salinus: et vitalicus: apud ancyras galatice passi sunt pridie nonas septembribus.
 237 Magnus: castus: et maximus martyres eodem die palmas percipiunt.
 238 Herculanus martyr rome in portu passus est nonis septembribus.
 239 Quirinus: archontius: et donatus martyres eodem die capite triump̄ obtrimerunt.
 240 Lotidus diaconus in cappadocia v̄bereate claruit. viij. idus septembribus.
 241 Amontius: theophilus: neotherius: et alij xxij. martyres alexandrie passi sunt sexto idus septembribus.
 242 Timotheus et faustus ipso die antiochiae coronas percipiunt.
 243 Diacanthus ep̄s: alexander et ryburtius martyres in sabinis militario ab urbe. 30. passi sunt. vij. idus septembribus.
 244 Patiens confessor lugduni deponitur. iij. idus septembribus.
 245 Sacerdos ep̄s lugduni gallie quietuit pridie idus septembribus.
 246 Lycorius ep̄scopus turonis claruit idibus septembribus.
 247 Aper ep̄s et confessor in ciuitate tullo quietuit in xpo. xvij. kal. octobris.
 248 Narcissus et crescentius martyres rome passi sunt. xv. kalen. octobris.
 249 Valerianus: macrius: et gordianus eodem die in ciuitate nisiduno mar. coronantur.
 250 Socrates et Stephanus martyres ipso die in britannia palmas percipiunt.
 251 Trophim: et ocean: atque eustorgius ep̄s passi sunt martyrii. viij. kal. octo.
 252 Sequanus abbas et presbyter plurime iusticie in territorio lingonice ciuitatis quietuit in dño. xvij. kal. octobris.
 253 Eustachius ep̄s vir magnarū virtutū eodem die turonis claruit.
 254 Dionysius et palmarus martyres in phrygia passi sunt. xij. kal. octo.
 255 Pamphilus martyris rome passus est. xi. kalendas octobris.
 256 Landon ep̄s in territorio ciuitatis constante claruit. x. kalen. octo.
 257 Silvanus confessor ipso die in territorio bursensi quietuit.
 258 Liberius ep̄scopus rome dormiuit. ix. kalen. octobris.
 259 Rusticus ep̄scopus auernis quietuit in pace octauo kalen. octobris.
 260 Lupus ep̄s et anachorita assumptus ap̄d lugdunū claruit. vij. kal. octo.
 261 Senator martyr in ciuitate albana passus est. vi. kalen. octobris.
 262 Stacteus confessor rome quietuit. iiiij. kalendas octobris.
 263 Salomon ep̄s et confessor in ciuitate lassinius dormiuit in pace eodem die.
 264 Eutychius ep̄s: platus et heraclas martyres passi sunt in thracia. iij. kal. octo.
 265 Fraternus ep̄s et confessor quietuit antiiodori die eodem.
 266 Areta martyr: et alij quinque et quattuor passi sunt rome kalen. octobris.
 267 Priscus: crescentius: et euagri martyres in ciuitate thomis ipso die coronas preceperunt.
 268 Verissimus: maxima et lilia sorores apud prouinciam lusitanā in ciuitate helisapona eadem die martyrio triumpharunt.
 269 Primus: quirilius: et secundarius martyres antiochiae passi sunt. vi. nonas octo.
 270 Landidus martyr rome aduersus pleasum passus est. v. no. octobris.
 271 Placidus: eutychius: et alij. 30. martyres apud siciliam passi sunt. iij. no. octo.
 272 Apollinaris ep̄s in galias ciuitate valentia eodem die quietuit: cultus vita virtutibus insignis fuit: et mors nihilominus signis et prodigiis decorata: vi discit adeo.
 273 Firmatus diaconus: et flauiana vero germani mar. eodem die antiochiae passi sunt.
 274 Balbina virgo rome quietuit in pace prius die nonas octobris.
 275 Odarcellus presbyter: castus emilius: et saturninus martyres eodem die apud capuam passi sunt.
 276 Petrus martyr in ciuitate hispalii passus est octauo idus octobris.
 277 Palatia sancta eodem die ancone quietuit.
 278 Bisserius confessor quietuit in christo secundo idus octobris.
 279 Melanus confessor: rhedonis claruit. v. idus octobris.
 280 Nicafius ep̄s: et socii martyres in pago vilcalino ipso die passi sunt.
 281 Lanicius abbas eodem die in scotia quietuit.
 282 Mediusius martyr apud rauennā via laurentina passus. iiiij. idus octobris.
 283 Eustathius presbyter ipso die in syria in christo dormiuit.
 284 Epion presbyter eodem die biturice claruit.
 285 Uistidus ep̄s confessio: eodem die quietuit in pace.
 286 Venatius abbas quietuit turonis. iij. id. octo.
 287 Odarcellus adrianus et marcus eodem die martyrio coronantur.

Vndeclimus

Fo. CCCVI.

- 288 **Saturninus** & **lupus mar.** passi sunt p̄dīe
idūs octobris
289 **Forunatus** mar. rome via aurelia passus
est idūs octobris.
290 **Luphilus** & **fortunatus martyres** ipso die
capue passi sunt
291 **Saturninus** presbyter; et nereus cū altis
trecētis sexaginta quinq̄ passi sunt. xvii.
kalen. nouemb̄is.
292 **Floreninus** episcop̄ ciuitate aurasica clas-
rūst: qui multis clarus viriūtib⁹ in pace
quieuit. xvi. kal. nouemb̄is
293 **Victor** episcopus: alexāder & marian⁹ mar.
ipso die passi sunt
294 **Alexander** & **victor**. xv. kal. nouemb̄is mar
tyrio coronantur
295 **Beronicus** & **pelagius**: et sūi qua draginta
noeze in antiochia syrie passi sunt. xliiij.
kalen. nouemb̄is
296 **Proculus** & **nicea** mater et ipso die in ciuitate
pureoli martyriū palma recipiūt.
297 **Dafnius**; **zoticus**: & **caius** cum duodecim mi-
litib⁹ apud nicomediā passi sunt. xiiij.
kalen. nouemb̄is
298 **Seuerianus** episcopus eodem die burdi-
gallis quieuit.
299 **Philippus** episcopus: **eusebius** & **hermes**
mar. apud andronopolim thracie passi
sunt. xi. kal. nouemb̄is
300 **Vitalis** confessor: quieuit in ch̄risto. i.e. ka-
len. nouemb̄is.
301 **Hilarius** episcopus et confessor: in ciuitate
ganallis quieuit in pace. viij. kal. nouē.
302 **Amadus**; **lucianus**: & **florus** confessores q̄e
uerūt in pace. viij. kal. nouemb̄is.
303 **Rufinus** episcopus eodē die dormiuit in
ciuitate narbona
304 **Florentius** mar. apud r̄ile castrum passus
est. vi. kal. nouemb̄is
305 **Hiacyntus**; **quintus**; **felicianus**: & **lucius**
mar. in lucania prouincia passi sunt. iiij.
kalen. nouemb̄is
306 **Ducenti** & **viginti** mar. apud aphrica passi
sunt. iiij. kal. nouemb̄is
307 **Seuerinus** monachus de ryburtina ciuitate
quieuit in xp̄o kal. nouemb̄is
308 **Amatus** episcopus in gallis ciuitate r̄be
donis claruit p̄dīe non. nouē. Lui⁹ vira
sanctitate & miraculis extit glorioſa.
309 **Proculus** martyr ipso die augustuduni pas-
sus est
310 **Terus** presbyter aurelianī quieuit non. no-
vemb̄is.
311 **Articus** confessor in aphrica quieuit octa-
uo idūs nouemb̄is
312 **Uilebordus** episcopus in frisia deponit
vii. idūs nouemb̄is

- 313 **Victorius** ep̄s & confessor vndunt quieuit
v. idūs nouemb̄is
314 **Demetrius** episcopus: amatus diaconus;
eustochius & talij. x. martyres antiochiae
passi sunt. iiiij. idūs nouemb̄is
315 **Donitor** episcopus eodem die aurelianī
quieuit
316 **Lunebertus** episcopus in ciuitate agrippi-
nē, deponit p̄dīe. idūs nouemb̄is.
317 **Paternus** mar. eodem die in territorio se-
nonico passus est
318 **Leo** confessor in castello miliduno ipso die
claruit
319 **Valentinus**: solutor & victor mar. rauenne
passi sunt idūs nouemb̄is.
320 **Odritus** martyr in prouincia ciuitate aq̄s
éouē die passus est
321 **Clementinus**: theodorus: et philomenus
mar. apud thriaciā ciuitate heraclea pas-
si sunt. xviij. kal. decemb̄is
322 **Rufinus**; **marcus**; **valerius**: et honoratus
mar. in aphrica triumphu percipiunt
xvi. kal. decemb̄is
323 **Marinus** episcopus & martyr rome pas-
sus est persecutione maximant: et positi-
tus est ad sanctum ryburtium. xij. ka-
len. decemb̄is
324 **Simplicius** ep̄s eodē die quieuit in pace.
325 **Thampelus** et **caius** martyres apud siciliā
in ciuitate mesana passi sunt. xij. kalen.
decemb̄is
326 **Taurinus**: solutor & auentor eodē die mar-
tyrio coronantur
327 **Pragmatius** episcopus augustuduni clas-
rūst. x. kalen. decemb̄is
328 **Rhodon** p̄b̄ & confessor quieuit in pace
in pago afpanio. x. kal. decemb̄is
329 **Seuerinus** monachus & solitarius eodem
die paritus deponitur
330 **Lucretia** virgo et martyr ciuitate emerita
ipso die passa est
331 **Felicissimus** confessor apud perusium clas-
rūst. viij. kal. decemb̄is
332 **Erasmus** martyr antiochiae passus est. viij.
kal. decemb̄is
333 **Amator** episcopus augustuduni quieuit in
domino. vi. kal. decemb̄is.

I omnes et infini-
ti alii: quorum numerum et nos-
mina solitus dei sapientia nonit:
regnant in celis et cum christo
gaudent in eternū. Lui⁹ regnū
& imperium sine fine permanet
in secula seculorum Amen.

C Explicit liber vndeclimus.

Q. iiiij